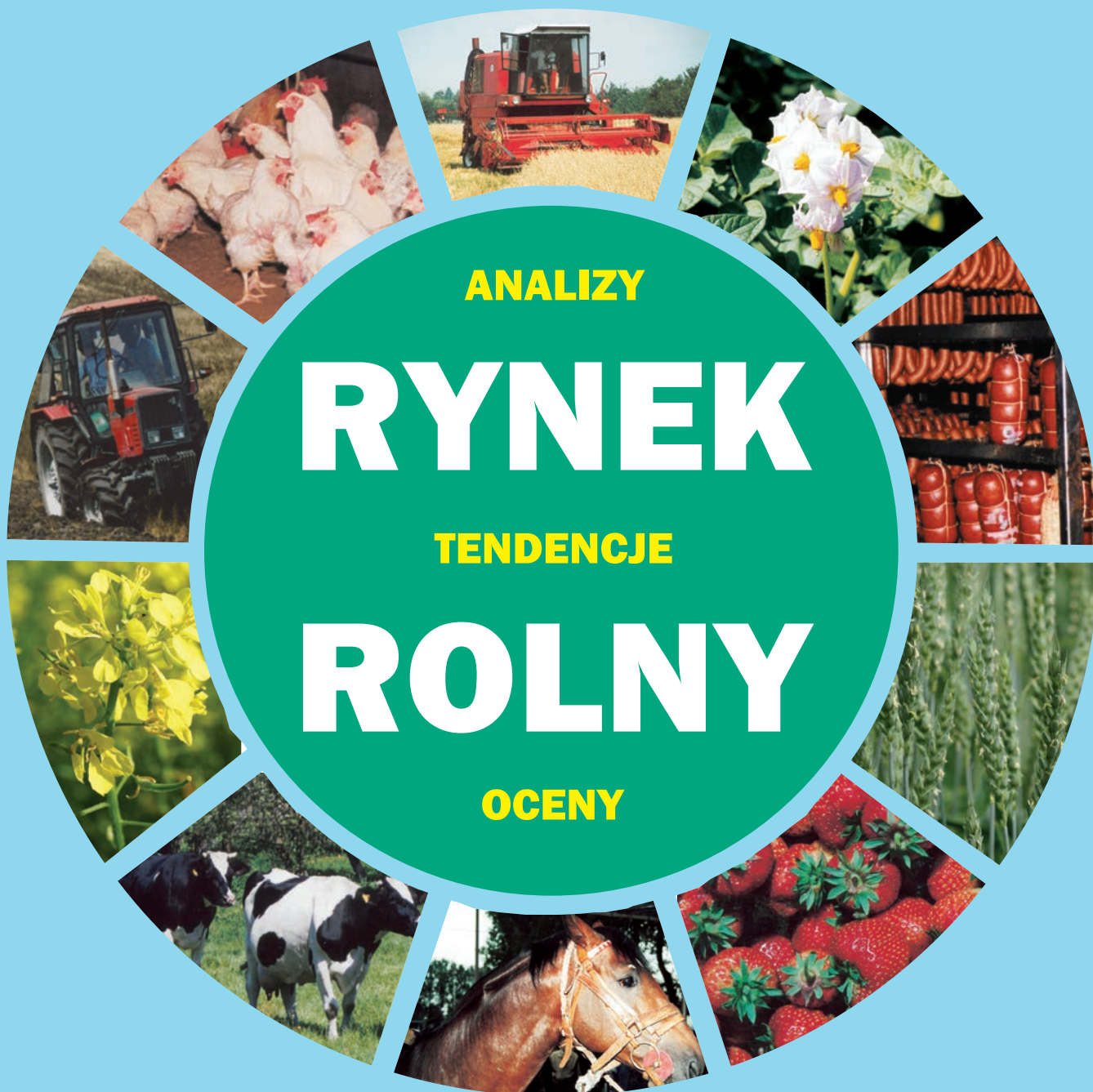

BIULETYN MIESIĘCZNY

NR 5 (327)

ISSN 0867-8545

ANALIZY

RYNEK

TENDENCJE

ROLNY

OCENY

MAJ 2018

ANALIZY * TENDENCJE * OCENY

RYNEK ROLNY

INSTYTUT EKONOMIKI ROLNICTWA
I GOSPODARKI ŻYWNOŚCIOWEJ
PAŃSTWOWY INSTYTUT BADAWCZY

EGZEMPLARZ BEZPŁATNY

MAJ 2018

Spis treści

1. Koniunktura w rolnictwie	Arkadiusz Zalewski	3
2. Rynek zbóż	Wiesław Łopaciuk	5
3. Rynek cukru	Piotr Szajner	12
4. Rynek rzepaku	Ewa Rosiak	15
	Magdalena Bodył	
5. Rynek ziemniaków	Wiesław Dzwonkowski	21
6. Rynek warzyw	Tomasz Smoleński	25
	Paweł Kraciński	
7. Rynek owoców	Irena Strojewska	34
8. Rynek mleka	Teresa Zdziarska	43
9. Rynek wołowiny	Dorota Pasińska	48
10. Rynek wieprzowiny	Danuta Zawadzka	51
11. Rynek mięsa drobiowego i jaj	Grzegorz Dybowski	55
12. Rynek baraniny	Danuta Zawadzka	61
13. Rynek ryb	Krzysztof Hryszko	65
14. Rynek żywnościowy	Krystyna Świetlik	71
15. Rynek środków produkcji dla rolnictwa	Arkadiusz Zalewski	77

RYNEK ROLNY

Skład redakcji: Krzysztof Hryszko (redaktor naczelny),
Lucyna Mieszkowska (sekretarz redakcji), Bożena Nosecka
Projekt okładki i skład komputerowy: Leszek Ślipski
Prenumerata: Barbara Walkiewicz - tel.: 22 50 54 685

Adres redakcji:

Instytut Ekonomiki Rolnictwa i Gospodarki Żywnościowej – Państwowy Instytut Badawczy
ul. Świętokrzyska 20, 00-002 Warszawa
tel.: 22 505 46 66, faks: 22 827 19 60
Druk: ZAPOL Sobczyk Sp. Jawna
Nakład: 220 egz.

Biuletyn dostępny jest bezpłatnie na stronie internetowej Instytutu – www.ierigz.waw.pl

Oceny i komentarze prezentowane w biuletynie Rynek Rolny są opracowywane na podstawie najlepszych i sprawdzonych źródeł informacji, i są wyrazem wiedzy oraz poglądów autorów. Nie mogą więc być podstawą roszczeń podmiotów za skutki podejmowanych decyzji, które każdy podejmuje na własne ryzyko i koszt.

Wykorzystując informacje zawarte w biuletynie prosimy o podanie źródła.

W kwietniu 2018 r. koniunktura w rolnictwie poprawiła się wyłącznie pod wpływem wzrostu wskaźnika potencjalnego popytu. Syntetyczny wskaźnik koniunktury w rolnictwie (SWKR) zwiększył się o 0,7 pkt. proc. do 99,7 punktu pod wpływem wzrostu wyrównanego indeksu potencjalnego popytu o 1,4 pkt. proc. do 100,5 punktu. Ruchomy indeks nożyc cen nie zmienił się w tym czasie i wyniósł 98,9 punktu. Zwiększenie wyrównanego wskaźnika potencjalnego popytu spowodowane było przede wszystkim większą sprzedażą przemysłu spożywczego oraz poprawą wyrównanego indeksu wynagrodzeń i cen żywności. W przeciwnym kierunku działało pogorszenie dynamiki obrotów handlowych produktami rolno-spożywczymi. Wyrównany wskaźnik inflacji i cen żywności prawie nie zmienił się w porównaniu z poprzednim miesiącem. Syntetyczny wskaźnik koniunktury w rolnictwie w kwietniu br. był jednocześnie o 1,4 pkt. proc. niższy niż rok wcześniej.

Wyrównany wskaźnik nożyc cen wyniósł w marcu 2018 r., podobnie jak miesiąc wcześniej, 98,9 punktu. Był równocześnie o 2,0 pkt. proc. niższy niż rok wcześniej o tej porze. Wyrównany wskaźnik nożyc cen nie zmienił się w porównaniu z poprzednim miesiącem, ponieważ spadkowi wyrównanego wskaźnika cen skupu towarzyszyło porównywalne zmniejszenie wskaźnika cen środków produkcji. Na niewielki spadek indeksu cen skupu wpłynęły przeniesione skutki wcześniejszych obniżek cen (m.in. w styczniu 2018 r.), których nie zdołała wzmocnić marcowa dodatnia dynamika cen wielu podstawowych produktów rolnych. W marcu 2018 r. w porównaniu z miesiącem poprzednim podniosły się ceny skupu większości produktów rolnych monitorowanych przez GUS. Ziemniaki podrożały o 15,2%, żywiec wieprzowy o 4,4%, kukurydza o 2,2%, a ceny pszenicy zwiększyły się o 1,0%. Niższe ceny skupu odnotowano w przypadku żywca wołowego (o 2,0%), mleka krowiego (o 0,8%). Zmiany cen żywca drobiowego, żyta oraz jęczmienia były stosunkowo niewielkie. W sumie bieżący wskaźnik zmian cen skupu wyniósł w marcu br. 100,6 punktu, jednak ruchomy indeks cen skupu zmalał w kwietniu 2018 r. o 0,1 pkt. proc. do 99,2 punktu.

Jednocześnie umiarkowanie podrożały środki produkcji dla rolnictwa. Środki produkcji drożały już 8 miesiąc z rzędu, a średni wzrost ich cen w marcu 2018 r. w stosunku do poprzedniego miesiąca wyniósł 0,2%. O wzroście cen w marcu zdecydowały przede wszystkim podwyżki cen maszyn rolniczych i materiałów budowlanych, których nie zdołały zniwelować dość wyraźne obniżki cen nośników energii. Środki mechanizacji rolnictwa podrożały w marcu o ponad 0,4%, a materiały budowlane o 0,6%. O około 0,5% potaniały z kolei bezpośrednie nośniki energii. Marcowe podwyżki cen nie wpłynęły jednak na istotną zmianę wyrównanego wskaźnika cen środków produkcji, który w kwietniu br. wyniósł 100,3 punktu, wobec 100,2 punktu rok wcześniej.

Zmiany cen, jakie dokonały się w okresie styczeń-marzec br. były zdecydowanie niekorzystne dla producentów rolnych. Ceny koszyka skupu zmalały bowiem o 3,9%, podczas gdy środki produkcji dla rolnictwa podrożały przeciętnie o niemal 0,6%. W konsekwencji skumulowany wskaźnik nożyc cen wyniósł 96,5 punktu, podczas gdy przed rokiem, tj. w marcu 2017 r. wynosił 101,4 punktu.

W najbliższych miesiącach rynkowe uwarunkowania produkcji rolniczej prawdopodobnie nie zmienią się istotnie. Z jednej strony systematycznie rosnące ceny środków produkcji dla rolnictwa pod wpływem sezonowych podwyżek cen nawozów mineralnych i środków ochrony roślin oraz utrzymujących się stosunkowo wysokich cen bezpośrednich nośników energii nie będą sprzyjały rolnictwu. W przeciwnym kierunku działać będą sezonowe spadki podaży większości podstawowych produktów roślinnych oraz wzrosty cen niektórych produktów pochodzenia zwierzęcego.

**Arkadiusz
Zalewski**

Tab. 1. Wskaźniki^a obrazujące zmiany rynkowych uwarunkowań produkcji w rolnictwie

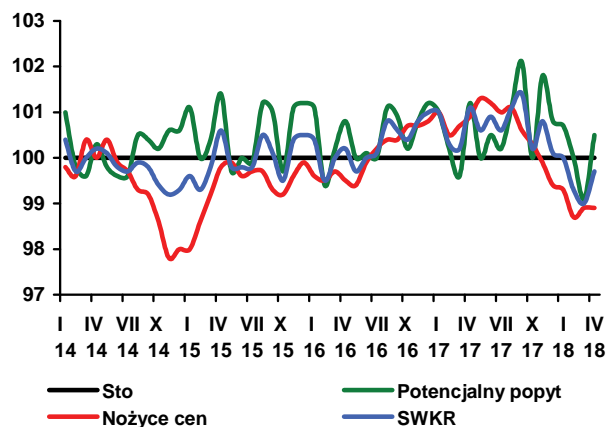
Wyszczególnienie	IV 18	III 18	II 18	I 18	XII 17	XI 17	IV 17
Syntetyczny wskaźnik koniunktury w rolnictwie (SWKR)	99,7	99,0	99,3	100,0	100,1	100,8	101,1
Wyrównany wskaźnik potencjalnego popytu	100,5	99,1	100,0	100,7	100,8	101,8	101,2
Wyrównany wskaźnik nożyc cen	98,9	98,9	98,7	99,3	99,4	99,9	100,9
Wyrównany wskaźnik wzrostu cen skupu	99,2	99,3	99,1	99,6	99,7	100,0	101,2
Wyrównany wskaźnik wzrostu cen środków produkcji	100,3	100,4	100,4	100,3	100,3	100,1	100,2
Wyrównany indeks inflacji i zmian cen żywności	99,7	99,7	99,7	99,9	99,9	99,8	99,6
Wyrównany indeks zmian wynagrodzeń i cen żywności	101,1	99,9	99,9	101,4	100,6	100,1	100,7
Wyrównany indeks produkcji przemysłu spożywczego	101,7	98,0	100,0	99,9	101,2	102,2	102,0

^a średnie ruchome 6-miesięczne

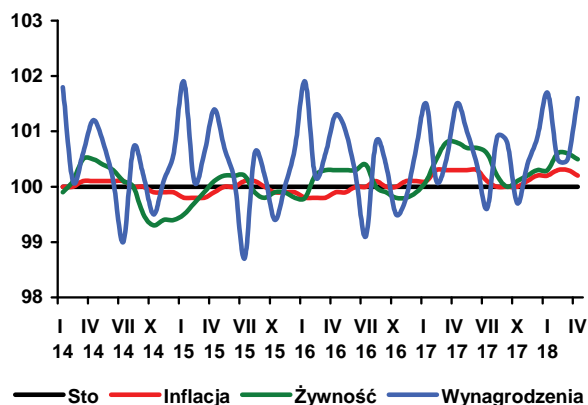
Wskaźnik zmian cen skupu liczony jest, jako średnia arytmetyczna ważona dla koszyka produktów notowanych co miesiąc przez GUS i publikowanych w biuletynach statystycznych GUS. Są to zboża ogółem w tym, pszenica, żyto, jęczmień, kukurydza, ziemniaki, żywiec ogółem w tym żywiec wołowy, wieprzowy i drób, oraz mleko.

Źródło: Obliczenia własne na podstawie danych GUS.

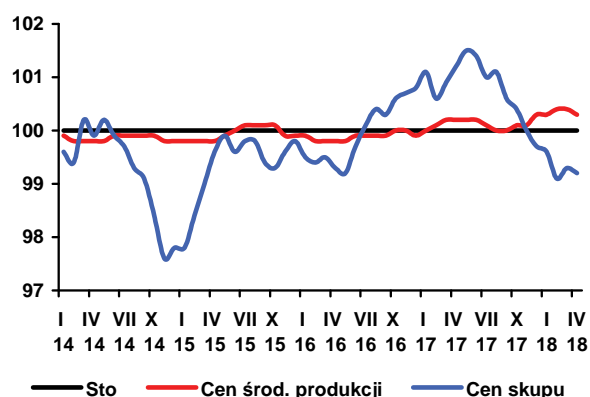
Rys. 1. Wyrównane wskaźniki koniunktury w rolnictwie

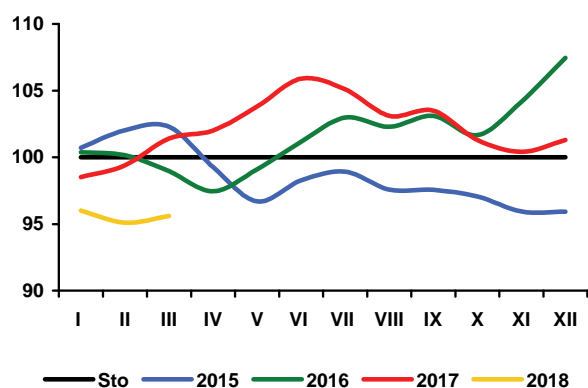
Rys. 2. Wyrównane wskaźniki zmian cen

Rys. 3. Wyrównane wskaźniki zmian cen

Rys. 4. Skumulowany wskaźnik nożyc cen

Światowe zbiory zbóż (bez ryżu) w 2017 r. wyniosły 2,093 mld t, tj. o 2,2% mniej niż w rekordowym 2016 r. Mniejsza podaż ze zbiorów została skompensowana wysokimi zapasami początkowymi i dlatego podaż całkowita w sezonie 2017/18 wzrosła o 0,5% do 2,719 mld t. Światowe zużycie zbóż w sezonie 2017/18 szacowane jest na 2,108 mld t, czyli o 1,4% więcej niż w sezonie 2016/17. Zapasy końcowe zmalały o 2,4% do 611 mln t.

W 2018 r. przewiduje się minimalny spadek zbiorów zbóż (o 0,2% do 2,088 mld t), co w połączeniu z mniejszymi niż rok wcześniej zapasami początkowymi, spowoduje zmniejszenie podaży całkowitej o 0,7% do 2,699 mld t. Zużycie może wzrosnąć o 1,5% do 2,139 mld t, a zapasy końcowe po raz drugi z rzędu zmalały (spadek o 8,3% do 560 mln t). U głównych eksporterów zapasy będą mniejsze aż o 17,3% i wyniosą 148 mln t.

W kwietniu 2018 r. na światowych rynkach obserwowano wzrost cen. Indeks cen GOI, w porównaniu z poprzednim miesiącem, zwiększył się o 3,7 pkt. proc. Złożył się na to wzrost cen pszenicy (o 4,9%), kukurydzy (o 2,8%) i jęczmienia (o 1,3%). Wzrost cen podtrzymywany był dużym popytem importowym oraz doniesieniami o trudnych warunkach pogodowych i obawami związanymi z potencjalnymi skutkami wojny celnej pomiędzy USA i Chinami. W porównaniu z kwietniem 2017 r., indeks cen zbóż był większy o 16,9 pkt. proc.

W marcu 2018 r. na krajowym rynku, w stosunku do poprzedniego miesiąca, nieznacznie wzrosły ceny pszenicy (o 1,0%) i kukurydzy (o 1,3%), a żyto i jęczmień potaniały odpowiednio o 1,6 i 0,4%. Na targowiskach obserwowano minimalny wzrost cen większości zbóż (o 0,1-0,5%). Potaniał jedynie owies (o 6,1%).

W okresie pierwszych 9 miesięcy sezonu 2017/18 (lipiec 2017 r. - marzec 2018 r.) do skupu trafiło 7,35 mln t zbóż podstawowych, tj. o 4,9% więcej niż w analogicznym okresie poprzedniego sezonu. Skupiono 5,41 mln t pszenicy (5,23 mln t w analogicznym okresie poprzedniego sezonu), 1,72 mln t kukurydzy (1,82 mln t), 563 tys. t żyta (491 tys. t), 658 tys. t jęczmienia (635 tys. t) oraz mniejsze ilości pozostałych zbóż.

W lutym 2018 r. z Polski wyeksportowano 250 tys. t ziarna zbóż, wobec 248 tys. t w poprzednim miesiącu, w tym 109 tys. t pszenicy, 85 tys. t kukurydzy, 27 tys. t żyta i mniejsze ilości pozostałych zbóż. Import ziarna wyniósł 105 tys. t, wobec 89 tys. t w styczniu 2018 r. Zmniejszył się eksport większości produktów przemiału zbóż, w tym najbardziej kasz, grysików i granulek (o 22,7%). Wzrósł jedynie wywóz słodu (o 70,9%).

Zwiększył się import mąk innych niż pszenne, ziaren obrobionych inaczej i słodu, a zmalał mąki pszennej oraz kasz, grysików i granulek. O 9,1% zwiększył się wywóz makaronów, a pozostałych produktów przetworzonych zmalał. Znacznie ograniczono import pieczywa (o 34,5%), a import pozostałych produktów o kilka procent się zmniejszył.

Przemysłowe przemiaty zbóż w lutym 2018 r., w porównaniu z poprzednim miesiącem, były mniejsze o 6,1%. Zmalała produkcja mąk, pieczywa świeżego i pasz dla zwierząt, a makaronów wzrosła.

W marcu 2018 r., w porównaniu z poprzednim miesiącem, zwiększyły się ceny producenta chleba mieszanego i razowego (odpowiednio o 0,2 i 0,6%), mąka poznańska potaniała o 0,9%, a ceny kaszy jęczmiennej nie zmieniły się. W handlu detalicznym zmniejszyły się ceny mąki pszennej (o 2,0%), a ceny kaszy jęczmiennej i chleba nieznacznie wzrosły.

Minimalnie (do 0,5%) zwiększyły się ceny większości pasz dla zwierząt. Jedynie ceny mieszanki dla bydła dorosłego wzrosły w większym stopniu (o 2,6%), a mieszanka dla loch potaniała o 0,3%.

W kwietniu 2018 r., w porównaniu z marcem 2018 r., na europejskich rynkach wzrosły ceny większości zbóż (od 1,4 do 6,4%). Nieznacznie staniała tylko kukurydza paszowa na Słowacji. W porównaniu z kwietniem 2017 r., większość zbóż była od kilku do kilkunastu procent droższa.

Wiesław
Łopaciuk

1. Dane dotyczące rynku światowego pochodzą z Grain Market Report nr 487, IGC, 26.04.2018 r.
2. Grains and Oilseeds Index - indeks dziennych notowań cen zbóż i oleistych składający się z notowań pszenicy, kukurydzy, jęczmienia, ryżu, soi, mączki sojowej i rzepaku/kanoli, za podstawę przyjmuje ceny ze stycznia 2000 r., wagi poszczególnych komponentów składowych są określane na podstawie ich średnich udziałów w handlu w okresie ostatnich pięciu lat, szczegóły na stronie <http://www.igc.int/en/default.aspx>.

Tab. 1. Ceny skupu i ceny targowiskowe zbóż (zł/tonę)

Okresy	Pszenvica	Żyto	Kukurydza	Jęczmień	Pszenvica	Żyto	Jęczmień	Owies	Cena interwenc. według kursu NBP	
	skup				Targowiska					
2014	I-XII	704,2	551,4	634,0	671,8	849,7	639,1	803,4	669,7	x
2015	I-XII	668,3	514,2	565,8	610,4	755,9	586,7	707,4	599,2	x
2016	I-XII	620,2	517,3	529,4	582,1	751,1	593,3	695,1	609,7	x
2017	II	661,6	562,2	618,6	602,5	753,7	601,0	699,4	618,5	434,8
	III	687,7	579,9	630,7	619,5	766,8	609,0	718,7	639,9	429,4
	IV	686,8	584,2	652,5	622,0	773,3	615,0	721,7	648,0	429,4
	V	709,8	600,8	680,6	638,3	795,2	635,1	735,0	687,3	426,3
	VI	708,9	609,2	692,4	662,3	813,0	648,0	752,0	668,6	426,3
	VII	692,3	605,6	686,2	578,7	832,8	660,9	756,3	676,0	429,1
	VIII	636,6	531,3	717,4	604,7	794,3	646,4	730,4	658,2	432,6
	IX	645,7	537,3	665,9	620,8	793,8	644,9	719,2	638,3	432,6
	X	648,8	550,4	481,7	635,7	788,9	643,9	723,0	641,6	433,6
	XI	657,6	557,1	492,3	661,5	795,9	642,4	740,4	649,4	428,4
	XII	673,1	568,4	545,9	668,6	806,6	651,6	747,1	696,2	429,4
2018	I	670,3	583,4	596,5	675,9	807,0	652,0	747,1	699,2	421,8
	II	662,1	574,2	604,4	673,3	807,9	655,3	748,1	656,7	422,2
	III	668,5	572,5	618,1	670,8	810,2	655,1	754,5	665,5	426,5
Zmiana w %										
	III 2018 II 2018	1,0	-1,6	1,3	-0,4	0,1	0,5	0,1	-6,1	0,1
	III 2018 III 2017	-2,8	2,1	-2,3	11,8	7,2	9,0	7,0	6,2	-3,3

Źródło: Opracowanie IERiGŻ-PIB na podstawie danych GUS.

Tab. 2. Skup zbóż (tys. ton)

Okresy	Pszenvica	w tym paszowa	Żyto	Jęczmień	w tym paszowy	Pszenvyżto	Zboża podstawowe	w tym paszowe	Kukurydza	
VII 2014-VI 2015	6025,5	2079,2	683,1	749,3	376,4	1062,0	8611,2	3864,7	1946,1	
VII 2015-VI 2016	5977,4	2086,9	647,9	721,6	346,3	987,1	8410,0	3775,2	1482,4	
VII 2016-VI 2017	6135,6	2076,3	556,2	716,9	382,4	644,1	8123,4	3422,5	2049,5	
2017	II	444,4	131,0	30,2	24,8	18,2	36,6	539,1	202,7	106,3
	III	520,1	177,0	32,4	35,0	24,8	29,6	619,4	246,0	111,5
	IV	310,8	122,7	23,8	25,8	19,6	20,6	383,0	175,2	73,3
	V	333,3	136,0	19,3	30,7	26,1	24,3	409,9	193,2	78,8
	VI	258,2	119,1	22,2	25,1	22,2	16,1	324,3	173,6	76,5
	VII	200,3	91,4	15,3	194,2	93,2	14,9	426,7	208,3	67,2
	VIII	1562,6	555,6	219,8	218,4	78,5	226,3	2258,6	949,4	42,7
	IX	853,4	271,4	100,1	58,5	24,6	104,6	1129,0	454,6	31,7
	X	678,3	210,5	60,3	46,1	26,1	60,3	853,6	333,1	429,0
	XI	618,6	202,7	44,1	36,8	17,6	47,2	752,6	294,3	690,3
	XII	395,6	160,0	28,8	24,8	13,9	53,3	506,4	245,9	193,8
2018	I	362,4	156,2	33,0	25,6	11,7	.	468,7	228,8	86,2
	II	346,1	156,7	32,2	28,9	16,5	45,9	456,5	235,2	69,3
	III	393,8	169,7	29,0	25,1	16,2	48,8	500,8	249,2	110,4
Zmiana w %										
	III 2018 II 2018	13,8	8,3	-9,9	-13,1	-1,8	6,3	9,7	6,0	59,3
	III 2018 III 2017	-24,3	-4,1	-10,5	-28,2	-34,7	64,7	-19,2	1,3	-1,0

Źródło: Opracowanie IERiGŻ-PIB na podstawie danych GUS.

Tab. 3. Przemysłowa produkcja niektórych wyrobów zbożowych (tys. ton)^a

Okresy		Przemiał zbóż ogółem	Mąka pszenna	Mąka żytnia	Pieczywo świeże	Makarony	Mieszanki dla zwierząt
2015 ^b	I-XII	1996,0	1556,7	144,4	994,7	154,8	7555,0
2016 ^b	I-XII	2060,8	1611,4	149,9	1010,4	152,5	8126,1
2017 ^a	II	172,9	135,7	12,8	75,1	12,2	662,6
	III	201,7	158,7	14,3	84,4	14,8	800,6
	IV	167,3	131,6	12,7	80,6	11,9	772,4
	V	182,8	142,6	14,0	86,5	13,4	830,9
	VI	170,3	134,5	13,5	84,3	13,6	816,4
	VII	179,6	139,8	13,7	86,8	11,0	806,4
	VIII	191,6	150,3	14,0	89,0	11,6	818,8
	IX	190,9	156,2	14,2	86,7	14,8	788,6
	X	207,9	163,7	13,7	90,8	13,4	820,3
	XI	200,6	157,8	13,8	86,3	14,5	809,6
	XII	194,2	153,2	14,4	87,2	11,6	773,5
	2018	I	194,7	150,1	15,1	83,6	12,7
II		182,8	144,0	13,4	76,6	14,2	760,8
Zmiana w %							
<u>II 2018</u> I 2018		-6,1	-4,0	-11,0	-8,4	12,2	-2,8
<u>II 2018</u> II 2017		5,8	6,1	5,2	1,9	16,3	14,8

^a firmy zatrudniające 50 i więcej pracowników, ^b firmy zatrudniające 10 i więcej pracowników.
Źródło: Opracowanie IERiGŻ-PIB na podstawie danych GUS.

Tab. 4. Eksport i import ziarna zbóż (tys. ton)

Okresy	Eksport					Import					
	pszenica ^a	żyto	jęczmień	kukurydza	zboża razem ^b	pszenica ^a	żyto	jęczmień	kukurydza	zboża razem ^b	
2015	I-XII	3959,3	531,8	186,1	703,2	6145,1	492,6	4,2	121,8	379,4	1210,3
2016	I-XII	4401,7	435,3	99,7	872,0	6397,6	814,1	9,9	165,2	319,5	1523,7
2017	I-XII	2806,2	375,7	72,3	1177,6	4928,5	890,0	18,3	240,4	397,1	1607,7
2017	II	326,5	26,5	1,7	151,8	540,2	56,2	0,6	14,9	17,7	94,6
	III	522,3	21,7	2,1	153,5	724,4	82,0	0,7	20,2	33,2	142,0
	IV	209,7	12,4	0,7	78,2	316,7	71,2	0,6	20,4	43,5	139,6
	V	203,0	12,3	0,0	44,0	274,4	101,0	0,8	32,5	46,0	186,4
	VI	52,7	8,4	0,2	26,0	100,6	129,9	2,8	50,4	73,9	263,1
	VII	11,9	12,5	31,5	32,2	104,0	97,4	1,9	21,3	47,7	171,8
	VIII	89,4	57,9	10,7	6,3	273,9	73,8	1,5	13,3	29,4	121,3
	IX	301,9	63,0	3,6	28,5	470,1	59,1	2,3	13,9	26,2	104,9
	X	276,7	46,0	7,0	100,0	509,3	47,2	3,2	12,8	14,2	86,8
	XI	256,4	56,7	3,6	219,4	582,2	51,7	1,0	14,2	17,3	91,9
	XII	156,4	27,8	1,0	127,1	346,9	47,7	2,1	15,5	22,9	92,6
	2018	I	92,6	25,4	2,1	87,5	248,4	42,4	2,1	24,8	15,2
II		109,0	26,6	1,0	84,5	249,6	31,8	1,5	26,6	38,8	105,0
Zmiana w %											
<u>II 2018</u> I 2018		17,7	4,7	-52,4	-3,4	0,5	-25,0	-28,6	7,3	155,3	17,4
<u>II 2018</u> II 2017		-66,6	0,3	-39,6	-44,3	-53,8	-43,4	162,2	79,1	118,9	10,9

^a razem z pszenicą durum, ^b razem z owsem, pszenżytem, gryką i prosem
Źródło: Opracowanie IERiGŻ-PIB na podstawie danych MF.

Tab. 5. Eksport i import produktów pierwotnego przetwórstwa zbóż (tys. ton)

Okresy		Eksport					Import				
		mąka pszenna	pozostałe mąki	kasze grysyki granulki	ziarno obrobione inaczej	ślód	mąka pszenna	pozostałe mąki	kasze grysyki granulki	ziarno obrobione inaczej	ślód
2015	I-XII	99,7	18,8	42,8	27,9	62,8	56,5	17,4	28,4	42,2	186,8
2016	I-XII	129,9	19,4	47,7	27,6	80,2	54,3	18,5	38,0	34,0	219,0
2017	I-XII	122,9	21,1	44,4	33,9	89,5	61,9	18,5	39,5	40,9	132,9
2017	II	9,2	1,7	3,7	2,5	5,5	3,7	1,4	3,5	2,8	8,5
	III	11,3	2,2	4,5	2,7	6,6	5,9	2,0	3,5	2,9	12,3
	IV	9,5	1,7	4,0	2,1	5,7	4,9	1,6	3,0	2,4	11,7
	V	10,4	1,9	4,0	2,4	10,1	4,9	1,7	2,8	3,6	17,0
	VI	11,1	1,9	2,8	2,5	10,2	4,2	1,4	2,9	4,6	14,6
	VII	9,9	1,9	3,5	2,9	7,4	5,2	1,3	2,9	3,9	13,7
	VIII	10,9	1,8	3,0	3,2	8,2	5,7	1,5	3,2	2,5	10,9
	IX	10,0	1,8	3,6	2,8	8,2	4,4	1,3	3,6	3,1	10,0
	X	10,7	1,8	3,7	4,3	6,6	6,5	1,4	3,7	3,6	8,8
	XI	9,4	1,5	3,5	2,9	8,2	5,0	1,6	3,4	4,5	8,8
	XII	7,1	1,2	3,2	2,7	6,6	7,2	1,4	4,0	3,7	8,7
2018	I	7,3	2,0	4,4	2,8	7,9	4,7	1,3	3,6	3,0	9,8
	II	7,2	2,0	3,4	2,6	13,5	3,2	1,7	2,9	3,9	10,1
Zmiana w %											
	II 2018 I 2018	-1,4	0,0	-22,7	-7,1	70,9	-31,9	30,8	-19,4	30,0	3,1
	II 2018 II 2017	-21,9	20,3	-7,8	2,5	146,0	-13,5	18,7	-16,9	39,3	18,8

Źródło: Opracowanie IERiGŻ-PIB na podstawie danych MF.

Tab. 6. Eksport i import pasz i produktów wtórnego przetwórstwa zbóż (tys. ton)

Okresy		Eksport					Import				
		ciasto makaron.	wyroby spożywcze ^a	chleb, pieczywo cukiernicze	pasze dla zwierząt gospod.	pasze dla zwierząt domowych	ciasto makaron.	wyroby spożywcze ^a	chleb, pieczywo cukiernicze	pasze dla zwierząt gospod.	pasze dla zwierząt domowych
2015	I-XII	31,3	109,3	438,8	170,7	267,0	67,5	24,8	141,2	340,7	174,7
2016	I-XII	35,4	119,7	510,9	.	.	74,7	24,7	142,1	.	.
2017	I-XII	40,8	130,6	578,1	.	.	82,0	29,4	165,3	.	.
2017	II	3,2	7,6	42,4	.	.	6,7	3,1	11,9	.	.
	III	3,7	12,7	49,2	.	.	8,4	2,4	15,2	.	.
	IV	2,8	10,1	44,2	.	.	5,4	2,2	11,6	.	.
	V	3,2	11,9	51,8	.	.	7,4	2,8	15,3	.	.
	VI	3,7	12,6	47,2	.	.	5,0	2,3	13,3	.	.
	VII	3,4	9,8	46,3	.	.	7,5	1,9	13,4	.	.
	VIII	3,5	11,6	51,0	.	.	5,4	3,0	13,9	.	.
	IX	3,7	11,4	51,7	.	.	7,6	2,4	16,1	.	.
	X	4,1	11,7	55,4	.	.	8,4	2,5	16,2	.	.
	XI	3,5	12,1	54,3	.	.	7,2	2,8	14,5	.	.
	XII	3,3	8,5	42,6	.	.	6,8	2,2	12,6	.	.
2018	I	3,3	11,9	28,5	.	.	7,1	2,2	8,7	.	.
	II	3,6	9,1	26,7	.	.	7,2	2,3	5,7	.	.
Zmiana w %											
	II 2018 I 2018	9,1	-23,5	-6,3	x	x	1,4	4,5	-34,5	x	x
	II 2018 II 2017	14,2	19,7	-37,0	x	x	8,2	-24,8	-52,2	x	x

^a uzyskane przez spęcznianie lub prażenie ziarna zbóż

Źródło: Opracowanie IERiGŻ-PIB na podstawie danych MF.

Tab. 7. Ceny producenta i ceny detaliczne wybranych produktów zbożowych (zł/kg)

Okresy	Mąka poznańska		Kasza jęczmienna		Chleb mieszany		Chleb razowy		
	cena producenta	cena detaliczna	cena producenta	cena detaliczna	cena producenta	cena detaliczna	cena producenta	cena detaliczna	
2015	I-XII	1,07	2,42	2,10	4,39	3,98	4,41	4,96	5,80
2016	I-XII	0,97	2,47	2,26	4,42	3,96	4,42	4,92	5,91
2017	I-XII	1,04	2,49	2,08	4,48	4,01	4,52	5,10	6,08
2017	II	0,99	2,52	2,12	4,44	3,99	4,44	5,03	5,98
	III	0,99	2,53	2,11	4,44	3,99	4,46	5,08	6,00
	IV	1,00	2,46	2,06	4,46	3,99	4,46	5,09	6,04
	V	1,04	2,51	2,09	4,46	3,99	4,46	5,10	6,05
	VI	1,08	2,50	2,05	4,46	4,00	4,50	5,12	6,10
	VII	1,08	2,50	2,03	4,46	4,01	4,50	5,11	6,10
	VIII	1,07	2,51	2,04	4,48	4,02	4,56	5,12	6,14
	IX	1,06	2,52	2,06	4,48	4,02	4,56	5,13	6,15
	X	1,05	2,46	2,06	4,54	4,02	4,58	5,15	6,17
	XI	1,05	2,49	2,10	4,58	4,02	4,60	5,14	6,18
	XII	1,06	2,43	2,10	4,56	4,03	4,62	5,17	6,20
2018	I	1,06	2,53	1,84	4,54	4,05	4,66	5,17	6,17
	II	1,06	2,49	1,79	4,56	4,07	4,68	5,16	6,20
	III	1,05	2,44	1,79	4,60	4,08	4,70	5,19	6,21
Zmiana w %									
	III 2018 II 2018	-0,9	2,0	0,0	0,9	0,2	0,9	0,6	0,2
	III 2018 III 2018	6,1	3,6	-15,2	3,6	2,3	3,6	2,2	3,5

Źródło: Opracowanie IERiGŻ-PIB na podstawie danych GUS.

Tab. 8. Ceny detaliczne mieszanek i koncentratów (zł/tonę)

Okresy	Mieszanka dla bydła dorosłego (B)	Mieszanka dla loch (L)	Mieszanka dla prosiąt	Mieszanka dla tuczników (T2)	Mieszanka dla kurcząt (DKA-Starter)	Mieszanka dla kur niosek	Koncentrat Provit dla tuczników	
2015	I-XII	1655,8	1769,4	2322,4	1362,2	1867,3	1613,4	2630,9
2016	I-XII	1449,1	1791,7	2288,3	1370,7	1811,1	1600,3	2543,7
2017	I-XII	1626,3	1722,2	2317,5	1383,1	1801,2	1608,3	2519,0
2017	II	1614,2	1734,7	2313,5	1396,5	1798,9	1603,9	2526,9
	III	1617,3	1738,2	2322,4	1398,3	1795,5	1608,6	2528,4
	IV	1618,1	1720,5	2320,6	1378,5	1797,1	1608,3	2526,9
	V	1622,8	1728,1	2307,2	1370,4	1806,9	1610,7	2522,9
	VI	1628,2	1714,9	2329,2	1374,3	1815,6	1612,8	2522,3
	VII	1645,8	1723,7	2325,0	1377,8	1812,3	1613,5	2523,7
	VIII	1655,9	1726,4	2329,9	1379,4	1810,2	1615,4	2524,8
	IX	1641,9	1739,3	2327,2	1391,4	1812,9	1610,0	2514,5
	X	1620,5	1695,0	2298,0	1370,2	1798,7	1608,5	2510,4
	XI	1613,2	1696,3	2315,3	1383,7	1787,6	1607,2	2508,0
	XII	1624,9	1722,4	2321,4	1388,0	1786,7	1606,6	2502,4
2018	I	1641,1	1730,1	2321,9	1390,2	1788,8	1607,1	2515,3
	II	1655,4	1783,7	2333,9	1394,7	1792,6	1612,4	2514,8
	III	1698,5	1778,1	2337,8	1396,3	1799,5	1618,6	2524,7
Zmiana w %								
	III 2018 II 2018	2,6	-0,3	0,2	0,1	0,4	0,4	0,4
	III 2018 III 2018	5,0	2,3	0,7	-0,1	0,2	0,6	-0,1

Źródło: Opracowanie IERiGŻ-PIB na podstawie danych GUS.

Tab. 9. Relacje cen pasz przemysłowych do cen zbóż i cen skupu żywca i mleka^a

Miesiące	Mieszanka T2 / ceny targ. Żyta	DKA – Starter / ceny targ. pszenicy	Provit / ceny targ. żyta	Ceny skupu mleka / mieszanka B	Ceny skupu trzody / Provit	Ceny skupu trzody / mieszanka T2	Ceny skupu drobiu / DKA – Starter	
2016	IX	2,258	2,437	4,210	0,684	2,081	3,881	2,056
	X	2,341	2,456	4,314	0,736	1,985	3,659	1,964
	XI	2,316	2,441	4,278	0,804	1,946	3,615	1,952
	XII	2,373	2,405	4,348	0,840	2,000	3,622	1,969
2017	I	2,355	2,393	4,316	0,819	1,951	3,536	1,876
	II	2,324	2,387	4,236	0,821	1,911	3,459	1,951
	III	2,296	2,342	4,182	0,813	1,974	3,569	2,038
	IV	2,241	2,324	4,109	0,809	2,133	3,910	1,975
	V	2,158	2,272	3,980	0,811	2,192	4,035	1,981
	VI	2,121	2,233	3,903	0,817	2,224	4,082	2,060
	VII	2,085	2,176	3,819	0,820	2,092	3,832	2,130
	VIII	2,134	2,279	3,906	0,844	2,095	3,835	2,138
	IX	2,158	2,284	3,899	0,883	2,100	3,795	2,129
	X	2,128	2,280	3,899	0,913	1,928	3,532	2,129
	XI	2,154	2,246	3,904	0,936	1,854	3,361	2,047
	XII	2,130	2,215	3,840	0,938	1,822	3,285	2,054
2018	I	2,132	2,217	3,858	0,866	1,694	3,064	1,990
	II	2,128	2,219	3,838	0,817	1,762	3,176	2,019
	III	2,131	2,221	3,854	0,790	1,834	3,316	2,006

^a relacje cen wyrażonych w zł/l dla mleka i zł/kg dla pozostałych towarów

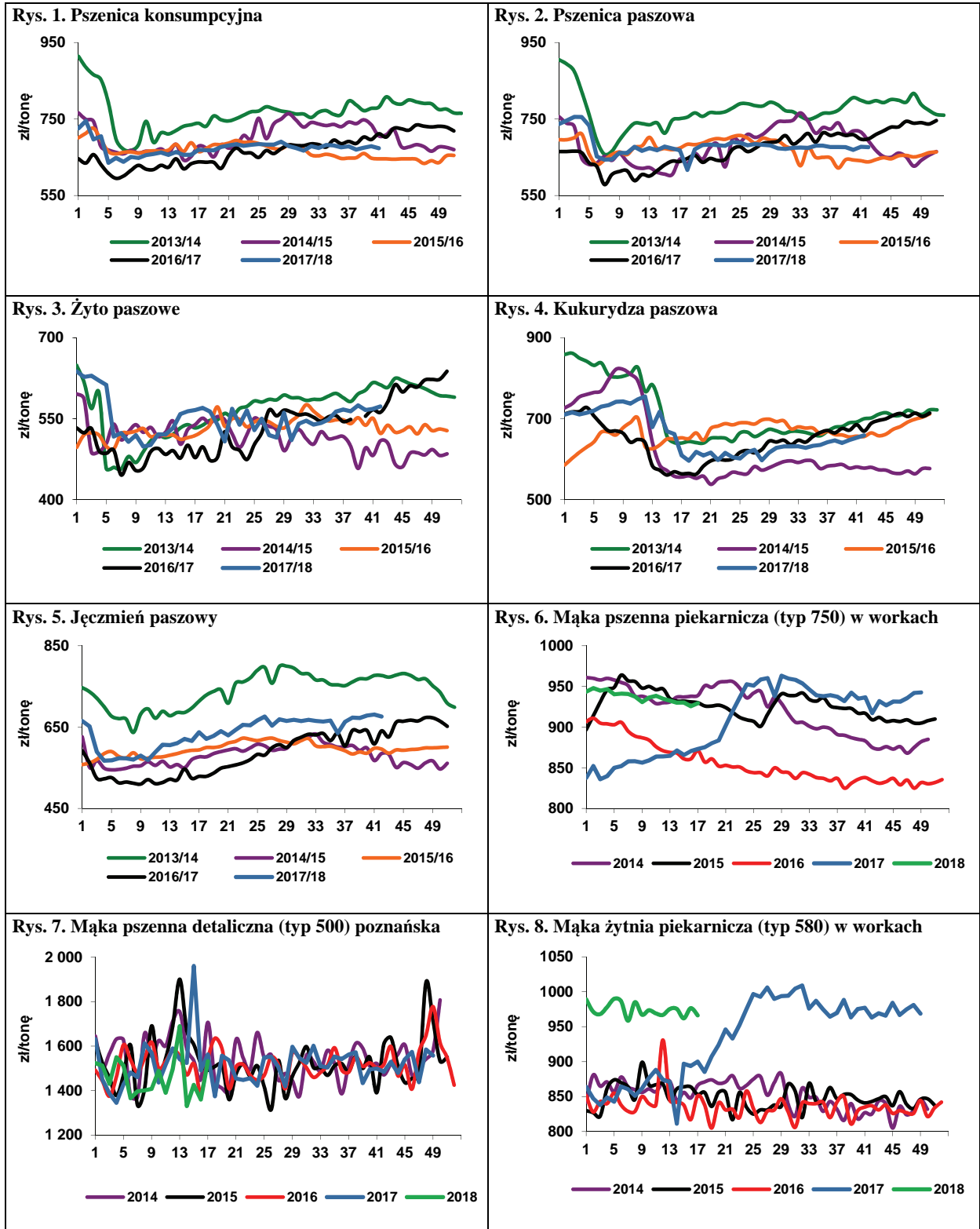
Źródło: Opracowanie IERiGŻ-PIB na podstawie danych GUS.

Tab. 10. Ceny zbóż za granicą (EUR/tonę)

Miesiące	Pszenica konsumpcyjna			Jęczmień paszowy			Kukurydza paszowa			
	Niemcy	Czechy	Węgry	Francja	Niemcy	Czechy	Słowacja	Węgry	Francja	
2016	XII	168	141	132	139	149	.	116	137	162
2017	I	174	139	133	148	149	.	118	138	166
	II	176	139	133	149	150	.	122	138	170
	III	173	140	150	148	153	.	132	142	171
	IV	172	140	149	142	155	.	136	139	169
	V	174	145	.	149	151	132	137	142	169
	VI	175	149	.	146	149	136	140	143	165
	VII	176	155	.	.	153	.	136	144	.
	VIII	163	159	.	139	150	122	147	147	.
	IX	164	163	.	146	155	127	.	146	149
	X	165	164	.	154	156	134	134	146	147
	XI	163	152	.	154	157	136	142	147	150
	XII	163	152	.	154	157	.	142	147	150
2018	I	162	162	.	154	156	.	150	153	150
	II	166	165	.	161	163	.	148	152	153
	III	168	162	.	168	169	.	148	154	156
	IV	170	169	.	176	173	.	147	154	166
Zmiana w %										
	IV 2018	1,4	3,8	x	4,6	2,0	x	-0,5	0,1	6,4
	III 2018									
	IV 2018	-1,2	9,1	x	23,9	11,5	x	8,1	10,6	-1,8
	IV 2017									

Źródło: Opracowanie IERiGŻ-PIB na podstawie danych ZSRIR.

Tygodniowe notowania cen wybranych zbóż i produktów zbożowych (zł/tonę)

Źródło: Opracowanie IERiGŻ-PIB na podstawie danych ZSRIR.

Piotr Szajner

Według szacunków w 2018 r. powierzchnia uprawy buraków cukrowych wynosi ok. 235 tys. ha i jest o 5 tys. ha większa niż przed rokiem. Siewy buraków cukrowych odbyły się w optymalnych terminach i warunkach agrotechnicznych, ale w końcu kwietnia i początku maja br. rozwój roślin utrudniały małe opady deszczu. We wschodnich regionach kraju plantacje buraków cukrowych są atakowane przez szkodniki (szarek komośnik). Jeżeli średnie plony korzeni wyniosą

650 dt/ha, to zbiory buraków cukrowych osiągną poziom ok. 15,3 mln t i umożliwią produkcję ok. 2,3 mln t cukru. Produkcja cukru będzie większa od zapotrzebowania na rynku wewnętrznym (1,72 mln) i konieczny będzie duży eksport.

Na krajowym rynku spadają ceny cukru, a decydują o tym relatywnie niskie ceny cukru białego na świecie oraz duża produkcja w kampanii 2017/2018 (ok. 2,3 mln t). W marcu 2018 r. średnia cena zbytu cukru w workach wzrosła o 0,6% do 1,67 zł/kg. Cena ta była o 36,0% niższa niż przed rokiem. Ceny zbytu cukru paczkowanego spadły w porównaniu z lutym 2018 r. o 2,5% do 1,54 zł/kg i były aż o 42,5% niższe niż przed rokiem. Ceny cukru workowanego są wyższe od cen cukru konfekcjonowanego, gdyż przemysł spożywczy zgłasza większy popyt niż gospodarstwa domowe. Średnia cena detaliczna w marcu 2018 r. wyniosła 2,11 zł/kg i była o 3,1% niższa niż przed miesiącem oraz o 30,7% niższa niż w marcu 2017 r.

W okresie styczeń-luty 2018 r. eksportowano z Polski 145,0 tys. t cukru ze względu na dużą produkcję w kampanii 2017/2018. Na rynku UE sprzedano 56,7 tys. t po średniej cenie 418 EUR/t. Największymi odbiorcami w UE były: Rumunia (24,4 tys. t) i Niemcy (17,9 tys. t). Spośród krajów trzecich największe ilości cukru sprzedano do Sri Lanki (20,7 tys. t), Izraela (11,47 tys. t) oraz Arabii Saudyjskiej, Egiptu i Gruzji (po 8,4 tys. t). Duża podaż i niskie ceny są barierą dla importu, który wyniósł 17,5 tys. t, w tym 16,0 tys. t z UE. Średnia cena importowa wyniosła 478 EUR/t, w tym z UE 453 EUR/t. Największe ilości cukru importowano z Niemiec (6,7 tys. t), Francji (3,5 tys. t), Litwy (2,0 tys. t) i Czech (1,1 tys. t).

Światowe ceny cukru utrzymują się na niskim poziomie. Według danych ERS USDA w kwietniu 2018 r. średnia cena cukru białego wyniosła 335 USD/t, a cukru surowego 260 USD/t. Według danych International Sugar Organisation w maju br. ceny utrzymują się na niskim poziomie: cukier biały 330 USD/t, a cukier surowy 265 USD/t. Indeks światowych cen cukru FAO w kwietniu br. wyniósł 176,6 pkt., wobec 185,5 pkt. przed miesiącem oraz 233,3 pkt. w kwietniu 2017 r. Powodem niskich cen na rynku międzynarodowym jest duża podaż cukru, w tym także w UE.

Tab. 1. Ceny w handlu zagranicznym cukrem (EUR/tonę)

Miesiące	Eksport			Import				
	ogółem	UE-28	kraje trzecie	ogółem	UE-28	kraje trzecie		
2016	III	465,94	499,18	373,60	494,47	464,14	722,20	
	IV	479,41	508,98	423,10	416,90	476,91	407,88	
	V	479,66	527,84	401,35	529,03	463,99	730,60	
	VI	484,04	519,37	418,37	450,53	432,56	457,19	
	VII	477,95	525,53	421,91	492,16	469,23	671,32	
	VIII	466,96	511,46	434,42	411,61	520,90	388,35	
	IX	478,47	537,78	418,40	623,78	623,28	624,91	
	X	528,36	556,28	425,05	599,95	586,00	697,56	
	XI	526,47	557,85	464,07	513,44	497,36	831,74	
	XII	511,75	550,44	480,29	556,81	551,00	662,87	
	2017	I	418,84	402,29	494,82	560,57	549,14	590,73
		II	532,99	537,92	518,88	569,51	564,35	589,75
III		543,38	569,60	466,04	562,19	538,26	848,89	
IV		499,91	543,95	447,11	521,80	485,69	690,58	
V		496,88	540,94	454,08	586,41	596,46	584,52	
VI		452,74	491,28	413,58	636,23	611,60	707,39	
VII		478,45	537,21	395,97	576,68	568,39	647,56	
VIII		467,99	544,68	395,76	661,03	663,91	651,94	
IX		503,39	534,83	408,88	525,52	516,27	591,55	
X		396,00	472,73	358,35	595,88	577,36	761,31	
XI		381,74	426,73	352,38	478,30	462,68	813,77	
XII		367,33	431,05	343,81	478,72	459,27	712,94	
2018	I	371,80	416,77	339,70	477,92	440,69	821,57	
	II	365,43	419,46	334,33	479,92	466,59	667,96	

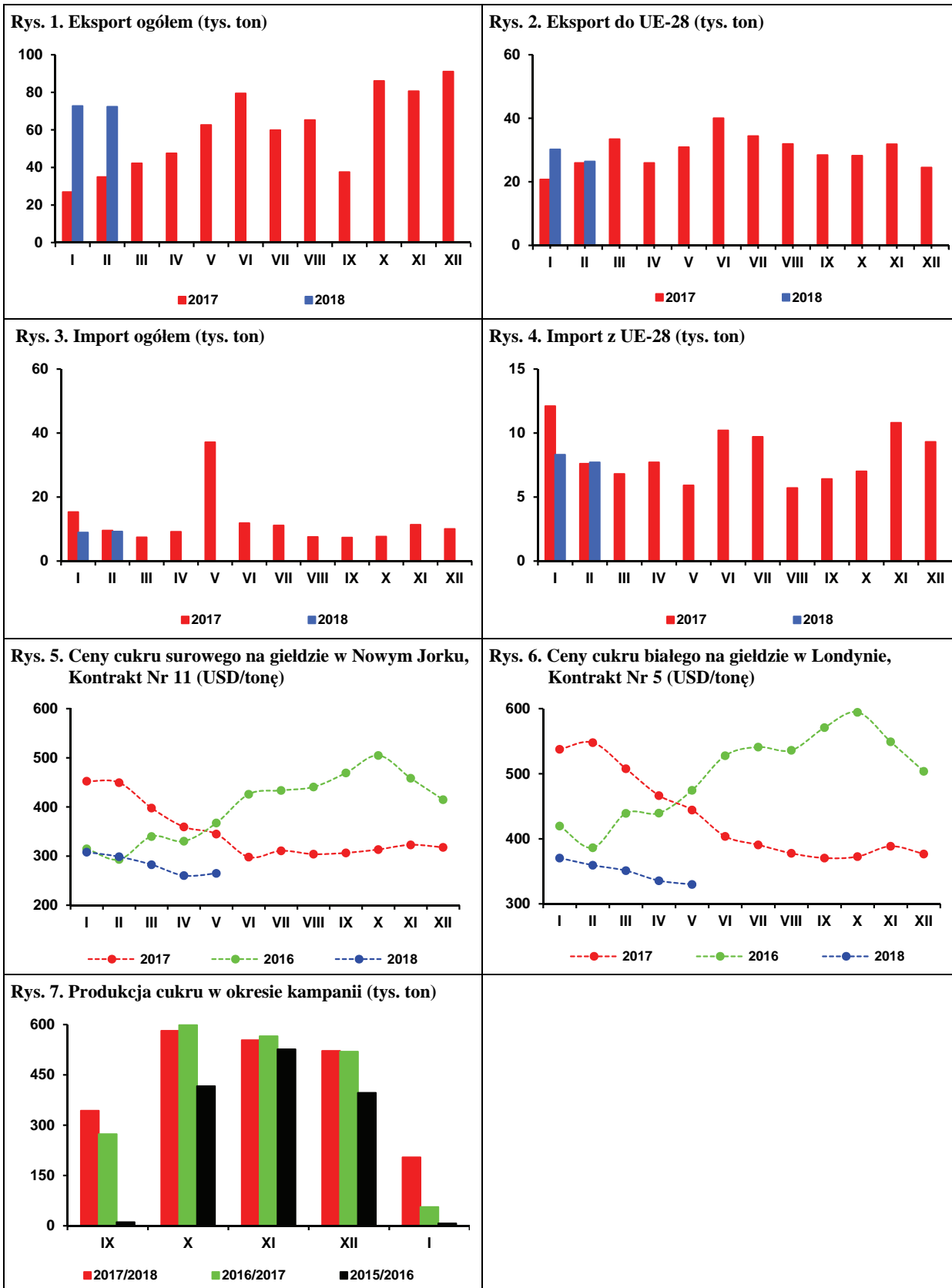
Źródło: Obliczenia IERiGŻ-PIB na podstawie danych MF i CAAC (Centrum Analityczne Administracji Celnej).

Tab. 2. Ceny cukru w Polsce (zł/kg)

Miesiące	Ceny zbytu		Cena referencyjna ^a	Cena detaliczna		
	workowany	paczkowany				
2016	III	2,21	2,51	1,74	2,70	
	IV	2,26	2,49	1,78	2,74	
	V	2,31	2,47	1,78	2,77	
	VI	2,31	2,46	1,78	2,78	
	VII	2,33	2,50	1,74	2,80	
	VIII	2,40	2,88	1,74	2,97	
	IX	2,42	2,86	1,73	3,12	
	X	2,54	2,71	1,75	3,17	
	XI	2,55	2,74	1,75	3,16	
	XII	2,55	2,75	1,76	3,17	
	2017	I	2,61	2,79	1,77	3,17
		II	2,61	2,74	1,76	3,18
III		2,61	2,68	1,75	3,19	
IV		2,60	2,64	1,73	3,17	
V		2,61	2,64	1,72	3,17	
VI		2,51	2,61	1,72	3,15	
VII		2,48	2,33	1,73	3,13	
VIII		2,33	2,15	1,73	3,07	
IX		2,20	2,09	1,74	2,98	
X		1,88	1,80	1,73	2,92	
XI		1,80	1,69	1,70	2,76	
XII		1,71	1,68	1,70	2,62	
2018	I	1,68	1,62	1,71	2,52	
	II	1,66	1,58	1,72	2,28	
	III	1,67	1,54	1,71	2,21	

^a cenę referencyjną 404,4 EUR/tonę przeliczono na polską walutę wg miesięcznych kursów NBP, bez VAT

Źródło: Dane GUS.

Źródło: Obliczenia IERiGŻ-PIB, dane MRiRW, MF, ERS USDA, CAAC, GUS.

Według prognozy Międzynarodowej Rady Zbożowej opublikowanej 26 kwietnia br. światowe zbiory rzepaku w sezonie 2018/19 będą rekordowe i wyniosą 75,4 mln t, wobec 74,8 mln t w sezonie poprzednim. W grupie kluczowych producentów przewidywany jest wzrost zbiorów rzepaku w UE-28 (do 22,0 mln t, o 0,1 mln t), Kanadzie (do 21,7 mln t, o 0,4 mln t), Indiach (do 6,6 mln t, o 0,1 mln t), Australii (do 4,0 mln t, o 0,3 mln t) i na Ukrainie (do 2,6 mln t, o 0,5 mln t), przy spadku w Chinach (do 13,7 mln t, o 0,6 mln t). W ślad za rosnącym popytem na żywność i energię odnawialną, światowe zużycie rzepaku wzrośnie do 75,6 mln t (o 1,7 mln t) i przekroczy poziom produkcji. W tej sytuacji globalne zapasy na koniec sezonu zmniejszą się do 5,7 mln t (o 0,2 mln t), a relacja zapasów do rocznego zużycia rzepaku obniży się z 8,0 do 7,5%. Mimo zmniejszenia, globalne zapasy rzepaku na koniec sezonu będą relatywnie wysokie.

Według przewidywań Międzynarodowej Rady Zbożowej w sezonie 2018/19 światowe obroty handlowe rzepakiem wyniosą 17,5 mln t (23% globalnych zbiorów) i będą o 0,6 mln t większe niż w sezonie poprzednim. Najbardziej może wzrosnąć eksport rzepaku z Ukrainy (o 0,4 mln t do 2,5 mln t), a następnie z Australii (o 0,3 mln t do 2,8 mln t) i Kanady (o 0,2 mln t do 11,6 mln t).

Oil World w prognozie opublikowanej 13 kwietnia br. przewiduje, że tegoroczne zbiory rzepaku w UE-28 zwiększą się do 22,2 mln t (o 0,3 mln t w porównaniu z rokiem poprzednim), w wyniku wzrostu średnich plonów do 3,36 t/ha (z 3,28 t/ha przed rokiem). Areał uprawy rzepaku będzie niewiele niższy niż przed rokiem, wyniesie 6,62 mln ha, wobec 6,70 mln ha w 2017 r. W grupie czterech największych producentów rzepaku spodziewany jest wzrost zbiorów w Niemczech (do 4,6 mln t, o 0,3 mln t), Francji (do 5,3 mln t, o 0,1 mln t) i Wielkiej Brytanii (do 2,2 mln t, o 0,1 mln t), przy spadku w Polsce (do 2,6 mln t, o 0,2 mln t). Wyższe zbiory przewidywane są też w Rumunii i Czechach, a niższe na Węgrzech, w Bułgarii i krajach bałtyckich.

Oil World aktualnie ocenia, iż w sezonie 2017/18 (lipiec/czerwiec) cena rzepaku na rynku europejskim wyniesie średnio 425 USD/t (cif Hamburg) i będzie o 1% niższa niż w sezonie 2016/17. Cena oleju rzepakowego zmniejszy się o 2% do 844 USD/t (fob ex-mill Holandia), a cena śrutu rzepakowego zwiększy się o 8% do 246 USD/t (fob ex-mill Hamburg).

W kwietniu 2018 r. przeciętna cena rzepaku na rynku europejskim wyniosła 418 USD/t i była o 1% niższa niż przed miesiącem i o 3% niższa niż w kwietniu poprzedniego roku. Olej rzepakowy kosztował 794 USD/t i był o 1% tańszy niż przed miesiącem i o 4% tańszy niż przed rokiem. Za śrutę rzepakową płacono 305 USD/t, tj. o 4% więcej niż przed miesiącem i o 28% więcej niż przed rokiem. Podwyżki cen śrutu rzepakowego nastąpiły głównie pod wpływem silnie drożejącej śrutu sojowej na rynku amerykańskim.

W lutym 2018 r. produkcja surowego oleju rzepakowego w dużych i średnich zakładach przemysłu tłuszczowego (zatrudniających 50 i więcej osób stałej załogi) wyniosła 89,1 tys. t i była o 0,8% mniejsza niż w poprzednim miesiącu i o 5,3% mniejsza niż w lutym poprzedniego roku. W dwóch pierwszych miesiącach br. duże i średnie zakłady przemysłu tłuszczowego wyprodukowały 179,2 tys. t surowego oleju

Ewa Rosiak

Magdalena Bodyt

rzepakowego, tj. o 2,6% mniej niż w analogicznym okresie poprzedniego roku, z tego rafinowały 119,8 tys. t, tj. o 8,8% mniej. Zmniejszyła się produkcja oleju rzepakowego rafinowanego na cele techniczne (o 35,7% do 37,1 tys. t), przy wzroście na cele jadalne (o 12,3% do 82,7 tys. t). Produkcja margaryn wyniosła 48,7 tys. t i była o 0,5% większa niż przed rokiem.

W lutym 2018 r. eksport olejów roślinnych i margaryn był większy niż przed miesiącem, zmalał natomiast wywóz nasion i śrut oleistych. W imporcie odnotowano wzrost przywozu nasion i śrut oleistych, przy spadku przywozu olejów roślinnych i margaryn. Łącznie w pierwszych dwóch miesiącach br. wywieziono: 40,1 tys. t nasion oleistych (o 21% mniej niż analogicznym okresie poprzedniego roku), w tym 19,8 tys. t rzepaku (o 48% mniej), 15,7 tys. t olejów roślinnych (o 33% mniej), w tym 11,1 tys. t oleju rzepakowego (o 35% mniej), 114,7 tys. t śrut oleistych (o 4% mniej), w tym 105,4 tys. t śrutu rzepakowego (o 1% więcej) i 21,9 tys. t margaryn (o 17% więcej). Przywieziono: 380,4 tys. t śrut oleistych (o 17% mniej niż w tym samym okresie przed rokiem), 113,9 tys. t olejów roślinnych (o 17% więcej), w tym 22,2 tys. t oleju rzepakowego (o 73% więcej), 224,8 tys. t nasion oleistych (o 60% więcej), w tym 151,4 tys. t rzepaku (o 75% więcej) oraz 16,6 tys. t margaryn (o 36% więcej).

W marcu 2017 r. zmiany cen detalicznych poszczególnych rodzajów tłuszczów były różnokierunkowe. Nastąpiły dalsze spadki cen masła (o 1,0%) i margaryn (o 0,6%), przy wzroście cen „pozostałych tłuszczów zwierzęcych” (stoiny, smalcu) (o 1,5%) i olejów roślinnych (o 0,4%). Mimo odnotowanych spadków, ceny detaliczne tłuszczów, szczególnie zwierzęcych, były nadal znacznie wyższe niż przed rokiem. W marcu za masło płacono średnio o 20,8% więcej niż w marcu 2017 r., a za „pozostałe tłuszcze zwierzęce” o 5,8% więcej. Ceny margaryn i olejów roślinnych w relacji rok do roku zwiększyły się po 0,8%. W I kwartale 2018 r., przy wzroście cen całej żywności łącznie z napojami bezalkoholowymi o 3,9%, ceny tłuszczów zwierzęcych zwiększyły się średnio o 21,7%, a tłuszczów roślinnych o 1,3% w porównaniu z analogicznym okresem poprzedniego roku.

Tab. 1. Krajowy bilans olejów roślinnych^a (tony)

Okres	Produkcja oleju rzepakowego surowego ^b	Import olejów ogółem	Eksport olejów ogółem	Zużycie krajowe		Eksport / produkcja w %	Wskaźnik samowystarczalności ^c w %
				ogółem	na 1 mieszkańca		
2015 I-XII	1 276 633	551 754	538 951	1 289 436	33,49	42,2	99,0
2016 I-XII	1 119 490	635 422	473 364	1 281 548	33,28	42,3	87,4
2017 II	94 231	50 748	13 551	131 428	3,41	14,4	71,7
III	91 806	72 737	12 732	151 811	3,94	13,9	60,5
IV	79 082	60 153	9 868	129 367	3,36	12,5	61,1
V	72 361	62 768	20 278	114 851	2,98	28,0	63,0
VI	65 127	66 501	15 743	115 885	3,01	24,2	56,2
VII	75 364	61 532	17 848	119 048	3,09	23,7	63,3
VIII	114 262	61 435	17 001	158 696	4,12	14,9	72,0
IX	105 523	62 467	8 990	159 000	4,13	8,5	66,4
X	111 378	68 543	11 084	168 838	4,38	10,0	66,0
XI	95 273	65 547	16 459	144 361	3,75	17,3	66,0
XII	101 060	60 154	7 086	154 127	4,00	7,0	65,6
2018 I	89 974	60 546	7 281	143 239	3,72	8,1	62,8
II	89 268	53 390	8 462	134 196	3,48	9,5	66,5
Zmiany w %							
II 2018 / I 2017	-0,8	-11,8	16,2	-6,3	-6,5	x	x
II 2018 / II 2017	-5,3	5,2	-37,6	2,1	2,1	x	x
II 2018 / XII 2017	-11,7	-11,2	19,4	-12,9	-13,0	x	x

^a bez zmiany stanu zapasów, ^b produkcja wg miesięcy dotyczy przedsiębiorstw zatrudniających 50 osób i więcej,

^c produkcja / zużycie krajowe

Źródło: Opracowanie IERiGŻ-PIB na podstawie danych GUS i MF.

Tab. 2. Krajowy bilans oleju rzepakowego^a (tony)

Okres	Produkcja oleju rzepakowego surowego ^b	Import	Eksport	Zużycie krajowe		Eksport / produkcja w %	Wskaźnik samowystarczalności ^c w %
				ogółem	na 1 mieszkańca		
2015 I-XII	1 276 633	107 591	511 104	873 120	22,68	40,0	146,2
2016 I-XII	1 119 490	147 174	449 746	816 918	21,22	40,2	137,0
2017 II	94 231	7 652	9 470	92 413	2,40	10,0	102,0
III	91 806	24 025	10 704	105 127	2,73	11,7	87,3
IV	79 082	19 034	7 010	91 106	2,36	8,9	86,8
V	72 361	13 946	17 217	69 090	1,79	23,8	104,7
VI	65 127	17 355	12 478	70 004	1,82	19,2	93,0
VII	75 364	15 973	15 326	76 011	1,97	20,3	99,1
VIII	114 262	13 150	14 497	112 915	2,93	12,7	101,2
IX	105 523	14 099	6 986	112 636	2,92	6,6	93,7
X	111 378	10 133	8 164	113 347	2,94	7,3	98,3
XI	95 273	10 268	13 030	92 511	2,40	13,7	103,0
XII	101 060	11 140	4 583	107 617	2,79	4,5	93,9
2018 I	89 974	10 750	5 561	95 162	2,47	6,2	94,5
II	89 268	11 461	5 567	95 162	2,47	6,2	93,8
Zmiany w %							
II 2018 / I 2017	-0,8	6,6	0,1	0,0	0,0	x	x
II 2018 / II 2017	-5,3	49,8	-41,2	3,0	2,9	x	x
II 2018 / XII 2017	-11,7	2,9	21,5	-11,6	-11,5	x	x

^a bez zmiany stanu zapasów, ^b produkcja wg miesięcy dotyczy przedsiębiorstw zatrudniających 50 osób i więcej,

^c produkcja / zużycie krajowe

Źródło: Opracowanie IERiGŻ-PIB na podstawie danych GUS i MF.

Tab. 3. Krajowy bilans śrut oleistych^a (tony)

Okres	Produkcja śruty rzepakowej ^b	Import śrut ogółem	Eksport śrut ogółem	Zużycie krajowe	Eksport / produkcja w %	Wskaźnik samowystarczalności ^c w %
2015 I-XII	1 837 106	3 116 534	812 865	4 140 775	44,2	44,4
2016 I-XII	1 610 973	2 795 801	714 913	3 691 861	44,4	43,6
2017 II	141 347	144 344	70 798	214 893	50,1	65,8
III	137 709	240 772	77 897	300 584	56,6	45,8
IV	118 623	215 329	51 439	282 512	43,4	42,0
V	108 542	334 013	37 768	404 787	34,8	26,8
VI	97 691	251 458	33 997	315 151	34,8	31,0
VII	113 046	189 611	33 514	269 142	29,6	42,0
VIII	171 393	282 796	65 723	388 467	38,3	44,1
IX	158 285	229 709	55 021	332 973	34,8	47,5
X	167 067	133 818	79 878	221 007	47,8	75,6
XI	142 910	341 739	58 310	426 338	40,8	33,5
XII	151 590	250 061	67 832	333 819	44,7	45,4
2018 I	134 961	116 341	59 594	191 709	44,2	70,4
II	133 902	264 039	55 079	342 862	41,1	39,1
Zmiany w %						
<u>II 2018</u> I 2017	-0,8	127,0	-7,6	78,8	x	x
<u>II 2018</u> II 2017	-5,3	82,9	-22,2	59,6	x	x
<u>II 2018</u> XII 2017	-11,7	5,6	-18,8	2,7	x	x

^a bez zmiany stanu zapasów, ^b wyliczenia IERiGŻ-PIB, ^c produkcja / zużycie krajowe

Źródło: Opracowanie IERiGŻ-PIB na podstawie danych GUS i MF.

Tab. 4. Krajowy bilans śrutu rzepakowej^a (tony)

Okres	Produkcja ^b	Import	Eksport	Zużycie krajowe	Eksport / produkcja w %	Wskaźnik samowystarczalności ^c w %
2015 I-XII	1 837 106	54 380	762 518	1 128 968	41,5	162,7
2016 I-XII	1 610 973	37 786	672 713	976 047	41,8	165,1
2017 II	141 347	598	61 001	80 944	43,2	174,6
III	137 709	11 847	70 299	79 257	51,0	173,8
IV	118 623	8 532	44 699	82 455	37,7	143,9
V	108 542	536	31 976	77 102	29,5	140,8
VI	97 691	396	29 015	69 072	29,7	141,4
VII	113 046	287	28 427	84 907	25,1	133,1
VIII	171 393	2 256	59 583	114 066	34,8	150,3
IX	158 285	3 811	47 102	114 994	29,8	137,6
X	167 067	3 636	76 677	94 027	45,9	177,7
XI	142 910	1 837	53 933	90 813	37,7	157,4
XII	151 590	1 408	63 781	89 216	42,1	169,9
2018 I	134 961	2 213	54 895	82 279	40,7	164,0
II	133 902	1 459	50 529	84 832	37,7	157,8
Zmiany w %						
<u>II 2018</u> I 2017	-0,8	-34,1	-8,0	3,1	x	x
<u>II 2018</u> II 2017	-5,3	144,0	-17,2	4,8	x	x
<u>II 2018</u> XII 2017	-11,7	3,6	-20,8	-4,9	x	x

^a bez zmiany stanu zapasów, ^b wyliczenia IERiGŻ-PIB, ^c produkcja / zużycie krajowe

Źródło: Opracowanie IERiGŻ-PIB na podstawie danych GUS i MF.

Tab. 5. Krajowy bilans margaryny^a (tony)

Okres	Produkcja ^b	Import	Eksport	Zużycie krajowe		Eksport / produkcja w %	Wskaźnik samowystar- czalności ^c w %
				ogółem	na 1 mieszkańca		
2015 I-XII	404 575	87 235	133 357	358 453	9,31	33,0	112,9
2016 I-XII	359 092	84 456	128 545	315 003	8,18	35,8	114,0
2017 II	24 520	5 488	9 440	20 568	0,53	38,5	119,2
III	30 861	8 057	11 462	27 456	0,71	37,1	112,4
IV	23 536	7 788	9 476	21 848	0,57	40,3	107,7
V	25 366	6 818	9 179	23 005	0,60	36,2	110,3
VI	24 435	8 331	8 931	23 834	0,62	36,6	102,5
VII	23 331	6 820	8 646	21 505	0,56	37,1	108,5
VIII	30 828	8 399	11 514	27 713	0,72	37,3	111,2
IX	33 375	8 302	11 702	29 975	0,78	35,1	111,3
X	34 746	10 271	15 486	29 531	0,77	44,6	117,7
XI	36 842	10 653	14 136	33 359	0,87	38,4	110,4
XII	25 625	7 658	9 837	23 447	0,61	38,4	109,3
2018 I	23 076	8 715	10 656	21 135	0,55	46,2	109,2
II	25 648	7 918	11 231	22 335	0,58	43,8	114,8
Zmiany w %							
<u>II 2018</u> I 2017	11,1	-9,1	5,4	5,7	5,5	x	x
<u>II 2018</u> II 2017	4,6	44,3	19,0	8,6	9,4	x	x
<u>II 2018</u> XII 2017	0,1	3,4	14,2	-4,7	-4,9	x	x

^a bez zmiany stanu zapasów, ^b produkcja wg miesięcy dotyczy przedsiębiorstw zatrudniających 50 osób i więcej,

^c produkcja / zużycie krajowe

Źródło: Opracowanie IERiGŻ-PIB na podstawie danych GUS i MF.

Tab. 6. Ceny skupu^a (zł/tonę)

Okres	Rzepak przemysłowy	Pszenica konsumpcyjna i paszowa	Relacja cen rzepak : pszenica
2015 I-XII	1505	668	2,25
2016 I-XII	1616	620	2,61
2017 III	1882	688	2,74
IV	1839	687	2,68
V	1794	710	2,53
VI	1687	710	2,38
VII	1519	692	2,19
VIII	1545	637	2,43
IX	1543	646	2,39
X	1567	649	2,42
XI	1609	658	2,45
XII	1631	673	2,42
2018 I	1577	670	2,35
II	1554	662	2,35
III	1550	669	2,32
Zmiany w %			
<u>III 2018</u> II 2017	-0,3	1,0	x
<u>III 2018</u> III 2018	-17,6	-2,8	x
<u>III 2018</u> XII 2017	-5,0	-0,7	x

^a ceny roczne oraz za VII, VIII, IX, X i XI dane GUS, pozostałe miesiące – dane MRiRW

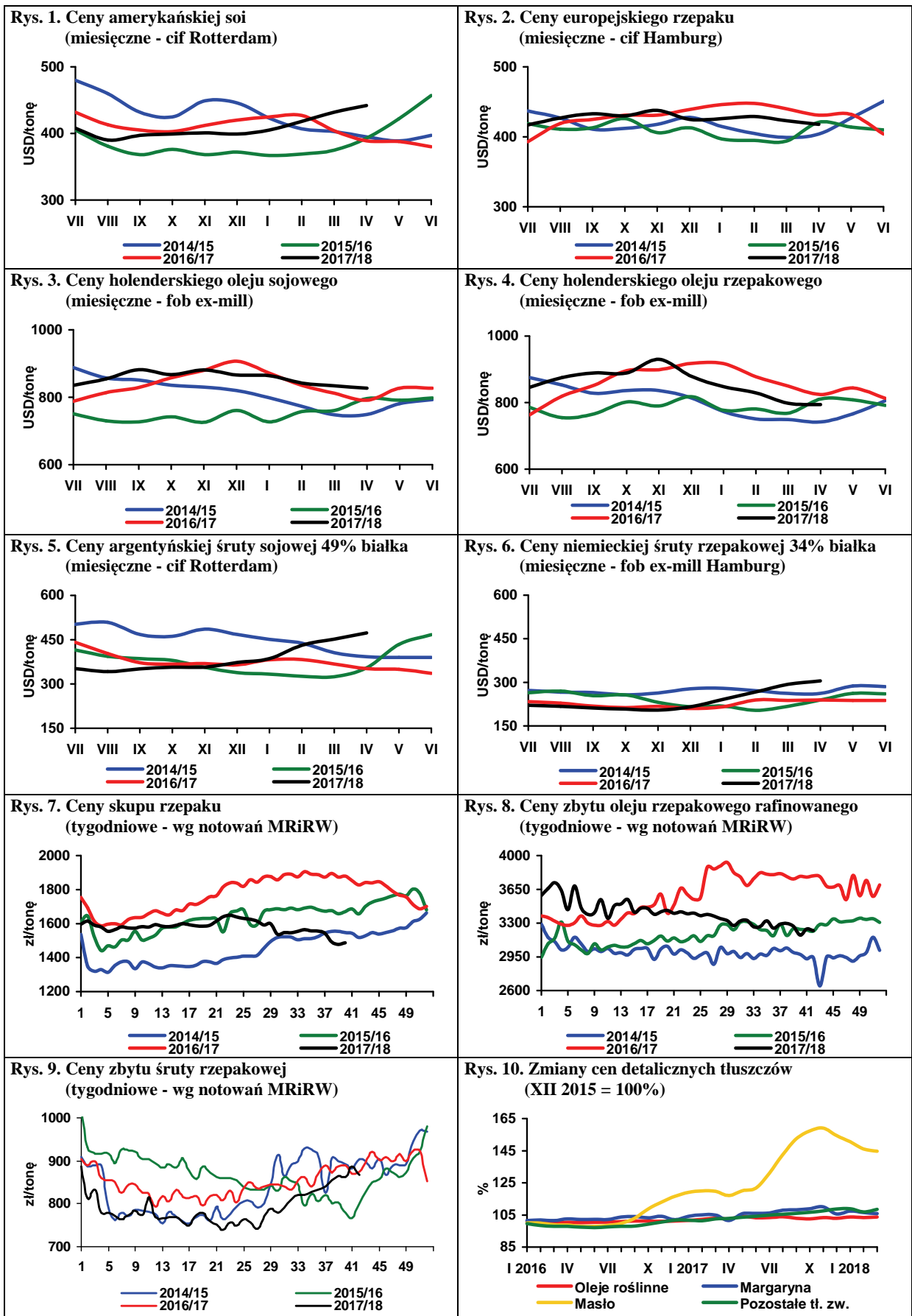
Źródło: Opracowanie IERiGŻ-PIB na podstawie danych GUS i MRiRW.

Tab. 7. Ceny tłuszczów roślinnych i zwierzęcych (zł/litr/kg)

Okres	Ceny zbytu				Ceny detaliczne			
	olej rzepakowy za 1 l	margaryny do smarowania pieczywa za 1 kg	masło w op. 200 g ^a	smalec w op. 250 g	olej rzepakowy za 1 l	margaryny do smarowania pieczywa w op. 400 g	masło w op. 200 g ^b	smalec w op. 250 g
2015 I-XII	5,46	6,38	15,15	5,72	5,90	9,85	20,65	6,88
2016 I-XII	4,84	6,33	16,19	5,56	5,84	9,75	20,65	6,60
2017 III	5,20	6,52	19,27	5,83	6,18	9,68	24,95	6,60
IV	5,10	6,52	19,59	5,84	6,07	9,78	24,90	6,60
V	5,11	6,59	20,01	5,85	6,21	9,85	25,15	6,64
VI	5,11	6,55	21,37	5,99	6,11	9,70	25,60	6,64
VII	4,90	6,68	23,64	6,01	6,09	9,60	28,90	6,68
VIII	4,92	6,71	25,89	6,08	6,16	9,75	31,85	6,68
IX	5,00	6,87	27,60	6,15	6,07	9,73	34,00	6,68
X	4,73	6,92	27,23	6,21	6,10	9,75	35,40	6,76
XI	4,62	6,86	25,87	6,23	6,14	9,85	35,00	6,80
XII	4,65	6,76	24,52	6,23	6,03	9,75	33,75	7,00
2018 I	4,56	6,81	21,32	6,18	6,06	9,50	31,75	7,04
II	4,51	6,82	20,98	6,12	6,06	9,28	29,75	6,80
III	4,60	6,93	22,00	6,08	6,10	9,33	29,55	6,96
Zmiany w %								
<u>III 2018</u> II 2017	2,0	1,6	4,9	-0,7	0,7	0,5	-0,7	2,4
<u>III 2018</u> III 2018	-11,5	6,3	14,2	4,3	-1,3	-1,3	18,4	5,5
<u>III 2018</u> XII 2017	-1,1	2,5	-10,3	-2,4	1,2	1,2	-12,4	-0,6

^a masło świeże o zawartości tłuszczu nie przekraczającej 85% masy, ^b masło świeże o zawartości tłuszczu 82,0-82,5% masy

Źródło: Opracowanie IERiGŻ-PIB na podstawie danych GUS.

Źródło: Opracowanie IERiGŻ-PIB na podstawie danych Oil World, MRiRW i GUS.

Po ubiegłorocznym wzroście produkcji ziemniaków w zdecydowanej większości krajów UE, w roku bieżącym przewiduje się kilkuprocentowy spadek arefau ich uprawy. Według wstępnych prognoz World Potato Markets powierzchnia uprawy ziemniaków w UE-28 może wynieść ok. 1673 tys. ha, tj. o 3,5% mniej niż w 2017 r., przy czym w krajach UE-15 przewiduje się ok. 2% spadek arefau, a w UE-13 (tzw. nowych krajach członkowskich) arefau ich uprawy ma być zmniejszony o ponad 6%. Ze względu na duże uzależnienie plonów od warunków pogodowych (temperatura, wielkość opadów) trudno szacować ich wysokość, ale z wieloletniego trendu wynika, że w bieżącym roku może mieć miejsce nieznaczny ich spadek (w skali całej UE o niespełna 2%). Natomiast zbiory mogą się obniżyć w stosunku do ubiegłego roku o ponad 5% do 59,5 mln t.

W krajach mających decydujący wpływ na europejski rynek ziemniaków (tzw. UE-5, obejmujące Niemcy, Francję, Belgię Holandię i Wlk. Brytanię) zbiory (bez ziemniaków skrobiowych) mogą wynieść 29,6 mln t, wobec 30,6 mln t w roku ubiegłym, co będzie oznaczać spadek o 3,4%. Najmniejszy spadek ma mieć miejsce w Niemczech i we Francji, odpowiednio o 0,5 i 1,4%. W Belgii i w Wlk. Brytanii zbiory będą mniejsze o 4-5%, a w Holandii o 10,5%. Według przewidywań ekspertów World Potato Markets w nadchodzącym sezonie ceny ziemniaków jadalnych w obrocie wolnorynkowym będą wyższe w porównaniu z sezonem bieżącym o 20-40%, ale znacznie niższe niż w sezonach 2015/16 i 2016/17. Średni poziom cen ziemniaków na rynku niemieckim jest prognozowany na 100 EUR/t, w Wlk. Brytanii – 170 EUR/t, we Francji – 130 EUR/t, a w Belgii i Holandii odpowiednio 50 i 70 EUR/t.

Ceny ziemniaków na zachodnioeuropejskich rynkach nadal są bardzo niskie, chociaż w ostatnim okresie ma miejsce niewielki sezonowy ich wzrost. W Niemczech, w końcu kwietnia średni poziom cen ziemniaków jadalnych wzrósł do 115-120 EUR/t, wobec 215-230 EUR/t w analogicznych okresach dwóch poprzednich sezonów. Ceny ziemniaków do przetwórstwa na frytki oscylują w przedziale 40-60 EUR/t, wobec 195-235 EUR/t w końcu kwietnia 2017 r. Ceny ziemniaków chipsowych są o ok. 20 EUR/t wyższe. Ziemniaki z przeznaczeniem na płatki kosztują 35-50 EUR/t, a paszowe 25-40 EUR/t.

Bardzo niskie są ceny ziemniaków w Belgii. Bulwy najpopularniejszej na tym rynku odmiany Bintje od wielu tygodni kosztują zaledwie 20 EUR/t.

W Holandii ceny ziemniaków do przetwórstwa, w zależności od odmiany i kierunków użytkowania, wynoszą 35-90 EUR/t. Ziemniaki na płatki kosztują 15-30 EUR/t, a odpadowe z przeznaczeniem na spasanie 7,5-15 EUR/t.

Ceny ziemniaków jadalnych z przeznaczeniem na eksport we Francji wzrosły w ciągu ostatniego miesiąca o 20-25 EUR/t i na przełomie kwietnia i maja, w zależności od wielkości opakowania, asortymentu i odmiany, wynosiły 65-195 EUR/t i były o 60-70% niższe niż przed rokiem. Ceny ziemniaków przeznaczonych do bezpośredniej konsumpcji na rynku francuskim najbardziej popularnych,

tańszych odmian, podobnie jak przed miesiącem, w zależności od wielkości bulw i opakowania wynosiły od 95 do 180 EUR/t i były co najmniej o 50-60% tańsze niż przed rokiem. Ziemniaki typu premium (odmiany Agata, Charlotta i Various) w opakowaniach 2,5 i 12,5 kg kosztowały od 390 do 430 EUR/t, tj. o ok. 40% mniej niż w roku poprzednim.

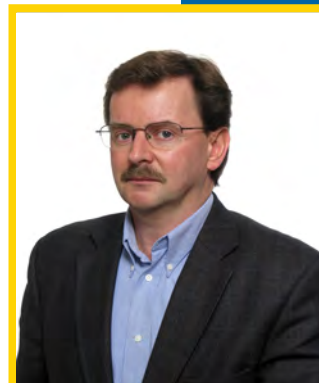
Według ostatecznych danych GUS produkcja ziemniaków w Polsce w 2017 r. wyniosła 9,17 mln t i była o 3,4% większa niż w roku poprzednim. Wcześniej (w grudniu 2017 r.) GUS szacował zbiory ziemniaków na 9,54 mln t. Nawet ta niższa produkcja jest znacząco większa niż zapotrzebowanie rynku, co wpływa na niski poziom cen ziemniaków.

Pogoda sprawiła, że opóźnienia w uprawie ziemniaków wczesnych przynajmniej częściowo zostały nadrobione. Jednak coraz większym problemem staje się niedobór opadów praktycznie w całym kraju, chociaż z różnym natężeniem, co może mieć negatywny wpływ na plony ziemniaków wczesnych.

Ceny ziemniaków w Polsce utrzymują się na bardzo niskim, stabilnym poziomie. Popyt jest wciąż niewielki, a w okresie długiego weekendu majowego handel hurtowy był mocno ograniczony. Ponadto jest też presja importu ziemniaków ubiegłorocznych z Europy Zachodniej i wczesnych sprowadzanych z Cypru i Egiptu.

Ceny ziemniaków jadalnych w dużym hurcie są obecnie w przedziale 0,24-0,38 zł/kg, w większości w dolnej strefie tego przedziału. Bulwy mniej popularnych odmian i słabszej jakości można kupić jeszcze taniej. Dla producentów ziemniaków jest to jedna z najgorszych końcówek sezonu w ostatnich dziesięciu latach. Jednocześnie producenci mają nadzieję, że pierwsza faza nowego sezonu będzie lepsza, gdyż podaż ziemniaków wczesnych (młodych) przypuszczalnie będzie mniejsza niż w latach poprzednich, co może wpłynąć na wysoki poziom ich cen.

Średni poziom cen na rynkach hurtowych ziemniaków pod koniec kwietnia, podobnie jak przed miesiącem wynosił 0,58 zł/kg i był o 10-15% niższy w porównaniu z analogicznym okresem poprzedniego roku. Krajowe ziemniaki w Broniszach były nieznacznie droższe niż przed miesiącem i kosztowały 0,40-0,80 zł/kg, natomiast na pozostałych rynkach była stabilizacja lub niewielki spadek cen, a ich poziom wynosił: w Poznaniu 0,47-0,80 zł/kg, w Lublinie 0,67 zł/kg, we Wrocławiu 0,48-0,50 zł/kg i w Łodzi 0,40-0,73 zł/kg. Importowane ziemniaki wczesne (młode) na rynkach hurtowych były oferowane w cenie 1,80-3,00 zł/kg.

**Wiesław
Dzwonkowski**

Tab. 1. Skup ziemniaków i produkcja skrobi ziemniaczanej (tony)

Wyszczególnienie	Skup ziemniaków				Produkcja skrobi ziemniaczanej			
	2015	2016	2017	2018	2015	2016	2017	2018
I	64 000	62 500	63 700	75 700	184	221	1 230	2 630
II	59 400	69 800	60 600	59 300	182	274	185	
III	75 600	69 500	76 600	69 300	270	248	267	
IV	74 800	71 800	62 100		257	143	198	
V	62 600	45 500	28 000		160	168	117	
VI	58 300	58 800	54 100		187	233	154	
VII	54 900	48 700	44 000		100	52	182	
VIII	86 100	138 800	130 100		2 673	10 030	13 946	
IX	289 000	349 800	332 800		36 562	48 727	48 502	
X	328 100	356 000	350 700		52 406	55 531	52 185	
XI	238 400	321 200	326 600		38 997	51 152	50 369	
XII	83 800	178 900	185 200		3 636	23 291	26 495	
RAZEM	1 475 000	1 771 300	1 714 500	204 300	135 614	190 070	193 830	2 630

Źródło: Dane GUS.

Tab. 2. Eksport ziemniaków i ich przetworów (tony)

Miesiące	Ziemniaki			Produkty skrobiowe				Przetwory spożywcze		
	wczesne	sadzeniaki	pozostałe	skrobia ziemn.	skrobie pozostałe	syrop skrobiowy	dekstryny	frytki	chipsy	susze
2014 I-XII	1 247	3 806	36 259	57 730	10 921	41 368	9 555	167 158	30 775	16 736
2015 I-XII	1 201	1 666	13 656	82 505	14 331	42 007	9 990	159 341	37 518	20 829
2016 I-XII	2 804	1 065	22 815	104 854	18 857	53 935	10 449	168 016	38 838	20 093
2017 I-XII	4 100	3 179	28 605	140 173	37 446	74 377	12 101	191 585	52 071	18 346
2017 I	221	1	2 954	14 363	1 615	7 143	661	12 856	2 818	2 078
II	228	67	2 810	13 330	2 428	6 340	889	13 865	3 371	1 802
III	556	1 024	3 456	13 018	3 083	5 756	1 075	16 706	3 984	1 949
IV	814	677	4 204	9 934	2 249	5 262	846	14 129	4 019	1 704
V	341	297	4 278	11 130	2 333	6 535	1 009	18 136	4 782	2 020
VI	359	21	1 518	8 098	2 995	4 314	945	18 795	5 019	1 792
VII	61	-	1 284	7 104	3 054	4 676	1 199	18 726	4 684	1 162
VIII	50	2	514	7 319	3 814	5 951	1 254	19 633	5 229	944
IX	62	220	1 500	11 881	3 345	7 432	1 254	15 004	4 583	1 109
X	127	-	1 907	15 960	3 708	8 004	1 280	14 535	5 445	1 448
XI	37	624	2 344	14 744	3 040	7 623	903	14 438	5 107	1 205
XII	30	247	1 847	13 130	5 781	5 422	898	14 755	2 885	1 095
2018 I	226	682	1 367	12 616	3 741	7 769	1 030	15 449	4 688	1 054
II	240	466	1 684	11 524	3 471	5 635	1 144	14 049	3 402	1 060

Źródło: Opracowanie IERiGŻ-PIB na podstawie danych CIHZ, MF, MRiRW i GUS.

Tab. 3. Import ziemniaków i ich przetworów (tony)

Miesiące	Ziemniaki			Produkty skrobiowe				Przetwory spożywcze		
	wczesne	sadzeniaki	pozostałe	skrobia ziemn.	skrobie pozostałe	syrop skrobiowy	dekstryny	frytki	chipsy	susze
2014 I-XII	55 262	21 373	119 731	10 161	135 560	210 964	76 301	66 083	8 905	3 088
2015 I-XII	28 911	14 272	103 270	14 882	155 473	182 899	78 359	56 782	7 302	11 271
2016 I-XII	39 746	21 440	90 084	13 714	151 354	201 447	79 793	74 705	8 390	16 237
2017 I-XII	44 197	14 813	58 019	15 861	140 317	197 696	87 721	91 014	14 151	20 491
2017 I	125	742	5 041	1 277	12 137	15 097	7 234	7 023	467	1 981
II	658	391	3 026	1 148	13 583	14 811	6 806	6 240	368	1 019
III	3 739	3 960	3 106	1 178	12 798	19 164	8 818	7 824	710	1 838
IV	6 321	7 348	6 459	1 078	11 092	17 473	6 481	9 122	1 301	1 241
V	21 178	1 252	12 284	1 125	10 989	18 803	7 481	10 125	1 309	1 961
VI	6 206	41	7 561	1 431	11 802	18 604	7 714	7 767	1 409	2 013
VII	332	0	5 392	1 639	11 947	18 500	7 242	6 061	1 246	2 304
VIII	11	0	682	1 597	12 364	17 482	7 198	9 501	1 070	1 980
IX	19	0	1 590	1 473	10 876	16 083	7 067	9 585	1 383	1 849
X	69	0	2 082	1 307	11 822	14 630	7 914	5 023	1 506	2 106
XI	45	346	6 589	951	11 487	14 124	7 044	6 039	1 616	1 906
XII	77	733	4 156	1 106	9 389	12 833	6 721	6 703	1 686	295
2018 I	268	482	8 036	1 478	12 377	14 216	7 636	7 227	1 822	1 586
II	596	141	3 805	1 613	8 313	11 20 9	6 941	7 709	1 538	258

Źródło: Opracowanie IERiGŻ-PIB na podstawie danych CIHZ, MF, MRiRW i GUS.

Tab. 4. Ceny oraz relacje cen ziemniaków i ich przetworów

Wyszczególnienie	Rodzaj	III	I	II	III	Wskaźnik zmian cen	
	Ceny	2017	2018	2018	2018	roczny	miesięcz.
	zł/dt	zł/dt	zł/dt	zł/dt	zł/dt	%	%
Ziemniaki	skupu	66,9	46,8	52,9	60,9	91,0	115,1
	targowiskowa	83,6	85,8	87,5	87,8	105,0	100,3
	detaliczna (zł/kg)	1,11	1,13	1,15	1,15	103,6	100,0
	importowa	163,7	86,1	83,5	.	100,0	97,0
	eksportowa	102,8	65,5	100,6	.	130,1	153,6
Relacje cen	skup / targowisko	0,80	0,55	0,60	0,69	86,7	114,7
	targowisko / detal	0,75	0,76	0,76	0,76	101,4	100,3
	skup / detal	0,60	0,41	0,46	0,53	87,9	115,1
Skrobia ziemniaczana	zbytu (zł/kg)	2,54	2,59	2,58	2,60	102,4	100,0
	detaliczna (zł/kg)	5,01	5,06	5,04	5,00	99,8	99,2
Frytki	detaliczna (zł/kg)	8,36	8,44	8,42	8,52	101,9	101,2
Chipsy	detaliczna (zł/kg)	35,00	34,50	34,30	34,7	99,1	101,2
Kopytka	detaliczna (zł/kg)	9,92	10,28	10,32	10,36	104,4	100,4

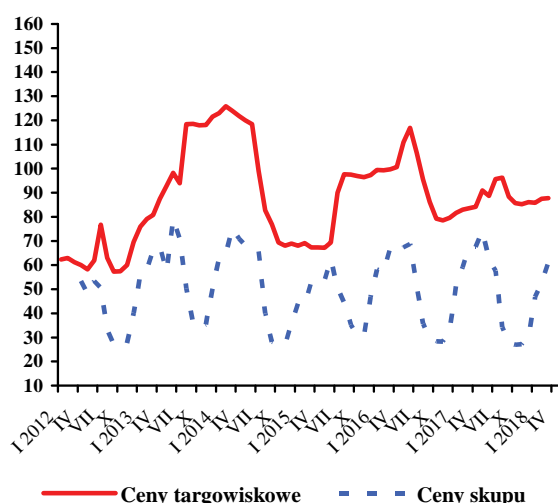
Źródło: Dane GUS.

Tab. 5. Ceny ziemniaków na targowiskach

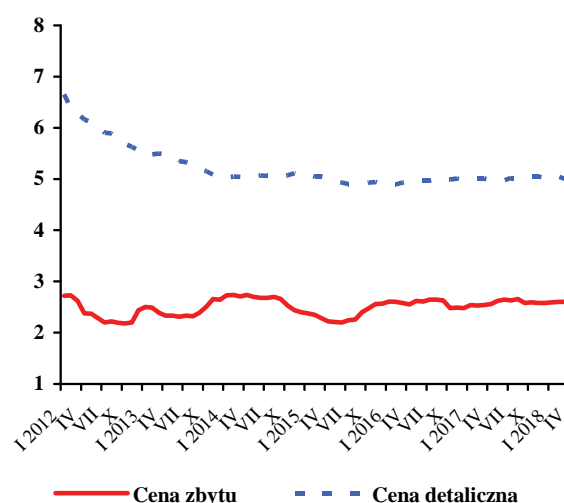
Wyszczególnienie		2017		2018		Wskaźniki zmian cen	
		marzec	styczeń	luty	marzec	roczny	miesięczny
		zł/dt	zł/dt	zł/dt	zł/dt	%	%
1	Dolnośląskie	98,7	98,2	100,8	97,8	99,1	97,0
2	Kujawsko-pomorskie	88,1	87,0	87,6	102,5	116,4	11,70
3	Lubelskie	75,2	80,6	85,6	108,1	143,7	126,3
4	Lubuskie	95,2	98,6	101,4	109,6	115,1	108,1
5	Łódzkie	78,7	75,7	75,7	98,5	125,2	130,1
6	Małopolskie	79,0	77,8	79,2	103,2	130,6	130,3
7	Mazowieckie	74,7	77,0	85,2	109,2	146,2	128,1
8	Opolskie	95,0	106,8	105,5	113,7	119,7	107,8
9	Podkarpackie	85,9	86,9	89,1	104,5	121,7	117,3
10	Podlaskie	72,5	81,7	85,1	121,1	167,0	142,2
11	Pomorskie	86,4	94,8	94,6	111,2	128,7	117,5
12	Śląskie	86,9	90,7	90,4	103,7	119,3	1148,
13	Świętokrzyskie	65,2	70,1	67,6	102,8	157,6	152,0
14	Warmińsko-mazurskie	100,0	94,4	89,6	99,7	99,7	101,1
15	Wielkopolskie	89,6	91,5	93,7	103,6	115,6	110,6
16	Zachodniopomorskie	103,4	106,8	104,0	1003,2	99,8	99,2
maksimum		103,4	106,8	105,5	121,1	X	
minimum		65,2	70,1	67,6	97,8		
różnica w %		58,6	52,4	56,0	23,8		

Źródło: Dane GUS.

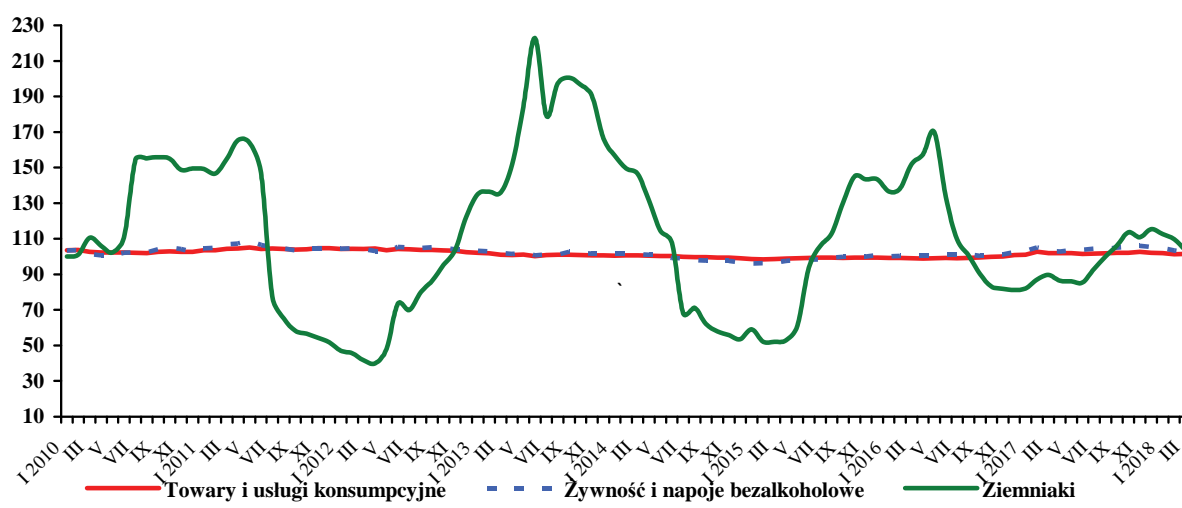
Rys. 1. Ceny ziemniaków (w zł/dt)

Rys. 2. Ceny mączki ziemniaczanej (w zł/kg)

Rys. 3. Dynamika cen detalicznych (analogiczny miesiąc poprzedniego roku = 100)

Źródło: Dane GUS.

W kwietniu br., w porównaniu z marcem br., w skupie z przeznaczeniem do konsumpcji bezpośredniej wzrosła cena skupu pietruszki (o 50%), marchwi (o 40%), buraków ćwikłowych (o 10%), cebuli w spółdzielniach ogrodniczych i pieczarek (po 3%). Obniżyły się jedynie ceny skupu kapusty białej (o 3%). W porównaniu z marcem br. w zakładach przetwórczych wzrosły ceny skupu kapusty białej (o 5%), a obniżyły się ceny cebuli obieranej (o 5%) i marchwi na kostkę (o 4%). Nie uległy zmianie ceny skupu buraków ćwikłowych. W firmach skupujących warzywa na eksport wzrosły ceny marchwi (o 103%), kapusty pekińskiej (o 15%), buraków ćwikłowych i selerów (po 12%), cebuli i ziemniaków (po 6%) i kapusty białej (o 3%). Stabilne były ceny skupu kapusty czerwonej. W porównaniu z marcem br. w handlu hurtowym wzrosły ceny marchwi (o 23%), kapusty białej (o 6%) i buraków ćwikłowych (o 1%), a stabilne były ceny skupu cebuli.

W kwietniu 2018 r., w porównaniu z kwietniem 2017 r., w skupie do konsumpcji bezpośredniej wzrosły ceny skupu pietruszki (o 173%), marchwi (o 117%), buraków ćwikłowych (o 63%), cebuli w spółdzielniach ogrodniczych (o 32%), a obniżyły się ceny skupu kapusty białej (o 22%), pomidorów szklarniowych (o 17%) i pieczarek (o 6%). W zakładach przetwórczych w kwietniu br., w porównaniu z analogicznym okresem ub.r., wzrosły ceny kapusty białej (o 56%) i cebuli obieranej (o 50%). Obniżyły się ceny marchwi na kostkę (o 4%), a nie zmieniły się ceny skupu buraków ćwikłowych. Na rynkach hurtowych wyższe były ceny marchwi (o 100%), buraków ćwikłowych i cebuli (po 37%) i kapusty białej (o 2%).

W marcu br., w porównaniu z lutym br., wzrosły ceny detaliczne kalafiorów (o 13%), porów (o 9%), marchwi (o 5%) i buraków ćwikłowych (o 2%). Obniżyły się ceny kapusty białej (o 3%), a nie zmieniły się ceny cebuli, papryki, pomidorów i pieczarek. W relacji do cen detalicznych z marca ub.r. wzrosły ceny marchwi (o 33%), kalafiorów (o 15%), kapusty białej (o 12%), buraków ćwikłowych (o 10%), cebuli (o 9%), selerów (o 6%), a obniżyły się ceny papryki (o 27%), porów (o 19%), pomidorów (o 8%) i pieczarek (o 1%).

W lutym br., w porównaniu z lutym ub.r., w średnich i dużych zakładach przetwórczych wzrosła produkcja marynat (o 16%), konserw warzywnych (o 15%), soku pomidorowego (o 10%) i warzyw mrożonych (o 8%).

Eksport warzyw świeżych w lutym 2018 r. wyniósł 29,5 tys. t, a jego wartość 12,7 mln EUR. W porównaniu z lutym 2017 r. wolumen sprzedanych warzyw świeżych

Paweł Kraciński

Tomasz Smoleński

obniżył się o 23%, a jego wartość zmniejszyła się o 17%. Do spadku wolumenu eksportu przyczyniło się obniżenie sprzedaży kalafiorów (o 69%), marchwi (o 55%), kapusty (o 45%), ogórków (o 16%) i pomidorów (o 9%). W tym samym czasie wyeksportowano 57,2 tys. t przetworów warzywnych o wartości 44,7 mln EUR. W porównaniu z lutym 2017 r. wolumen eksportu przetworów warzywnych obniżył się o 5% a jego wartość zwiększyła się o 6%. Obniżył się wolumen eksportu mrożonek (o 22%), marynat (o 21%), suszy (o 19%), konserw (o 7%) w tym kapusty kwaszonej (o 22%).

W lutym 2018 r. zaimportowano 61,3 tys. t warzyw świeżych tj. o 3% więcej niż w lutym ub.r. Wartość importu wyniosła 67,2 mln EUR, tj. o 17% mniej niż w lutym 2017 r. Wzrost wolumenu importu spowodowany był zwiększeniem przywozu marchwi (o 147%), czosnku (o 54%), kapusty (o 44%), papryki (o 9%) i pomidorów (o 2%). Wolumen importu przetworów warzywnych wyniósł 26,0 tys. t (o 19% więcej niż w lutym ub.r.), a jego wartość 25,2 mln EUR (o 15% więcej niż w lutym 2017 r.). Wzrósł wolumen importu konserw (o 52%), koncentratu pomidorowego (o 46%) oraz marynat (o 21%) w tym kukurydzy konserwowej (o 67%).

W lutym 2018 r. ujemne saldo w handlu warzywami i ich przetworami wyniosło 35,0 mln EUR wobec ujemnego (45,2 mln EUR) w lutym 2017 r.

Tab. 1. Średnie miesięczne ceny skupu warzyw przeznaczonych do konsumpcji bezpośredniej (zł/kg)

Miesiące	Cebula ^a	Cebula ^b	Kapusta biała	Marchew	Buraki ćwikłowe	Ogórki do konserwowania	Ogórki do kwaszenia	Pietruszka	Pomidory szklarniowe	Kalafiori gruntowe (szt.)	Pieczarki
2017 IV	0,53	1,34	0,40	0,63	0,48	-	-	1,80	8,06	-	5,18
V	0,60	1,42	0,78	0,70	0,63	-	-	2,39	4,06	-	5,03
VI	0,66	1,67	1,07	0,74	0,81	-	-	3,01	2,81	1,99	4,90
VII	1,24	2,05	2,02 ^c	0,87	1,22	2,04	1,19	3,39	2,44	2,28	4,77
VIII	0,81	1,92	1,45 ^c	0,76	0,79	1,44	0,87	3,52	2,01	1,49	5,10
IX	0,68	1,78	0,42	0,67	0,64	-	1,52	2,44	2,79	2,13	5,08
X	0,62	1,63	0,34	0,66	0,58	-	-	2,03	3,80	2,58	5,02
XI	0,68	1,61	0,38	0,65	0,61	-	-	2,02	3,92	1,87	4,88
XII	0,67	1,66	0,36	0,64	0,59	-	-	1,99	4,98	-	5,03
2017 I-XII	0,67	1,60	0,48	0,68	0,65	1,74	1,19	2,23	3,87	2,06	5,05
2018 I	0,68	1,61	0,30	0,72	0,65	-	-	2,16	-	-	5,08
II	0,66	1,61	0,31	0,77	0,67	-	-	2,37	-	-	4,93
III	0,68	1,61	0,32	0,98	0,71	-	-	3,29	-	-	4,73
IV	0,70	1,62	0,31	1,37	0,78	-	-	4,92	6,72	-	4,85
Wskaźnik zmian w %											
<u>IV 2018</u> <u>III 2018</u>	103	101	97	140	110	x	x	150	x	x	103
<u>IV 2018</u> <u>IV 2017</u>	132	1,21	78	217	163	x	x	273	83	x	94

^a z notowań spółdzielni ogrodniczych, ^b cena targowiskowa z notowań ZSRIR MRiRW, ^c za główkę

Źródło: Notowania Zakładu Ekonomiki Ogrodnictwa IERiGŻ-PIB ze spółdzielni ogrodniczych.

Tab. 2. Średnie miesięczne ceny skupu warzyw kierowanych do przetwórstwa (zł/kg)^a

Miesiące	Cebula obierana	Kapusta biała	Marchew na kostkę	Buraki	Groszek zielony	Fasola szparag.	Brokuly różyczk.	Kalafiori różyczk.	Ogórki do konserw.	Pomidory do mrożenia	Pomidory do tłoczenia
2017 IV	0,60	0,25	0,26	0,27	-	-	-	-	-	-	-
V	0,60	0,26	0,26	0,27	-	-	-	-	-	-	-
VI	0,63	0,30	0,28	0,30	1,18	-	1,85	1,40	1,80	-	-
VII	0,98	-	-	-	1,22	0,77	1,83	1,34	1,88	-	-
VIII	0,68	-	-	-	-	0,77	1,84	1,26	1,83	0,56	0,38
IX	0,67	0,20	0,26	0,25	-	0,78	1,82	1,25	-	0,59	0,40
X	0,63	0,20	0,25	0,25	-	-	1,68	1,22	-	0,61	-
XI	0,75	0,25	0,25	0,25	-	-	2,34	1,46	-	-	-
XII	0,79	0,29	0,25	0,27	-	-	-	-	-	-	-
2017 I-XII	0,68	0,25	0,26	0,26	1,20	0,77	1,89	1,32	1,84	0,59	0,39
2018 I	0,89	0,34	0,27	0,27	-	-	-	-	-	-	-
II	0,93	0,35	0,27	0,27	-	-	-	-	-	-	-
III	0,95	0,37	0,26	0,26	-	-	-	-	-	-	-
IV	0,90	0,39	0,25	0,26	-	-	-	-	-	-	-
Wskaźnik zmian w %											
<u>IV 2018</u> <u>III 2018</u>	95	105	96	100	x	x	x	x	x	x	x
<u>IV 2018</u> <u>IV 2017</u>	150	156	96	100	x	x	x	x	x	x	x

^a ceny średnie roczne są średnimi arytmetycznymi z wszystkich notowań w ciągu roku, a nie średnimi ze średnich miesięcznych

Źródło: Notowania Zakładu Ekonomiki Ogrodnictwa IERiGŻ-PIB z zakładów przetwórczych.

Tab. 3. Średnie miesięczne ceny skupu warzyw przeznaczonych na eksport (zł/kg)

Miesiące	Pomidory spod osłon	Ogórki krótkie	Kapusta pekińska	Kapusta biała	Kapusta czerwona	Papryka czerwona	Marchew	Pietruszka	Seler	Cebula	Por	Buraki ćwikłowe	Ziemniaki
2017 III	-	-	1,33	0,39	1,03	-	0,54	1,10	1,20	0,40	2,10	0,41	0,43
IV	-	-	1,85	0,44	1,13	-	0,55	1,10	1,28	0,45	2,10	0,41	0,43
V	3,03	-	1,97	-	-	-	0,55	-	1,30	0,51	-	0,40	0,40
VI	1,96	-	1,95	0,94	-	5,30	0,55	-	-	0,54	-	-	-
VII	2,22	1,28	2,20	0,91	-	5,40	0,63	-	-	0,54	-	-	-
VIII	2,25	1,10	1,88	1,01	0,60	3,84	0,80	-	-	0,55	-	-	-
IX	2,66	1,05	1,06	0,55	0,60	2,93	-	-	1,20	0,53	1,00	-	-
X	3,47	-	1,04	0,38	0,60	3,16	0,50	1,20	1,12	0,52	1,00	0,40	-
XI	3,85	-	0,97	0,32	0,60	-	0,53	1,20	1,00	0,52	-	0,45	0,40
XII	-	-	0,96	0,32	0,60	-	0,53	1,20	1,00	0,52	-	0,45	0,40
2017 I-XII	2,78	1,14	1,43	0,54	0,76	4,13	0,56	1,12	1,13	0,49	1,70	0,41	0,41
2018 I	-	-	0,99	0,34	0,60	-	0,53	1,20	1,00	0,52	-	0,45	0,40
II	-	-	1,01	0,33	0,60	-	0,55	1,30	1,10	0,52	-	0,46	0,40
III	-	-	1,03	0,30	0,60	-	0,59	-	1,15	0,54	-	0,50	0,40
IV	4,83	-	1,18	0,31	0,60	-	1,20	-	1,29	0,57	-	0,63	0,40
Wskaźnik zmian w %													
<u>IV 2018</u> <u>III 2018</u>	x	x	115	103	100	x	203	x	112	106	x	112	106
<u>IV 2018</u> <u>IV 2017</u>	x	x	64	70	53	x	218	x	101	127	x	101	127

Źródło: Notowania Zakładu Ekonomiki Ogrodnictwa IERiGŻ-PIB z firm eksportujących.

Tab. 4. Produkcja wybranych przetworów warzywnych w firmach średnich i dużych (tony)

Miesiące	Sok pomidorowy	Warzywa mrożone	Konserwy warzywne ^a	Marynaty
2017 I	3 226	49 239	20 460	2 170
II	3 415	41 751	18 994	2 281
III	4 718	45 404	25 302	3 260
IV	3 478	34 910	20 555	2 521
V	3 039	31 046	20 424	2 332
VI	3 935	46 371	22 294	2 085
VII	2 967	69 836	21 576	8 650
VIII	3 664	79 445	21 562	12 031
IX	3 839	86 322	44 975	5 753
X	3 287	90 834	33 505	4 354
XI	3 232	71 042	32 336	3 605
XII	3 224	58 565	25 940	2 883
2017 I-XII	42 024	704 765	307 923	51 925
2018 I	2 495	46 480	25 539	2 584
II	3 773	45 005	21 835	2 657
Wskaźnik zmian w %				
<u>II 2018</u> <u>II 2017</u>	110	108	115	116

^a w tym: przecier pomidorowy i pasta oraz warzywa i mieszanki warzywne zamrożone, gotowane lub nie, zakonserwowane octem lub kwasem octowym

Źródło: Dane GUS.

Tab. 5. Eksport wybranych warzyw i ich przetworów

Wyszczególnienie	2017												2018		II 2018 II 2017 (%)	
	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII	I-XII	I		II
Warzywa ogółem	36986	38402	40804	37859	38604	44279	43155	51158	48537	39232	29177	25047	473240	27005	29461	77
Cebula	10299	11397	13096	16739	14554	11002	7861	7704	9225	9016	10319	7429	128639	9017	11492	101
Kapusta	6289	7433	6372	4795	2613	4832	1532	2043	3002	4172	3233	3216	49531	3223	4089	55
Marchew	4085	3803	3819	3465	3291	2613	1478	1338	1734	1803	2563	3054	33048	3109	1716	45
Ogórki	551	421	612	533	805	2292	3122	4120	1517	578	376	713	15638	464	355	84
Pomidory	1676	754	664	2927	9440	12061	14232	15993	12810	10221	2780	431	83987	838	685	91
Kalafior	235	498	643	365	407	3383	5165	4871	3422	2919	1773	243	23923	149	154	31
Przetwory ogółem	61680	60472	70343	55935	52925	54066	51397	54489	60067	66480	59818	49371	697044	61626	57194	95
Susze	3167	3351	3839	2562	2718	2483	2527	2620	2840	3028	3213	2387	34734	2835	2728	81
Marynaty	3465	3832	5160	3786	4000	3434	3334	3755	4774	5433	4758	4119	49850	3335	3030	79
Konserwy	4223	4817	5874	6970	5643	4536	4095	4666	5702	5946	5156	4833	62462	4649	4464	93
-kapusta kwasz.	806	744	910	2870	1888	565	546	501	637	789	986	988	12231	814	580	78
Mrożonki	43004	39583	44117	33626	32290	34121	32083	34720	38699	43717	40154	31215	447329	44305	38598	98
Pieczarki i ich przetwory	28211	27627	30618	25207	27046	24294	23168	21487	24506	25849	29384	27232	314627	26400	26010	94
Warzywa ogółem	15533	15248	17485	17277	22541	24631	26267	29060	30709	24110	14084	12341	249286	12483	12673	83
Cebula	3428	3680	4705	4239	4340	3512	3073	2977	3397	3616	4035	2967	43969	3500	4532	123
Kapusta	1327	1653	1600	1200	965	1378	583	565	700	901	666	709	12247	680	898	54
Marchew	895	938	972	843	733	673	442	406	423	416	662	941	8343	883	523	56
Ogórki	950	757	866	668	712	1558	1879	2270	978	626	431	910	12606	943	808	107
Pomidory	1593	547	583	3259	7458	8096	9703	9189	10907	9733	2622	497	64186	511	495	90
Kalafior	235	384	339	374	266	2046	3334	2786	2470	2031	1181	303	15749	127	119	31
Przetwory ogółem	42689	42293	49397	39080	37624	40314	38883	42330	44855	49008	43885	37898	508257	46374	44650	106
Susze	5928	5875	6553	4707	4900	4391	4703	5107	4996	5065	5553	4442	62220	6006	5116	87
Marynaty	3050	3314	4529	3355	3452	3045	2913	3316	4419	5304	4646	3987	45329	3404	3126	94
Konserwy	4301	5102	6022	5545	4786	4975	4841	5004	6217	6651	5686	5234	64363	5324	5712	112
-kapusta kwasz.	518	512	601	963	647	395	373	379	476	582	775	760	6981	595	439	86
Mrożonki	21634	19170	21333	16480	16037	18686	17487	20201	21014	23779	21077	16729	233627	24731	21479	112
Pieczarki i ich przetwory	40324	38780	42523	36447	38602	34795	33273	31620	35608	36435	41330	38822	448560	37680	36076	93

Źródło: Opracowanie IERiGŻ-PIB na podstawie danych MF.

Tab. 6. Import wybranych warzyw i ich przetworów

Wyszczególnienie	2017												2018		II 2018 II 2017 (%)	
	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII	I-XII	I		II
Warzywa ogółem	55769	59343	78970	67624	61333	43614	26297	15 229	13510	24448	43170	53099	542406	67149	61284	103
Cebula	2848	3998	5208	3078	6573	9623	6440	1 306	4342	2663	912	2087	49078	2518	1950	49
Kapusta	17	284	1911	7063	4657	128	48	8	9	5	9	17	14156	124	409	144
Marchew	1265	1875	4425	6635	6722	9372	3094	239	137	202	692	926	35584	1949	4623	247
Ogórki	8416	7073	8327	3531	1987	1189	2364	1 996	1963	4203	8343	8979	58371	10379	6594	93
Pomidory	18771	18901	21720	12395	12895	9399	6178	5 587	2817	5366	10268	17890	142187	23404	19337	102
Papryka	6991	5461	6590	6982	7967	5370	4100	2 282	456	2036	6057	5997	60289	6897	5978	109
Czosnek	509	407	750	1150	863	746	723	760	636	375	597	216	7733	353	629	154
Przetwory ogółem	21109	21842	28586	18971	23198	18127	17656	21 169	21320	23896	21699	19334	256907	21432	26045	119
Mrożonki	4699	5248	5131	3868	3791	3232	3335	4 604	4094	4252	3876	2617	48745	4352	3967	76
Susze	2008	1528	2078	2157	2294	1723	1339	1 307	1244	1414	1458	1103	19652	1300	1244	81
Marynaty	1049	1402	1855	1393	1610	1236	1013	1 341	1627	2027	1735	1702	17988	1443	1690	121
Konserwy	2445	3269	5582	2721	4190	3133	2696	4 112	3580	4911	4919	4115	45672	2993	4980	152
<i>-kukurydza konserw.</i>	502	1153	2382	988	1053	843	785	1 234	1624	2275	1953	1364	16156	773	1927	167
Koncentrat pomid.	6589	6214	8369	5407	6763	4518	5839	5 722	6313	6491	5498	5823	73545	6828	9045	146
Warzywa ogółem	80606	80931	87325	63458	55990	31940	20869	15 737	11234	26178	47175	64914	586358	79304	67234	83
Cebula	696	1274	1839	774	1285	1654	1150	420	708	798	485	615	11698	645	750	59
Kapusta	6	153	815	3402	1751	31	13	6	5	5	8	14	6209	53	182	119
Marchew	584	806	1486	1473	1722	2093	796	216	227	258	410	550	10622	795	1660	206
Ogórki	11778	10240	9236	2815	1260	612	1189	1 051	1034	2948	7395	9759	59316	11727	8832	86
Pomidory	29093	27821	29086	19448	16015	8759	5578	5 556	3620	8104	13937	25158	192176	32233	24279	87
Papryka	12213	11661	13088	11818	12510	9028	6442	3 556	534	2598	7173	8769	99390	10718	9246	79
Czosnek	1411	1096	1562	1753	1796	1226	1146	1 063	980	621	1159	418	14231	645	1113	101
Przetwory ogółem	21865	21909	29301	19911	23845	19357	18440	20 832	20888	22838	21788	19564	260538	20287	25209	115
Mrożonki	3776	4077	4276	2843	2797	2497	2680	3 010	3055	3037	2928	2197	37173	3055	2922	72
Susze	4720	3874	4587	5105	4337	3826	3318	3 115	2842	3400	3335	2493	44952	3047	3458	89
Marynaty	1166	1530	2153	1564	2001	1494	1529	1 594	1900	1907	1837	1849	20525	1662	1891	124
Konserwy	3473	4072	6817	3293	5718	4334	3681	5 084	4560	6054	5897	5331	58312	3888	6196	152
<i>-kukurydza konserw.</i>	512	1058	2267	968	1173	913	816	1 243	1587	2160	1980	1290	15968	833	1977	187
Koncentrat pomid.	5030	5040	6569	4070	5010	3404	4228	4 465	4808	4727	4122	4337	55809	5148	6613	131

Źródło: Opracowanie IERiGŻ-PIB na podstawie danych MF.

Tab. 7. Średnie miesięczne ceny eksportowe wybranych warzyw i ich przetworów (EUR/kg)

Miesiące	Cebula	Kapusta	Marchew	Ogórki	Pomidory	Kalafioły	Pieczarki	Ogórki konser.	Kapusta kwaszona	Mrożona fasola
2016 I-XII	0,53	0,36	0,36	0,85	0,74	0,81	1,39	0,80	0,73	0,51
2017 I	0,33	0,21	0,22	1,72	0,95	1,00	1,43	0,84	0,64	0,42
II	0,32	0,22	0,25	1,80	0,73	0,77	1,40	0,81	0,69	0,38
III	0,36	0,25	0,25	1,42	0,88	0,53	1,39	0,83	0,66	0,38
IV	0,25	0,25	0,24	1,25	1,11	1,03	1,45	0,81	0,34	0,42
V	0,30	0,37	0,22	0,89	0,79	0,65	1,43	0,79	0,34	0,40
VI	0,32	0,29	0,26	0,68	0,67	0,60	1,43	0,80	0,70	0,47
VII	0,39	0,38	0,30	0,60	0,68	0,65	1,44	0,77	0,68	0,47
VIII	0,39	0,28	0,30	0,55	0,57	0,57	1,47	0,81	0,76	0,51
IX	0,37	0,23	0,24	0,64	0,85	0,72	1,45	0,81	0,75	0,49
X	0,40	0,22	0,23	1,08	0,95	0,70	1,41	0,87	0,74	0,47
XI	0,39	0,21	0,26	1,15	0,94	0,67	1,41	0,80	0,79	0,47
XII	0,40	0,22	0,31	1,28	1,15	1,25	1,43	0,85	0,77	0,48
2017 I-XII	0,35	0,26	0,26	1,09	0,86	0,76	1,43	0,82	0,66	0,45
2018 I	0,39	0,21	0,28	2,03	0,61	0,85	1,43	0,90	0,73	0,52
II	0,39	0,22	0,30	2,28	0,72	0,77	1,39	0,89	0,76	0,54
Wskaźnik zmian w %										
<u>II 2018</u> <u>I 2018</u>	102	104	107	112	119	90	97	99	103	105
<u>II 2018</u> <u>II 2017</u>	132	59	137	257	91	118	97	112	221	135

Źródło: Opracowanie IERiGŻ-PIB na podstawie danych MF.

Tab. 8. Średnie miesięczne ceny hurtowe warzyw krajowych (zł/kg)

Miesiące	Cebula	Kapusta biała	Marchew	Buraki ćwikłowe	Ogórki gruntowe	Pomidory gruntowe	Ogórki spod osłon	Pomidory spod osłon	Kalafioły gruntowe ^a
2016 XI	0,67	0,41	0,74	0,74	-	-	6,56	4,37	-
XII	0,72	0,45	0,75	0,73	-	-	10,15	6,25	-
2016 I-XII	1,10	0,91	1,15	0,91	1,54	1,43	5,58	4,84	2,73
2017 I	0,69	0,42	0,80	0,72	-	-	12,83	-	-
II	0,83	0,52	0,88	0,78	-	-	-	-	-
III	0,71	0,49	0,86	0,76	-	-	-	-	-
IV	0,71	0,51	0,86	0,75	-	-	4,56	9,13	-
V	0,83	0,94	0,93	0,85	-	-	4,35	4,14	-
VI	0,91	1,18	1,00	1,13	3,14	-	2,73	3,07	2,93
VII	1,23	1,05	1,12	1,14	2,14	-	2,14	2,78	3,00
VIII	1,24	0,89	0,92	0,93	1,96	1,39	1,60	1,69	2,46
IX	0,96	0,69	0,85	0,85	-	1,35	2,63	2,73	3,06
X	0,94	0,54	0,86	0,85	-	1,92	4,60	3,46	2,97
XI	0,97	0,49	0,87	0,87	-	-	7,25	4,72	2,86
XII	0,96	0,47	0,92	0,90	-	-	7,38	6,62	-
2017 I-XII	0,92	0,68	0,91	0,88	2,41	1,55	5,01	4,26	2,88
2018 I	0,97	0,45	1,09	0,94	-	-	-	-	-
II	0,90	0,49	1,08	0,95	-	-	-	-	-
III	0,97	0,49	1,40	1,02	-	-	6,02	-	-
IV	0,97	0,52	1,72	1,03	-	-	4,70	7,85	-
Wskaźnik zmian w %									
<u>IV 2018</u> <u>III 2018</u>	100	106	123	101	x	x	x	x	x
<u>IV 2018</u> <u>IV 2017</u>	137	102	200	137	x	x	x	x	x

^a ceny za sztukę

Źródło: Notowania ZSIR MRiRW i dane Zakładu Ekonomiki Ogrodnictwa IERiGŻ-PIB.

Tab. 9. Średnie miesięczne ceny zbytu przetworów warzywnych (zł/kg)

Miesiące	Ogórki konserwowe ^a	Koncentrat pomidorowy 30%	Fasola szparagowa mrożona	Kalafioły mrożone	Mieszanki warzywne mrożone ^b	Kecup	Sok pomidorowy ^a
2017 II	3,43	9,39	3,30	3,19	3,53	4,72	2,00
III	3,41	9,44	3,33	3,15	3,46	4,72	1,98
IV	3,42	9,51	3,29	3,15	3,40	4,75	1,98
V	3,41	9,40	3,33	3,19	3,46	4,77	1,93
VI	3,44	9,40	3,32	3,18	3,42	4,76	1,93
VII	3,43	9,13	3,18	3,15	3,31	4,71	1,93
VIII	3,40	9,10	3,21	3,18	3,30	4,69	1,86
IX	3,43	9,24	3,35	3,30	3,31	4,76	1,86
X	3,39	9,05	3,21	3,09	3,37	4,94	1,81
XI	3,36	9,08	3,07	3,04	3,38	4,92	1,81
XII	3,39	9,03	3,06	3,12	3,37	4,89	1,91
2017 I-XII	3,41	9,27	3,25	3,16	3,40	4,78	1,91
2018 I	3,40	9,07	3,05	3,17	3,40	4,92	2,11
II	3,29	9,09	3,11	3,18	3,56	5,02	2,11
Wskaźnik zmian w %							
<u>II 2018</u> <u>I 2017</u>	97	100	102	100	105	102	100
<u>II 2018</u> <u>II 2017</u>	96	97	94	100	101	106	106

^a zł/litr, ^b groszek i marchewka

Źródło: Dane GUS.

Tab. 10. Średnie miesięczne ceny detaliczne wybranych warzyw (zł/kg)

Miesiące	Cebula	Kapusta biała	Marchew	Buraki ćwikłowe	Selery	Pory	Papryka	Pomidory	Ogórki gruntowe	Kalafioły ^a	Pieczarki
2016 XII	1,76	1,27	1,59	1,60	3,80	5,33	9,95	7,62	-	6,95	7,80
2016 I-XII	2,29	1,77	2,20	1,91	4,93	5,73	10,31	6,04	4,08	5,45	7,51
2017 I	1,78	1,23	1,64	1,62	3,80	6,35	11,11	9,19	-	7,68	7,78
II	1,85	1,26	1,70	1,66	3,84	8,04	14,40	10,14	-	7,75	7,58
III	1,82	1,25	1,69	1,67	3,74	7,65	14,01	8,84	-	6,38	7,61
IV	1,80	1,22	1,65	1,66	3,81	6,61	12,90	10,11	6,99	6,30	7,65
V	1,82	1,48	1,75	1,74	4,40	6,63	12,26	7,07	7,03	7,17	7,57
VI	2,08	1,72	2,07	2,20	4,83	6,73	10,71	4,78	4,96	4,30	7,61
VII	2,62	2,23	2,40	2,62	5,33	6,55	11,41	4,24	3,73	4,24	7,58
VIII	2,36	1,92	2,10	2,05	4,77	6,46	6,68	3,62	3,07	3,52	7,62
IX	2,11	1,66	1,99	1,87	4,35	6,15	5,71	4,09	3,84	3,92	7,56
X	1,99	1,53	1,94	1,77	4,11	5,67	6,41	5,65	-	4,36	7,54
XI	2,04	1,43	1,96	1,79	4,05	5,55	7,92	6,40	-	4,22	7,61
XII	2,01	1,47	1,94	1,75	4,00	5,51	9,01	8,14	-	5,80	7,75
2017 I-XII	2,02	1,53	1,90	1,87	4,25	6,49	10,21	6,86	4,94	5,47	7,62
2018 I	2,02	1,42	2,07	1,78	3,98	5,97	10,26	9,05	-	6,71	7,75
II	2,00	1,44	2,14	1,79	4,02	5,70	10,14	8,15	-	6,48	7,54
III	1,99	1,40	2,24	1,83	3,97	6,19	10,16	8,16	-	7,31	7,54
Wskaźnik zmian w %											
<u>III 2018</u> <u>II 2018</u>	100	97	105	102	99	109	100	100	x	113	100
<u>III 2018</u> <u>III 2017</u>	109	112	133	110	106	81	73	92	x	115	99

^a cena w zł/szt

Źródło: Dane GUS.

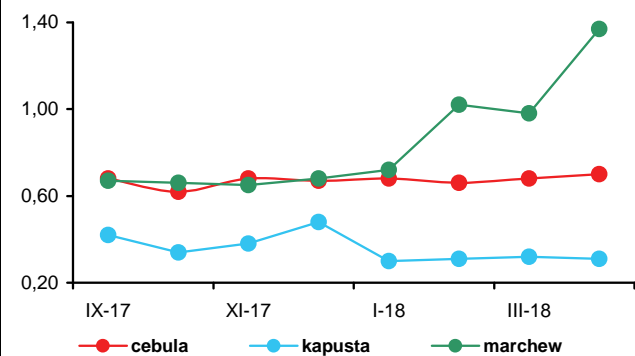
Tab. 11. Średnie miesięczne ceny detaliczne przetworów warzywnych (zł/kg)

Miesiące	Ogórki konserwowe	Koncentrat pomidorowy ^b	Szpinak mrożony	Kalafioły mrożone	Mieszanki warzywne mrożone	Ketchup	Sok pomidorowy ^a	Groszek konserwowy	Kukurydza konserwowa	Sok wielowarzywny ^a
2016 XII	5,88	15,10	8,42	9,66	8,48	10,65	3,69	6,20	8,80	3,94
2016 I-XII	5,98	15,03	8,41	9,63	8,55	10,73	3,74	6,31	8,99	4,05
2017 I	5,99	15,25	8,38	9,68	8,44	10,70	3,73	6,35	8,94	3,91
II	5,97	15,25	8,38	9,70	8,54	10,65	3,71	6,28	8,86	3,94
III	6,06	15,30	8,38	9,60	8,52	10,65	3,70	6,33	8,89	4,04
IV	5,88	15,35	8,26	9,62	8,44	10,60	3,70	6,10	8,63	4,04
V	6,07	15,40	8,42	9,64	8,52	10,50	3,72	6,25	8,89	4,08
VI	6,09	15,50	8,42	9,64	8,50	10,55	3,73	6,23	8,86	4,08
VII	6,18	15,60	8,46	9,64	8,50	10,60	3,75	6,28	8,91	4,07
VIII	6,19	15,45	8,38	9,72	8,48	10,55	3,74	6,28	8,94	4,05
IX	6,13	15,45	8,44	9,76	8,58	10,60	3,67	6,25	8,89	3,93
X	6,19	15,50	8,42	9,68	8,60	10,60	3,72	6,23	8,91	4,00
XI	6,21	15,45	8,46	9,68	8,66	10,98	3,67	6,25	8,80	3,96
XII	6,13	15,25	8,54	9,80	8,62	10,60	3,67	6,13	8,46	4,06
2017 I-XII	6,09	15,40	8,41	9,68	8,53	10,63	3,71	6,25	8,83	4,01
2018 I	6,29	15,45	8,52	9,90	8,78	10,60	3,73	6,30	8,71	4,05
II	6,19	15,50	8,56	9,82	8,78	10,70	3,73	6,30	8,69	4,12
III	6,24	15,35	8,44	9,88	8,78	10,70	3,74	6,23	8,63	4,03
Wskaźnik zmian w %										
<u>III 2018</u> II 2018	101	99	99	101	100	100	100	99	99	98
<u>III 2018</u> III 2017	103	100	101	103	103	100	101	98	97	100

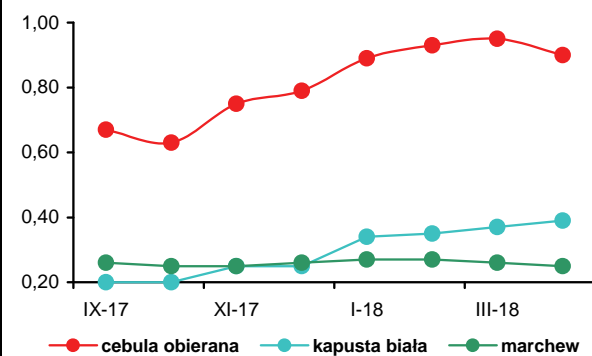
^a w zł/l, ^b cena koncentratu pomidorowego w zł/kg: do 2008 r. po przeliczeniu opakowania puszka 0,07 kg, od 2009 r. po przeliczeniu opakowania słoik 0,20 kg

Źródło: Dane GUS.

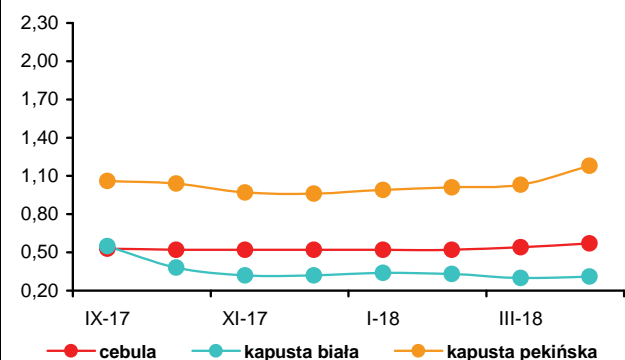
Rys. 1. Ceny skupu warzyw w spółdzielniach ogrodniczych (zł/kg)

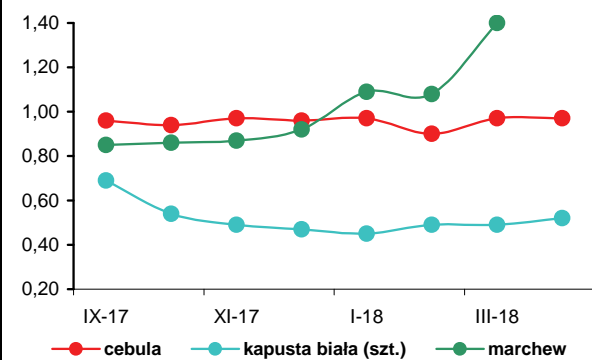
Rys. 2. Ceny skupu warzyw w zakładach przetwórczych (zł/kg)

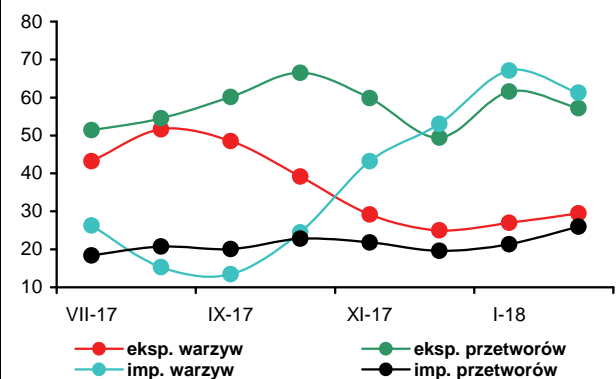
Rys. 3. Ceny skupu warzyw przeznaczonych na eksport (zł/kg)

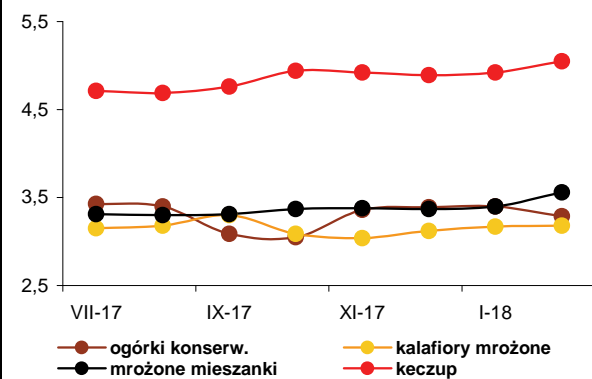
Rys. 4. Ceny hurtowe warzyw krajowych (zł/kg)

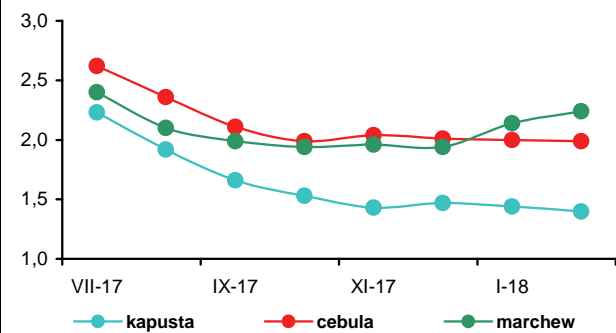
Rys. 5. Eksport i import warzyw świeżych i przetworzonych (tys. ton)

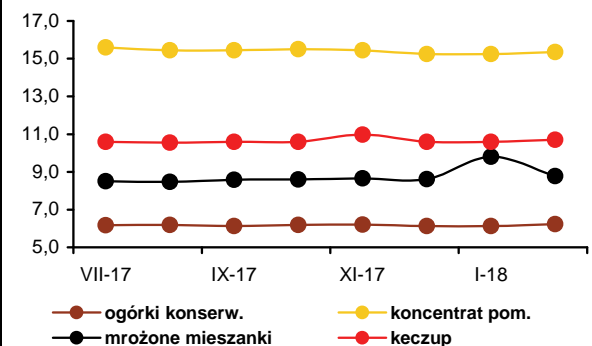
Rys. 6. Ceny zbytu przetworów warzywnych (zł/kg)

Rys. 7. Ceny detaliczne warzyw świeżych (zł/kg)

Rys. 8. Ceny detaliczne przetworów warzywnych (zł/kg)

Irena Strojewska

Średnie ceny oferowane za jabłko w kwietniu 2018 r., w porównaniu z kwietniem 2017 r. na rynkach hurtowych wzrosły o 94%, w spółdzielniach ogrodniczych o 85%, a w firmach eksportujących o 82%. Do tak dużego wzrostu cen przyczyniły się małe zapasy jabłek w Polsce, które wg WAPA¹ na dzień 1 marca 2018 r. wynosiły 464 tys. t i były mniejsze o 41,9% niż w marcu poprzedniego roku. W krajach UE wolumen magazynowanych jabłek, w dniu 1

marca 2018 r. wyniósł 1,79 mln t wobec 2,83 mln t w analogicznym miesiącu 2017 r.

Gruszki na rynkach hurtowych podrożały w relacji kwiecień 2018 r. do kwietnia 2017 r. o 18%, a w skupie w spółdzielniach ogrodniczych potaniały o 17%. W hurcie wzrosły ceny mandarynek (o 27%), bananów (o 8%), cytryn (o 7%) oraz winogron (o 5%). Obniżyły się jedynie ceny pomarańczy (o 4%). Zakłady przetwórcze, z powodu małej podaży surowca, za jabłka do tłoczenia płaćły 0,81 zł/kg (drożej o 119% niż w kwietniu poprzedniego roku). W kwietniu 2018 r., w porównaniu z marcem br., przeciętne ceny jabłek na rynkach hurtowych zwiększyły się o 4%, oferowane przez firmy eksportujące o 5%, a przez spółdzielnie ogrodnicze o 11%. W zakładach przetwórczych cena skupu jabłek wzrosła o 5%. W hurcie podrożały pomarańcze (o 4%), gruszki (o 3%) i mandarynki (o 1%). Potaniały natomiast winogrona (o 12%), banany (o 10%) oraz cytryny (o 5%).

Ceny detaliczne owoców i ich przetworów w marcu 2018 r., w relacji do marca 2017 r., zwiększyły się średnio o 10,9%, przy wzroście cen żywności i napojów bezalkoholowych o 3,7%. Najbardziej podrożały jabłka (o 57,9%), następnie owoce pestkowe (o 26,6%), banany (o 14,8%) i owoce cytrusowe (o 3,4%). Spośród owoców świeżych obniżyły się jedynie ceny owoców jagodowych (o 3,2%). Nie zmieniły się ceny przetworów owocowych, a wzrosły owoce suszonych i orzechów (o 1,0%) oraz owoców mrożonych (o 5,2%).

W średnich i dużych firmach produkcja pitnych soków owocowych i owocowo-warzywnych w lutym 2018 r., w relacji do lutego 2017 r., była o 11% mniejsza. Spadła produkcja soków wytwarzanych z jabłek (o 20%), pozostałych soków warzywnych i owocowo-warzywnych (o 10%), a także produkcja soków wyciskanych z owoców cytrusowych (o 1%). Produkcja soków zagęszczonych była mniejsza o 7%, kompotów i owoców pasteryzowanych o 17%, a mrożonek o 32%. Większa była produkcja dżemów (o 47%). W lutym 2018 r. w relacji do stycznia br. produkcja pitnych soków owocowych i owocowo-warzywnych zwiększyła się

o 2% do 47,7 tys. t. Wzrosła produkcja pozostałych soków warzywnych, owocowych i owocowo-warzywnych (o 2%), soków wytwarzanych z jabłek (o 34%) oraz soków zagęszczonych (29%), a obniżyła się produkcja soków pitnych wyciskanych z owoców cytrusowych (o 23%). Mniejsza była produkcja kompotów i owoców pasteryzowanych (o 21%), owoców mrożonych (o 9%) oraz dżemów (o 6%). W okresie styczeń-luty br. produkcja pitnych soków owocowych i owocowo-warzywnych zmniejszyła się w relacji do analogicznego okresu 2017 r. o 9% do 94,6 tys. t. Zmniejszyła się produkcja owoców mrożonych (o 27%), soków tłoczonych z jabłek (o 24%), soków zagęszczonych (o 22%), pozostałych soków warzywnych, owocowych i owocowo-warzywnych (o 8%) oraz kompotów i owoców pasteryzowanych (o 2%). Wyższa była produkcja soków wyciskanych z owoców cytrusowych (o 10%) oraz dżemów (o 72%). Średnie ceny zbytu soków pomarańczowych w marcu 2018 r., wobec marca w 2017 r., w wyniku spadku cen importowych surowca, zmniejszyły się o 4%, a soków jabłkowych zwiększyły się o 6%. Ceny dżemów produkowanych z czarnych porzeczek były droższe o 9%, a z truskawek o 10%.

Wolumen eksportu owoców świeżych w lutym 2018 r. wobec lutego 2017 r. był mniejszy o 51%, a przetworów owocowych o 16%. Eksport owoców świeżych obniżył się z powodu mniejszej zagranicznej sprzedaży większości owoców, głównie jabłek (o 55%), a w przypadku przetworów, ograniczenia wywozu mrożonek (o 26%) i zagęszczonego soku jabłkowego (o 49%). Wartość eksportu owoców świeżych, w wyniku wzrostu cen, obniżyła się jedynie o 25% (do 42,8 mln EUR), natomiast wyższe ceny mrożonek, a także zagęszczonych soków zahamowały spadek wartości eksportu przetworów owocowych, która ostatecznie zmniejszyła się o 1% (do 87,5 mln EUR). Import owoców świeżych był niższy o 13% i wyniósł 102,5 tys. t, przy mniejszych zakupach głównie bananów (o 21%) i owoców cytrusowych (o 10%). Przywóz przetworów wzrósł o 8% (do 31,2 tys. t) w wyniku większego importu soków zagęszczonych i przetworów puszkowanych (o 8%). W lutym 2018 r. ujemne saldo handlu owocami i ich przetworami wyniosło 25,8 mln EUR, wobec ujemnego 2,4 mln EUR w lutym poprzedniego roku. W okresie styczeń-luty 2018 r. ujemne saldo handlu owocami i ich przetworami wyniosło 62,6 mln EUR, wobec ujemnego 25,8 mln EUR w analogicznym okresie poprzedniego roku. Wartość eksportu zmniejszyła się o 2% do 278,7 mln EUR, a importu wzrosła o 10% i wyniosła 341,3 mln EUR.

1. The World Apple and Pear Association

Tab. 1. Średnie miesięczne ceny skupu owoców przeznaczonych do konsumpcji bezpośredniej (zł/kg)^a

Miesiące	Jabłka	Gruszki	Truskawki	Wiśnie	Morele	Brzoskwinie	Śliwki
2017 II	1,01	2,79	-	-	-	-	-
III	1,08	3,59	-	-	-	-	-
IV	1,15	4,02	-	-	-	-	-
V	1,58	4,29	10,00	-	-	-	-
VI	1,91	4,50	5,87	-	-	-	-
VII	1,79	3,83	7,79	5,36	4,54	5,00	-
VIII	1,98	-	10,00	-	3,08	3,68	3,85
IX	1,88	2,99	12,00	-	3,08	3,21	3,42
X	1,74	2,86	12,00	-	-	-	4,14
XI	1,74	2,91	-	-	-	-	-
XII	1,70	2,85	-	-	-	-	-
2017 I-XII	1,54	3,39	9,61	5,36	3,57	3,45	3,80
2018 I	1,73	3,15	-	-	-	-	-
II	1,84	3,18	-	-	-	-	-
III	1,92	3,29	-	-	-	-	-
IV	2,13	3,33	-	-	-	-	-
Wskaźniki zmian cen (%)							
<u>IV 2018</u> III 2018	111	101	x	x	x	x	x
<u>IV 2018</u> IV 2017	185	83	x	x	x	x	x

Źródło: Notowania Zakładu Ekonomiki Ogrodnictwa IERiGŻ-PIB ze spółdzielni ogrodniczych.

Tab. 2. Średnie miesięczne ceny skupu owoców kierowanych do przetwórstwa (zł/kg)^a

Miesiące	Jabłka przemysłowe	Truskawki bez szypułki	Truskawki z szypułką	Porzeczki czerwone	Porzeczki czarne	Maliny	Aronia	Wiśnie do mrożenia	Wiśnie do tłoczenia	Śliwki do mrożenia
2017 II	0,33	-	-	-	-	-	-	-	-	-
III	0,33	-	-	-	-	-	-	-	-	-
IV	0,37	-	-	-	-	-	-	-	-	-
V	0,38	-	-	-	-	-	-	-	-	-
VI	0,47	5,09	3,67	2,90	1,00	4,10	-	-	-	-
VII	0,48	5,71	3,80	4,08	1,00	4,32	-	5,06	2,20	-
VIII	0,76	-	-	-	-	4,47	0,72	6,13	2,50	2,50
IX	0,79	-	-	-	-	4,70	0,75	-	-	2,30
X	0,96	-	-	-	-	-	-	-	-	-
XI	0,99	-	-	-	-	-	-	-	-	-
XII	0,80	-	-	-	-	-	-	-	-	-
2017 I-XII	0,58	5,40	3,74	3,49	1,00	4,40	0,74	5,60	2,35	2,40
2018 I	0,75	-	-	-	-	-	-	-	-	-
II	0,75	-	-	-	-	-	-	-	-	-
III	0,77	-	-	-	-	-	-	-	-	-
IV	0,81	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Wskaźniki zmian cen (%)										
<u>IV 2018</u> III 2018	105	x	x	x	x	x	x	x	x	x
<u>IV 2018</u> IV 2017	219	x	x	x	x	x	x	x	x	x

^a ceny średnie roczne są średnimi arytmetycznymi z wszystkich notowań w ciągu roku, a nie średnimi ze średnich miesięcznych
Źródło: Notowania Zakładu Ekonomiki Ogrodnictwa IERiGŻ-PIB z zakładów przetwórczych.

Tab. 3. Średnie miesięczne ceny skupu owoców przeznaczonych na eksport (zł/kg)

Miesiące	Jablka deserowe	Gala (70 mm+)	Golden Delicious (70 mm+)	Idared (70 mm+)	Jonagold (70 mm+)	Jonagored (70 mm+)	Szampion (70 mm+)	Gruszka deserowa	Gruszka Lukaszówka	Truskawki	Czeresnie	Śliwki
2017 II ^a	0,96	1,52	1,36	0,93	0,93	0,96	0,99	-	-	-	-	-
III ^a	1,04	1,53	1,35	0,97	0,96	0,98	1,02	-	-	-	-	-
IV ^a	1,07	1,53	1,37	1,00	0,98	1,02	1,05	-	-	-	-	-
V ^a	1,57	1,89	1,85	1,60	1,58	1,62	1,63	-	-	-	-	-
VI ^a	1,64	2,00	1,86	1,66	1,64	1,71	1,76	-	-	5,04	-	-
VII ^a	1,46	2,00	1,89	1,45	1,45	1,59	1,59	-	-	5,25	-	-
VIII	1,50	-	-	1,61	-	1,51	-	-	-	-	-	4,00
IX	1,70	1,89	1,90	-	1,60	1,65	1,73	2,70	-	-	-	3,38
X	1,61	1,79	1,90	1,59	1,58	1,59	1,59	2,70	2,70	-	-	3,00
XI	1,55	1,76	1,90	1,42	1,47	1,50	1,51	2,68	2,70	-	-	-
XII	1,53	1,77	1,90	1,37	1,45	1,48	1,48	2,60	-	-	-	-
2017 I-XII	1,39	1,73	1,69	1,30	1,31	1,37	1,38	2,58	2,53	5,15	x	3,46
2018 I	1,57	1,83	1,86	1,37	1,62	1,64	1,67	2,60	-	-	-	-
II	1,69	2,07	1,97	1,63	1,75	1,79	1,87	-	-	-	-	-
III ^a	1,79	2,07	1,98	1,70	1,80	1,82	1,96	-	-	-	-	-
IV ^a	1,95	2,07	2,06	1,86	1,93	1,96	2,01	-	-	-	-	-
Wskaźniki zmian cen (%)												
<u>IV 2018</u> <u>III 2018</u>	109	100	104	109	107	108	103	x	x	x	x	x
<u>IV 2018</u> <u>IV 2017</u>	182	135	150	186	197	192	191	x	x	x	x	x

^a jabłka z przechowalni z kontrolowaną atmosferą

Źródło: Notowania Zakładu Ekonomiki Ogrodnictwa IERiGŻ-PIB z firm eksportujących.

Tab. 4. Produkcja wybranych przetworów owocowych w firmach średnich i dużych (tony)

Miesiące	Sok pitny jabłkowy	Soki pitne z owoców cytrusowych	Pozostałe soki pitne warzywne, owocowe i owocowo-warzywne ^a	Soki zagęszczone	Owoce mrożone	Dżemy	Kompoty i owoce pasteryzowane
2017 I	13 288	10 753	25 618	4 698	16 786	2 459	3 944
II	15 778	10 095	27 945	4 197	17 472	3 225	4 404
III	20 982	13 984	36 106	3 475	20 978	3 669	4 985
IV	18 580	12 542	25 037	4 012	13 696	4 572	4 560
V	15 563	10 992	29 480	5 136	13 001	3 942	4 700
VI	11 209	11 614	35 032	5 676	78 184	4 611	4 428
VII	10 464	9 952	39 193	4 405	81 818	3 464	3 916
VIII	16 515	12 382	33 981	9 686	31 869	3 781	4 121
IX	25 342	9 967	37 271	23 166	26 105	4 282	4 303
X	26 806	12 254	33 747	52 726	15 714	4 882	4 319
XI	34 790	12 836	32 428	12 822	15 305	5 383	4 520
XII	27 518	16 439	29 661	3 446	11 106	3 855	3 692
2017 I-XII	236 835	143 810	385 499	133 445	342 034	53 054	51 893
2018 I	9 437	13 011	24 479	3 033	13 156	5 041	4 583
II	12 671	9 983	25 030	3 906	11 910	4 739	3 634
Wskaźniki zmian (%)							
<u>II 2018</u> <u>I 2018</u>	134	77	102	129	91	94	79
<u>II 2018</u> <u>II 2017</u>	80	99	90	93	68	147	83

^a łącznie z pojedynczymi sokami warzywnymi (bez soku pomidorowego)

Źródło: Dane GUS.

Tab. 5. Eksport wybranych owoców i ich przetworów

Wyszczególnienie	2016		2017 ^a												2018 ^a		II 2018 II 2017	
	I-XII	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII	I-XII	I	II	(%)	
Owoce świeże	1 366 272	158 564	163 629	163 655	150 673	136 134	113 085	55 381	38 128	32 426	63 182	78 554	84 803	1 238 216	89 706	80 789	49	
Jablka	1 092 142	133 296	142 282	143 915	136 134	123 288	91 439	33 926	14 864	15 066	47 167	55 641	53 859	990 880	67 589	64 596	45	
Gruszki	49 620	6 241	6 999	5 907	3 359	1 681	1 047	96	657	1 368	3 729	4 479	6 206	41 770	6 333	4 657	67	
Truskawki	15 254	86	171	1 246	759	270	4 543	531	752	164	107	73	74	8 776	48	47	28	
Śliwki	9 204	52	29	36	23	13	62	252	1 270	1 134	289	19	5	3 185	4	9	33	
Maliny	18 900	7	376	281	221	289	292	1 952	2 457	2 287	1 090	199	236	9 685	309	310	82	
Wiśnie	9 207	25	92	16	53	149	231	662	268	110	192	20	27	1 845	41	65	71	
Przetwory owocowe	1 001 187	75 236	77 522	89 757	75 957	87 344	82 892	86 565	85 342	78 333	80 931	83 389	61 527	964 793	71 831	64 750	84	
Zagęszczony sok jabłkowy	292 010	18 504	19 712	21 763	19 108	22 843	19 983	17 273	18 015	16 150	17 887	16 136	12 283	219 656	12 604	9 987	51	
Truskawki w puszkach	10 007	585	779	866	1 007	822	903	1 135	1 170	933	836	877	627	10 539	627	648	83	
Wiśnie w puszkach	5 427	404	247	705	550	592	455	466	468	421	467	342	187	5 304	207	277	112	
Dżemy	33 935	2 719	2 775	3 310	2 834	3 133	3 609	3 480	3 773	2 830	3 243	2 947	2 322	36 977	2 317	2 673	96	
Mrożonki	374 121	29 241	31 450	34 061	27 807	32 247	31 061	34 275	32 797	29 830	26 510	25 238	19 719	354 236	25 077	23 377	74	
Owoce świeże	592 254	55 632	57 239	60 566	53 668	56 913	54 619	44 992	53 263	41 633	35 783	42 196	45 686	602 191	46 196	42 834	75	
Jablka	316 823	37 853	41 094	44 461	41 316	43 846	33 786	13 870	6 776	7 307	19 062	24 166	23 246	336 784	30 566	29 730	72	
Gruszki	23 252	3 038	3 532	2 467	1 243	717	305	86	560	788	1 918	1 936	1 865	18 456	2 074	1 423	40	
Truskawki	16 442	143	167	421	254	279	6 499	1 023	1 338	529	390	190	153	11 386	121	38	23	
Śliwki	4 736	45	33	55	41	33	53	209	1 128	1 084	366	26	23	3 094	6	15	47	
Maliny	32 363	23	953	675	612	675	809	2 680	3 429	4 104	2 384	531	319	17 194	715	612	64	
Wiśnie	6 804	23	84	15	63	126	203	950	465	191	335	16	35	2 505	84	138	164	
Przetwory owocowe	1 235 576	84 229	88 370	103 787	85 515	98 475	104 270	119 587	121 189	107 623	112 545	110 001	82 859	1 218 451	102 254	87 461	99	
Zagęszczony sok jabłkowy	314 495	17 500	18 982	20 183	17 774	21 735	19 425	17 334	19 353	18 621	22 764	22 914	18 737	235 323	21 684	16 459	87	
Truskawki w puszkach	14 146	831	1 187	1 273	1 580	1 222	1 341	2 467	1 940	1 381	1 297	1 359	946	16 825	1 045	1 154	97	
Wiśnie w puszkach	6 526	474	324	845	676	686	607	585	637	628	635	539	348	6 985	415	491	152	
Dżemy	52 865	3 705	4 214	4 893	3 970	4 356	5 412	4 900	5 564	4 466	5 508	5 212	3 938	56 137	4 159	4 748	113	
Mrożonki	455 737	34 912	36 263	41 337	33 908	38 090	38 457	45 681	48 848	42 301	39 236	39 499	29 463	467 995	39 792	34 575	95	

^a dane nieostateczne

Źródło: Opracowanie IERiGŻ-PIB na podstawie danych (MF) Ministerstwo Finansów.

Tab. 6. Import wybranych owoców i ich przetworów

Wyszczególnienie	2016		2017 ^a												2018 ^a		II 2018 II 2017 (%)
	I-XII	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII	I-XII	I	II	
Owoce świeże	1 521 397	147 685	118 277	125 789	104 900	135 541	132 116	169 090	182 980	145 898	134 629	143 918	161 401	1 702 224	128 731	102 512	87
Banany	402 822	41 970	38 218	46 132	41 877	46 833	34 355	35 014	33 580	45 411	43 806	40 472	37 294	484 961	36 898	30 029	79
Owoce cytrusowe	498 942	78 469	55 900	45 782	30 740	26 329	16 561	14 785	16 126	19 131	31 822	58 262	90 633	484 537	62 869	50 165	90
Brzoskwinie i nekt.	107 333	67	100	283	177	7 898	22 522	37 546	41 494	20 941	1 816	38	118	133 000	144	62	62
Winogrona	97 649	3 056	3 137	5 856	6 906	5 856	2 548	9 192	19 118	19 181	15 948	10 345	4 475	105 619	3 467	2 745	87
Arbuzy	134 148	967	707	1 002	2 069	15 774	30 605	41 685	41 332	5 099	1 303	913	452	141 909	576	773	109
Jablka	11 912	806	598	660	690	1 451	879	1 277	678	4 047	6 850	2 667	783	21 386	954	804	134
Przetwory razem	371 779	31 515	28 813	37 445	30 888	31 131	29 825	32 998	37 924	43 471	47 434	49 574	39 200	440 218	41 522	31 229	108
Soki zagęszczone	163 068	15 075	9 464	14 511	10 968	12 913	11 492	11 352	13 014	16 126	21 274	23 946	19 700	179 835	22 251	10 241	108
-sok pomarańczowy	31 089	2 243	1 553	2 545	2 002	2 840	2 522	1 677	2 627	2 198	1 970	3 141	2 898	28 215	2 363	2 394	154
Mrożonki	66 918	4 860	5 657	6 725	6 294	6 332	7 280	9 490	11 687	12 961	9 070	7 283	5 312	92 952	5 873	6 592	117
Susze	15 171	1 401	1 391	1 319	1 071	817	815	1 276	1 432	1 537	2 447	2 381	2 138	18 024	1 642	1 678	121
Dżemy	12 287	831	1 468	1 554	1 022	1 190	1 235	1 013	883	1 286	1 341	1 016	1 189	14 028	846	1 076	73
Przetwory puszkow. -ananasy	112 439	8 994	10 632	13 212	11 437	9 806	8 840	9 732	10 818	11 391	13 016	14 718	10 646	133 242	10 652	11 494	108
-brzoskwinie	15 837	1 804	1 529	2 112	3 206	1 577	1 540	1 426	1 772	1 318	1 371	1 700	1 829	21 183	1 507	1 113	73
	20 784	1 336	1 964	2 793	1 821	2 008	1 413	1 285	1 330	2 113	2 355	4 174	2 676	25 269	1 876	2 118	108
Owoce świeże	1 312 996	118 612	104 908	123 077	105 261	143 361	125 718	128 712	141 669	125 340	124 091	134 979	144 448	1 520 177	123 823	107 134	102
Banany	253 194	22 192	21 290	29 723	29 511	33 818	22 678	18 665	16 948	20 907	22 408	22 111	23 422	283 674	24 434	21 443	101
Owoce cytrusowe	377 839	50 617	40 103	34 053	23 947	26 012	20 865	17 856	17 430	18 251	27 575	43 117	62 257	382 083	47 085	38 407	96
Brzoskwinie i nekt.	83 774	130	250	501	198	8 059	20 092	26 186	30 592	14 053	1 383	69	202	101 716	315	184	74
Winogrona	114 566	6 604	6 126	9 194	8 646	8 408	4 239	11 195	19 238	19 047	19 079	15 249	8 864	135 889	7 836	6 097	100
Arbuzy	39 079	690	655	1 073	1 809	7 153	11 557	9 584	10 691	1 276	598	727	369	46 180	405	813	124
Jablka	9 081	777	530	643	631	1 278	806	1 027	815	1 591	2 164	1 447	800	12 508	866	700	132
Przetwory razem	582 733	44 628	43 078	55 848	44 395	47 866	46 515	54 257	60 243	61 707	73 195	80 487	64 278	676 498	61 387	48 956	114
Soki zagęszczone	192 506	15 873	11 981	17 404	13 825	16 622	15 407	18 230	17 600	17 842	28 572	35 888	28 175	237 419	28 815	13 820	115
-sok pomarańczowy	53 685	4 031	2 828	4 966	4 154	5 541	4 609	3 072	4 653	3 992	3 606	5 952	5 573	52 976	4 443	4 284	152
Mrożonki	109 273	7 479	8 422	10 576	9 853	9 619	10 698	15 542	20 201	18 450	14 621	12 409	8 409	146 279	9 635	10 631	126
Susze	48 102	4 287	4 228	4 615	3 307	3 133	2 757	3 402	3 603	4 291	6 274	6 907	5 883	52 687	4 675	5 232	124
Dżemy	22 248	1 675	2 421	2 418	1 678	2 383	2 537	2 130	1 838	2 583	2 788	2 025	2 718	27 194	1 739	2 189	90
Przetwory puszkow -ananasy	206 041	14 601	15 651	20 525	15 495	15 913	14 734	14 734	16 707	18 192	20 394	22 830	18 696	208 491	16 042	16 813	107
-brzoskwinie	18 642	2 181	1 894	2 596	3 836	1 836	1 772	1 597	2 009	1 586	1 436	1 915	1 839	24 499	1 414	1 144	60
	17 064	1 068	1 545	2 266	1 373	1 611	1 175	1 002	1 092	1 649	1 857	3 364	2 075	20 078	1 442	1 740	113

^a dane nieostateczne

Źródło: Opracowanie IERiGŻ-PIB na podstawie danych MF.

Tab. 7. Średnie miesięczne ceny eksportowe wybranych owoców i ich przetworów (EUR/kg)

Miesiące	Jablka	Gruszki	Truskawki	Porzeczki czarne	Maliny	Wiśnie	Mrożone truskawki	Mrożone wiśnie	Zagęszcz. sok jabłkowy	Truskawki w puszkach	Wiśnie w puszkach
2017 I	0,28	0,49	1,66	0,37	3,19	0,92	1,26	0,68	0,95	1,42	1,17
II	0,29	0,50	0,98	0,62	2,53	0,91	1,26	0,62	0,96	1,52	1,31
III	0,31	0,42	0,34	0,54	2,40	0,94	1,34	0,66	0,93	1,47	1,20
IV	0,30	0,37	0,33	0,51	2,77	-	1,31	0,66	0,93	1,57	1,23
V	0,36	0,43	1,03	0,65	2,33	-	1,38	0,69	0,95	1,49	1,16
VI	0,37	0,29	1,43	0,73	2,77	0,88	1,31	0,85	0,97	1,49	1,33
VII	0,41	0,89	1,93	0,58	1,37	1,43	1,65	0,89	1,00	2,17	1,25
VIII	0,46	0,85	1,78	0,65	1,40	1,74	1,77	1,37	1,07	1,66	1,36
IX	0,49	0,58	3,22	0,81	1,79	1,73	1,78	1,39	1,15	1,48	1,49
X	0,40	0,51	3,65	0,52	2,19	1,75	1,75	1,52	1,27	1,55	1,36
XI	0,43	0,43	2,60	0,81	2,67	0,79	1,83	1,75	1,42	1,55	1,58
XII	0,43	0,30	2,07	0,47	1,36	1,30	1,82	1,58	1,53	1,51	1,86
2017 I-XII	0,34	0,44	1,30	0,60	1,78	1,36	1,54	0,94	1,07	1,60	1,32
2018 I	0,45	0,33	2,51	0,43	2,32	2,05	1,85	1,71	1,72	1,67	2,01
II	0,46	0,31	0,80	0,41	1,97	2,11	1,82	1,27	1,65	1,78	1,77
Wskaźniki zmian cen (%)											
<u>II 2018</u> <u>I 2018</u>	102	94	32	95	85	103	98	74	96	107	88
<u>II 2018</u> <u>II 2017</u>	159	62	82	66	78	232	144	205	172	117	135

Źródło: Opracowanie IERiGŻ-PIB na podstawie danych MF.

Tab. 8. Średnie miesięczne ceny hurtowe wybranych owoców (zł/kg)

Miesiące	Jablka	-Cortland	-Jonagold	-Lobo	-Szampion	Gruszki	Truskawki	Wiśnie	Czeresnie	Śliwki	Banany	Cytryny	Mandarynki	Pomarańcze	Winogrona
2017 II	1,43	1,35	1,43	1,48	1,45	3,03	-	-	-	-	4,23	5,22	4,99	4,53	13,96
III	1,54	1,45	1,55	1,55	1,52	3,57	-	-	-	-	4,60	4,95	5,37	4,67	12,74
IV	1,60	1,43	1,60	1,59	1,57	3,59	-	-	-	-	4,70	5,07	5,76	4,74	11,31
V	2,01	1,85	1,98	1,97	1,96	4,34	16,80	-	-	-	5,17	7,09	6,45	4,75	10,36
VI	2,07	-	2,05	2,09	2,08	4,49	6,38	-	9,40	-	4,77	7,51	6,16	4,83	11,06
VII	2,18	-	-	2,18	-	4,67	8,92	7,05	14,14	5,17	3,78	7,10	7,12	5,06	8,66
VIII	2,15	-	-	-	-	4,93	10,94	9,77	-	4,34	3,14	6,56	6,99	5,19	6,18
IX	2,32	-	2,35	2,35	2,32	4,27	9,90	-	-	4,39	3,23	6,23	6,95	5,05	5,78
X	2,32	-	2,36	2,35	2,33	3,87	15,17	-	-	6,37	3,67	5,81	6,15	5,23	6,62
XI	2,33	-	2,36	2,36	2,32	4,00	13,63	-	-	6,50	3,86	5,90	4,97	4,92	9,80
XII	2,27	-	2,29	2,28	2,27	3,67	-	-	-	-	4,19	5,76	4,60	4,44	11,74
2017 I-XII	1,95	1,46	1,92	1,95	1,91	3,94	11,68	8,41	11,77	5,35	4,14	6,01	5,84	4,83	10,20
2018 I	2,60	-	2,60	2,63	2,60	3,98	-	-	-	-	4,48	5,43	5,34	4,32	14,66
II	2,75	-	2,77	2,78	2,75	3,78	-	-	-	-	5,42	5,43	5,67	4,09	13,88
III	2,97	-	2,98	2,99	2,97	4,08	-	-	-	-	5,66	5,68	6,34	4,35	13,40
IV	3,10	-	3,10	3,12	3,10	4,22	-	-	-	-	5,08	5,41	6,43	4,54	11,85
Wskaźniki zmian cen (%)															
<u>IV 2018</u> <u>III 2018</u>	104	x	104	104	104	103	x	x	x	x	90	95	101	104	88
<u>IV 2018</u> <u>IV 2017</u>	194	x	194	196	197	118	x	x	x	x	108	107	127	96	105

Źródło: Notowania ZSIR MRiRW.

Tab. 9. Średnie miesięczne ceny zbytu przetworów owocowych (zł/kg)

Miesiące	Dżem z czarnej porzeczki	Dżem truskawkowy	Sok jabłkowy ^a	Sok pomarańczowy ^a
2017 I	7,40	7,70	2,24	2,65
II	7,30	7,77	2,24	2,72
III	7,30	7,77	2,28	2,73
IV	7,20	7,73	2,24	2,78
V	7,20	7,67	2,25	2,85
VI	7,23	7,60	2,23	2,86
VII	7,27	7,83	2,23	2,92
VIII	7,43	7,93	2,23	2,89
IX	7,73	8,17	2,21	2,82
X	7,60	8,10	2,31	2,87
XI	7,63	8,30	2,48	2,82
XII	7,67	8,33	2,59	2,79
2017 I-XII	7,41	7,91	2,29	2,81
2018 I	7,97	8,40	2,42	2,71
II	7,73	8,56	2,43	2,69
III	7,93	8,53	2,42	2,63
Wskaźniki zmian cen (%)				
<u>III 2018</u> <u>II 2018</u>	103	100	100	98
<u>III 2018</u> <u>III 2017</u>	109	110	106	96

^a w zł/l

Źródło: Dane GUS.

Tab. 10. Średnie miesięczne ceny detaliczne wybranych owoców (zł/kg)

Miesiące	Jabłka	Gruszki	Śliwki	Czeresnie	Truskawki	Maliny	Winogrona	Banany	Pomarańcze	Cytryny	Mandarynki
2017 I	2,37	5,11	-	-	-	-	15,77	4,60	5,16	6,56	5,13
II	2,36	5,47	-	-	-	-	16,33	4,75	5,09	6,47	5,91
III	2,43	5,76	-	-	-	-	15,20	5,07	5,17	6,42	6,44
IV	2,49	6,05	-	-	-	-	12,41	5,30	5,19	6,51	6,95
V	2,78	6,33	-	-	16,89	-	12,15	5,51	5,49	8,12	8,03
VI	3,23	6,74	-	18,82	8,77	47,20	12,75	5,40	5,70	8,95	8,56
VII	3,47	6,98	7,87	16,58	11,65	25,80	11,71	4,86	6,27	9,07	9,04
VIII	3,55	6,56	6,43	-	15,13	23,98	8,15	4,32	6,69	8,77	8,53
IX	3,56	6,06	6,30	-	-	24,04	7,30	4,25	6,69	8,33	8,48
X	3,53	5,92	7,55	-	-	-	8,26	4,41	6,67	7,70	7,93
XI	3,58	5,92	-	-	-	-	10,43	4,59	6,14	7,71	6,25
XII	3,59	5,91	-	-	-	-	12,80	4,69	5,39	7,52	5,26
2017 I-XII	3,08	6,07	7,04	17,70	13,11	30,26	11,94	4,81	5,80	7,68	7,21
2018 I	3,61	6,00	-	-	-	-	16,56	4,93	5,43	7,33	5,70
II	3,71	6,00	-	-	-	-	16,21	5,64	5,41	7,32	6,25
III	3,81	6,05	-	-	-	-	14,89	5,80	5,47	7,21	6,54
Wskaźniki zmian cen (%)											
<u>III 2018</u> <u>II 2018</u>	103	101	x	x	x	x	92	103	101	98	105
<u>III 2018</u> <u>III 2017</u>	157	105	x	x	x	x	98	114	106	112	102

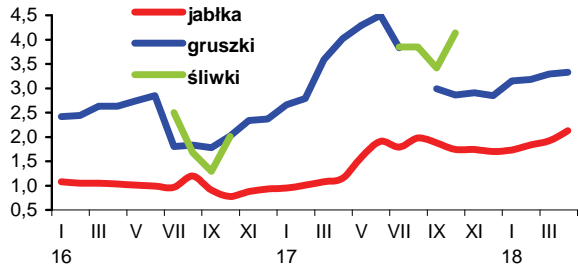
Źródło: Dane GUS.

Tab. 11. Średnie miesięczne ceny detaliczne wybranych przetworów owocowych (zł/kg)

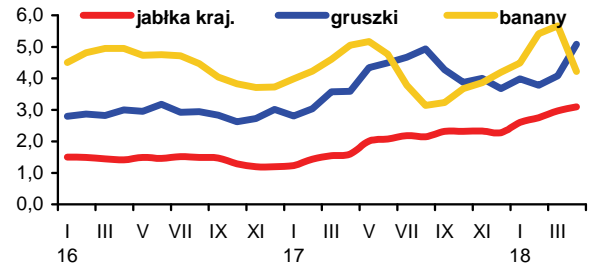
Miesiące	Dżemy	Sok jabłkowy	Sok pomarańczowy	Truskawki mrożone	Ananasy w puszkach	Brzoskwinie w puszkach
2017 I	13,28	3,58	4,24	15,40	8,94	6,46
II	13,36	3,60	4,21	15,20	9,06	6,46
III	13,19	3,59	4,23	15,42	9,04	6,47
IV	13,25	3,51	4,21	15,18	8,98	6,44
V	13,53	3,61	4,21	15,28	9,12	6,49
VI	13,47	3,64	4,30	15,40	9,12	6,51
VII	13,67	3,65	4,27	15,62	9,18	6,54
VIII	13,78	3,60	4,28	15,64	9,16	6,56
IX	13,64	3,58	4,26	15,64	9,22	6,58
X	13,81	3,62	4,26	16,22	9,12	6,56
XI	13,61	3,62	4,24	16,22	9,06	6,48
XII	13,64	3,60	4,15	16,46	8,88	6,25
2017 I-XII	13,52	3,60	4,25	15,64	9,07	6,48
2018 I	13,61	3,67	4,25	16,80	8,96	6,36
II	13,78	3,73	4,36	16,58	9,02	6,35
III	13,75	3,73	4,32	16,70	8,92	6,36
Wskaźniki zmian cen (%)						
<u>III 2018</u> II 2018	100	100	99	101	99	100
<u>III 2018</u> III 2017	104	104	102	108	99	98

Źródło: Dane GUS.

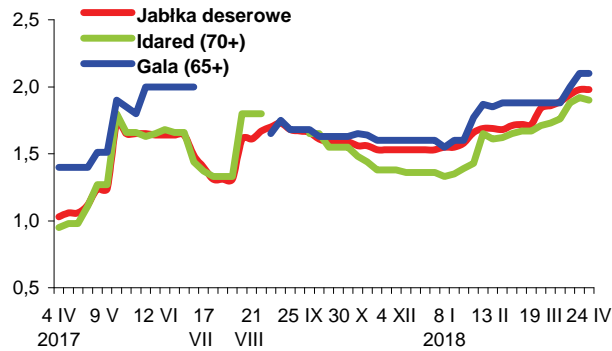
Rys. 1. Ceny skupu owoców w spółdzielniach ogrodniczych w latach 2016-2018 (zł/kg)

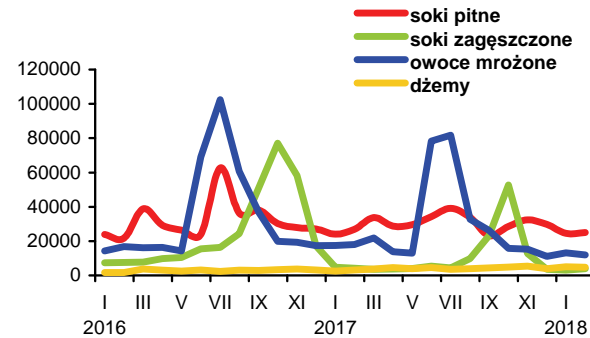
Rys. 2. Ceny hurtowe owoców w latach 2016-2018 (zł/kg)

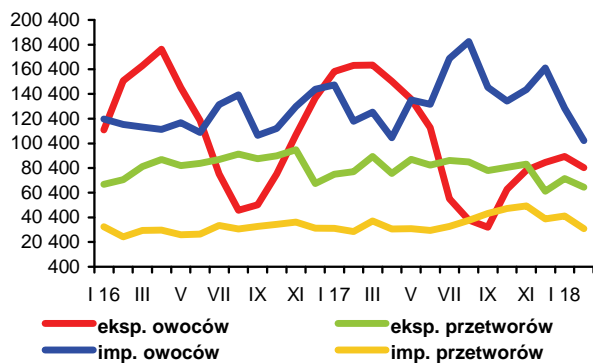
Rys. 3. Ceny skupu jabłek deserowych przeznaczonych na eksport w okresie od IV. 2017 r. do IV. 2018 r. (zł/kg)

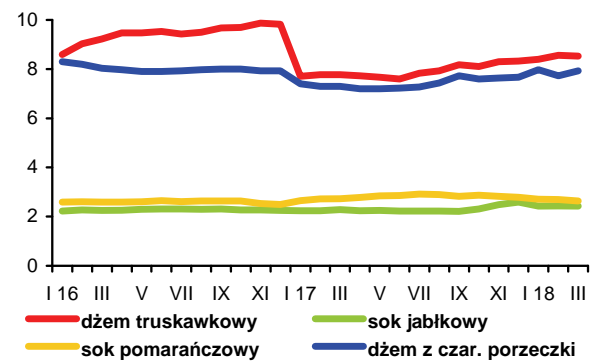
Rys. 4. Produkcja wybranych przetworów owocowych w latach 2016-2018 (tony)

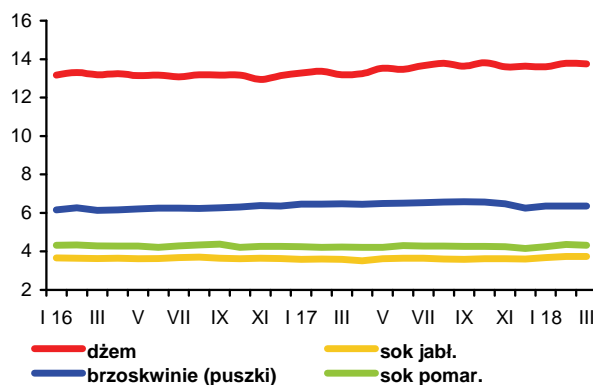
Rys. 5. Handel owocami i ich przetworami w latach 2016-2018 (tony)

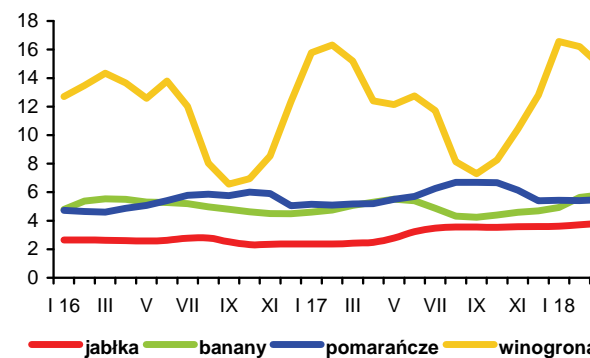
Rys. 6. Ceny zbytu wybranych przetworów owocowych w latach 2016-2018 r. (zł/kg)

Rys. 7. Ceny detaliczne wybranych przetworów owocowych w latach 2016-2018 (zł/kg)

Rys. 8. Ceny detaliczne wybranych owoców w latach 2016-2018 (zł/kg)

W kwietniu br. światowe ceny podstawowych artykułów mleczarskich były wyższe niż w marcu. Na giełdach Europy Zachodniej najbardziej podrożało masło (o 9,4% do 5345 EUR/t). Ceny pełnego mleka w proszku wzrosły o 2,4% do 2680 EUR/t. Po raz pierwszy od wielu miesięcy wzrosły również ceny odtłuszczonego mleka w proszku (o 2,5%), ale pozostały na bardzo niskim poziomie (1353 EUR/t), tj. o 22,7% niższym niż przed rokiem, z uwagi na duże zapasy tego półproduktu w krajach UE, które wg Komisji Europejskiej w końcu ubiegłego roku wynosiły 378,1 tys. t. Ceny sera Cheddar na giełdzie w Chicago wzrosły o 3,6% do 2885 EUR/t¹.

Na rynku krajowym w marcu odnotowano kolejny spadek cen skupu mleka, ale mimo znaczącego wzrostu skupu był on wyraźnie mniejszy niż w dwóch poprzednich miesiącach, prawdopodobnie pod wpływem ponownych zwyżek cen przetworów mlecznych na światowych rynkach. Za 1 hl mleka rolnicy otrzymywali 134,20 zł, tj. tylko o 0,8% mniej niż w lutym, przy zwiększeniu dostaw o 11,4% do 984,0 mln litrów. W I kwartale br. skup mleka wyniósł ponad 2,8 mld litrów i był o 3,0% większy niż w I kwartale ub.r., a przeciętny poziom cen skupu wzrósł o 3,9% do 137,20 zł/hl, co nie przełożyło się na wzrost cen bydła mlecznego. Średni poziom cen krów dojnych w I kwartale br. był prawie taki sam jak przed rokiem (2995 zł/szt.), a jałówek 1-roczyńskich o 10,8% niższy (2160 zł/szt.).

Ponowny wzrost cen masła na światowych giełdach sprawił, że w marcu ceny zbytu tego tłuszczu na rynku krajowym wyraźnie wzrosły w porównaniu z miesiącem poprzednim. Masło konfekcjonowane podrożało o 4,9%, a masło w blokach o 4,2%. Wzrosły również ceny jogurtów oraz tłustego mleka świeżego w kartonie (o 1,0-1,4%). Potaniało natomiast odtłuszczone mleko w proszku (o 3,6%), mleko UHT (o 1,0-3,0%), sery typu Gouda i Morski (o 1,3-1,6%) oraz serek homogenizowany zwykły i mleko skondensowane (po 1,4%). Zmiany cen pozostałych przetworów były niewielkie. W I kwartale br., w porównaniu z I kwartałem ub.r., wzrosły ceny większości przetworów, głównie śmietany (o 12-14%), masła w kostkach (o 10-11%) oraz jogurtów (o 6-9%), przy znacznym spadku cen chudego mleka w proszku (o 27,2%), a także serów dojrzewających (o 8-9%).

W handlu detalicznym przetwory mleczne (bez masła) podrożały w marcu średnio o 0,1% w skali miesiąca. Zdecydował o tym wzrost cen serów dojrzewających i topionych, twarogów, jogurtów oraz śmietany (o 0,2-0,3%), przy spadku cen chudego mleka pitnego (o 0,6%) i pozostałych przetworów (o 0,1-0,2%). Masło potaniało o 1,0%. W I kwartale br. przeciętny poziom cen przetworów mlecznych i masła był odpowiednio o 4,7 i 23,0% wyższy niż w takim samym okresie 2017 r.

W okresie styczeń-luty br. produkcja prawie wszystkich grup przetworów mlecznych była większa niż w takim samym okresie 2017 r., w efekcie większych o 3,8% dostaw mleka surowego do przemysłu mleczarskiego. Najbardziej wzrosła produkcja masła i tłuszczów mlecznych (o 19,1%), pod wpływem wzrostu cen na światowych rynkach. Wyraźnie zwiększyła się także produkcja serów pleśniowych i proszkowanych (o 12,3%), napojów mlecznych innych niż jogurty (o 9,2%) oraz twarogów, serów dojrzewających i śmietany (o 5,3-7,6%). Wzrost produkcji masła skutkował zwiększeniem produkcji chudego mleka w proszku (o 11,5%), a wzrost produkcji serów zwiększeniem produkcji suszonej serwatki (o 18,9%). Spadła jedynie produkcja pełnego mleka w proszku (o 22,2%), ze względu na zwiększone zużycie tłuszczu mlecznego w produkcji masła i serów.

W wyniku wzrostu produkcji eksport przetworów mlecznych w okresie styczeń-luty br. zwiększył się do 701,1 mln litrów w przeliczeniu na mleko surowe, tj. o 8,8% w porównaniu z analogicznym okresem ub.r. Zwiększył się wywóz wszystkich przetworów, z wyjątkiem lodów i kazeiny. Najbardziej wzrósł eksport masła (o 55,6%) oraz mleka płynnego i śmietany (o 12,5%). Wpływy z eksportu zwiększyły się o 5,5% do 337,1 mln EUR. O mniejszej dynamice wzrostu wartości niż wolumenu wywozu zdecydował spadek cen transakcyjnych mleka w proszku (o 35,0%), suszonej serwatki (o 18,2%) oraz mleka płynnego i śmietany (o 5,8%), przy wzroście cen jogurtów i napojów mlecznych (o 9,0%), masła (o 7,6%), serów i twarogów (o 1,3%) oraz kazeiny i lodów (o 9-12%).

W tym czasie import zmniejszył się o 10,2% do 257,1 mln litrów w ekwiwalencie mleka surowego, a jego wartość spadła o 4,7% do 139,1 mln EUR. W efekcie ilościowa nadwyżka eksportu nad importem przetworów mlecznych zwiększyła się o 24,1% do 444,0 mln litrów w przeliczeniu na mleko surowe, a wartość dodatniego salda wymiany poprawiła się 14,1% do 198,0 mln EUR.

1. Dairy Economic Consulting, CLAL, www.clal.it (odczyt: 09.05.2018).

Teresa Zdziarska

Tab.1. Skup mleka surowego

Miesiące	Ilość mleka skupionego mln litrów	Cena skupu mleka	
		średnia (zł/100 litrów)	o standardowych parametrach (zł/100 kg)
2016 I-XII	10 809,6	110,76	.
2017 I-XII	11 312,9	139,05	.
2017 I	921,6	132,03	132,02
II	854,1	132,56	131,70
III	967,8	131,49	131,03
IV	954,4	130,93	129,95
V	1012,8	131,62	130,10
VI	982,9	133,01	131,53
VII	998,8	134,96	133,83
VIII	972,1	139,70	138,97
IX	915,9	144,95	143,80
X	913,6	148,42	146,97
XI	872,0	151,24	151,40
XII	931,5	152,49	151,58
2018 I	960,1	142,12	141,67
II	883,0	135,24	137,26
III	984,0	134,20	136,38
Wskaźnik zmian w %			
<u>III 2018</u> II 2018	111,4	99,2	99,4
<u>III 2018</u> III 2017	101,7	102,1	104,1

Źródło: Dane GUS i ZSRIR (I-XII 2017 r. dane wstępne).

Tab.2. Produkcja wyrobów mleczarskich^a (tys. ton i mln l)

Miesiące	Mleko przetworzone (mln l)	Mleko w proszku		Jogurt (mln l)	Śmietana (mln l)	Masło	Sery	
		chude	pełne				świeże	dojrzewające
2016 I-XII	3 143,2	153,9	35,3	378,2	343,8	202,5	441,0	321,2
2017 I-XII	3 239,2	145,2	34,4	359,7	367,1	209,9	451,0	330,8
2017 I	271,5	13,2	4,5	28,6	27,7	18,1	36,9	26,6
II	251,4	11,1	3,7	28,5	27,3	15,9	35,1	24,9
III	280,8	13,1	2,4	34,2	32,5	17,8	43,3	28,0
IV	270,6	14,5	2,8	30,3	32,2	17,3	37,1	26,0
V	288,6	13,8	3,7	34,7	33,9	18,4	39,5	29,6
VI	263,5	14,7	3,2	33,8	33,1	16,6	35,9	26,7
VII	271,2	13,0	2,3	30,2	32,3	18,5	35,9	27,7
VIII	273,3	10,7	2,6	32,0	31,6	17,3	37,9	30,0
IX	266,5	10,2	2,4	27,4	29,8	16,4	36,2	27,6
X	268,7	8,1	2,2	29,4	30,6	17,6	38,4	27,5
XI	250,8	8,9	1,9	27,5	27,6	17,3	39,1	27,9
XII	282,2	13,9	2,6	23,0	28,6	18,8	35,7	28,3
2018 I	273,9	14,1	3,1	29,9	30,6	21,1	38,3	28,1
II	248,7	12,9	3,3	27,5	28,6	19,5	37,6	27,1
Wskaźnik zmian w % (liczony na podstawie danych o większym stopniu dokładności)								
<u>II 2018</u> I 2018	90,8	91,3	104,0	92,1	93,3	92,4	98,2	96,4
<u>II 2018</u> II 2017	98,9	116,7	87,5	96,5	104,6	122,4	107,0	108,9

^a dane dotyczą przedsiębiorstw zatrudniających 50 i więcej pracowników

Źródło: Dane GUS.

Tab.3. Ceny producentów (z VAT) wybranych wyrobów mleczarskich (zł)

Miesiące	Mleko przetworzone 3-3,5% tł. (1 l)		Mleko w proszku (1 kg)		Masło świeże i chłodnicze do 85% tł. (1 kg)		Jogurt owocowy (150 g)	Śmietana 18% tł. (1 l)	Twaróg tłusty (1 kg)	Ser dojrzew. Gouda (1 kg)
	w folii	UHT	chude	pełne	w blokach	konfekcjonowane				
2017 I	1,91	2,03	9,03	13,72	19,45	20,06	0,96	5,81	10,10	15,16
II	1,89	2,01	8,87	13,45	17,90	19,12	0,98	5,76	10,12	14,76
III	1,86	2,01	8,53	13,37	18,14	19,27	0,97	5,78	10,11	14,15
IV	1,86	2,00	8,27	13,05	18,56	19,59	0,99	5,75	10,07	14,04
V	1,86	2,00	8,21	13,11	19,55	20,01	0,99	5,80	10,12	14,34
VI	1,87	2,03	8,33	13,37	21,31	21,37	1,00	5,92	10,13	15,09
VII	1,88	2,05	8,20	13,71	23,23	23,64	1,01	5,97	10,15	15,20
VIII	1,93	2,06	8,12	13,97	25,03	25,89	1,01	6,16	10,19	15,36
IX	1,94	2,09	8,02	14,19	26,80	27,60	1,01	6,43	10,20	15,47
X	1,96	2,11	7,69	14,27	25,55	27,23	1,03	6,60	10,31	15,36
XI	1,96	2,11	7,47	13,84	23,88	25,87	1,05	6,59	10,31	14,96
XII	1,95	2,10	7,05	13,26	22,11	24,52	1,03	6,56	10,23	14,41
2018 I	1,94	2,09	6,58	12,99	18,73	21,32	1,04	6,52	10,22	13,48
II	1,94	2,07	6,45	12,56	19,09	20,98	1,02	6,45	10,27	13,55
III	1,94	2,05	6,22	12,58	19,89	22,00	1,03	6,45	10,26	13,37
IV ^a	1,91	1,94	5,36	10,31	20,09	20,76	.	6,10	9,26	11,76
Wskaźnik zmian w %										
<u>III 2018</u> II 2018	100,0	99,0	96,4	100,2	104,2	104,9	101,0	100,0	99,9	98,7
<u>III 2018</u> III 2017	104,3	102,0	72,9	94,1	109,6	114,2	106,2	111,6	101,5	94,5

^a ceny 1 kg produktu wg ZSRIR MRiRW notowane 22 IV 2018 r.

Źródło: Dane GUS i ZSRIR.

Tab.4. Ceny detaliczne wybranych wyrobów mleczarskich (zł)

Miesiące	Mleko przetworzone 3,2-3,5% tł. (1 l)		Mleko w proszku „Bebiko 2” (350 g)	Mleko zagęszcz., niesłodz. (400 g)	Masło Ekstra konfekcj. (200 g)	Kefir (400 g)	Jogurt owocowy (150 g)	Śmietana 18% tł. (200 g)	Twaróg tłusty (1 kg)	Ser dojrzew. Gouda (1 kg)
	paster.	UHT								
2017 I	2,56	2,79	16,49	3,39	5,02	1,97	1,21	1,67	14,00	20,99
II	2,54	2,78	16,40	3,43	5,03	1,97	1,24	1,67	13,93	20,89
III	2,55	2,73	16,46	3,44	4,99	2,00	1,26	1,68	13,96	20,61
IV	2,57	2,73	16,37	3,44	4,98	2,00	1,26	1,68	13,93	20,55
V	2,54	2,77	16,51	3,49	5,03	2,00	1,26	1,67	13,98	20,51
VI	2,54	2,75	16,54	3,48	5,12	2,00	1,26	1,68	14,06	20,62
VII	2,55	2,76	16,46	3,49	5,78	2,00	1,27	1,68	13,90	20,93
VIII	2,57	2,76	16,21	3,50	6,37	2,03	1,28	1,71	14,07	21,32
IX	2,59	2,80	16,30	3,51	6,80	2,03	1,29	1,77	14,09	21,36
X	2,60	2,80	16,36	3,45	7,08	2,05	1,28	1,81	14,04	21,38
XI	2,63	2,77	16,14	3,52	7,00	2,08	1,31	1,83	14,17	21,49
XII	2,64	2,78	16,22	3,52	6,75	2,08	1,33	1,83	14,08	21,52
2018 I	2,65	2,78	16,22	3,52	6,35	1,98	1,33	1,82	14,20	21,21
II	2,62	2,77	16,31	3,54	5,95	1,97	1,35	1,81	14,01	20,75
III	2,61	2,76	16,43	3,53	5,91	1,99	1,35	1,82	14,06	20,69
Wskaźnik zmian w %										
<u>III 2018</u> II 2018	99,6	99,6	100,7	99,7	99,3	101,0	100,0	100,6	100,4	99,7
<u>III 2018</u> III 2017	102,4	101,1	99,8	102,6	118,4	99,5	107,1	108,3	100,7	100,4

Źródło: Dane GUS.

Tab. 5. Eksport i import produktów mleczarskich (tys. ton)

Miesiące	Eksport						Import					
	mleko w proszku	sery i twarogi	masło i tłuszcze mleczne	mleko płynne i śmietana	jogurty i napoje mleczne	serwatka	mleko w proszku	sery i twarogi	masło i tłuszcze mleczne	mleko płynne i śmietana	jogurty i napoje mleczne	serwatka
2016 I-XII	107,9	234,8	45,2	607,1	92,6	222,3	116,6	88,4	16,7	254,0	63,3	61,1
2017 I-XII	120,6	243,4	56,9	598,2	96,8	214,9	96,4	92,7	19,5	202,3	72,1	91,6
2017 I	7,1	18,0	3,9	45,0	8,0	20,0	11,4	6,9	1,8	18,4	6,3	4,1
II	12,6	19,7	5,3	45,0	8,0	17,0	8,2	7,3	1,4	13,7	6,0	6,3
III	13,8	21,7	5,5	50,6	9,1	21,5	9,7	8,5	1,4	16,2	6,7	8,7
IV	12,4	20,6	3,9	55,3	8,3	18,2	7,6	7,8	1,5	14,9	5,1	6,3
V	13,1	21,2	5,2	57,9	9,5	19,4	8,2	8,2	1,7	19,6	6,9	12,0
VI	12,9	20,6	5,4	56,5	8,8	18,7	6,5	6,8	1,8	18,9	5,3	14,8
VII	11,7	22,5	5,6	55,2	8,5	17,8	5,9	7,3	1,3	18,5	5,1	12,0
VIII	6,4	22,3	6,2	49,9	8,5	16,9	8,1	6,8	1,7	18,6	6,4	9,7
IX	7,1	20,2	4,5	45,8	7,6	16,0	6,0	7,5	1,9	17,8	6,5	5,3
X	7,9	19,4	4,8	47,4	7,3	17,6	6,3	8,9	1,5	14,9	6,1	4,4
XI	8,7	19,7	3,7	45,3	7,3	17,1	8,2	9,0	2,0	18,6	6,8	3,5
XII	6,8	17,5	2,9	44,2	5,8	14,8	10,2	7,7	1,6	12,2	4,9	4,3
2018 I	10,9	21,5	7,4	55,8	8,1	21,0	8,2	8,1	1,4	14,5	6,3	7,7
II	8,8	19,4	6,8	45,5	7,9	17,6	6,8	6,0	1,4	16,1	5,5	5,6
Wskaźnik zmian w % (liczony na podstawie danych o większym stopniu dokładności)												
<u>II 2018</u> <u>I 2018</u>	80,5	90,3	92,9	81,5	97,2	83,9	83,1	74,5	97,6	110,4	88,0	73,2
<u>II 2018</u> <u>II 2017</u>	69,7	98,4	129,9	101,0	98,4	103,6	82,4	82,9	100,6	117,6	91,6	88,6

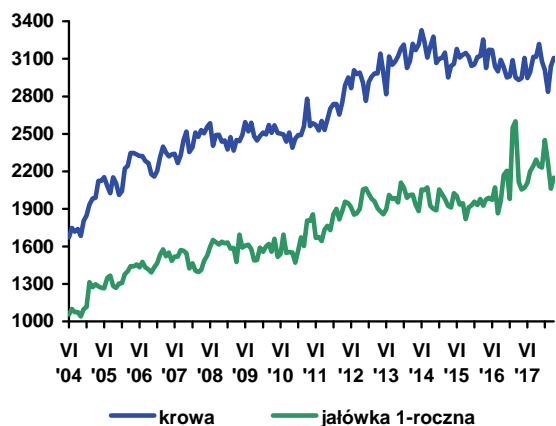
Źródło: Opracowanie IERiGŻ-PIB na podstawie wstępnych danych MF.

Tab. 6. Ceny w eksporcie i imporcie produktów mleczarskich (EUR/tone)

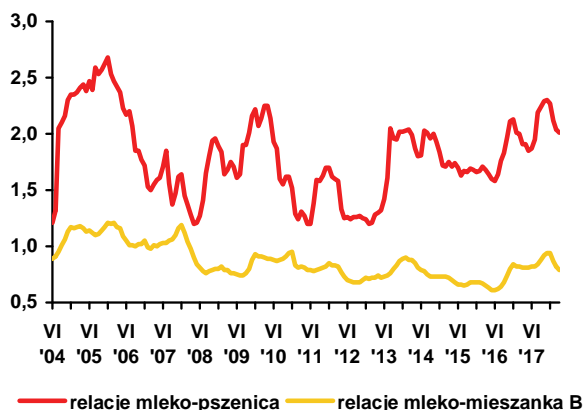
Miesiące	Eksport						Import					
	mleko w proszku	sery i twarogi	masło i tłuszcze mleczne	mleko płynne i śmietana	jogurty i napoje mleczne	serwatka	mleko w proszku	sery i twarogi	masło i tłuszcze mleczne	mleko płynne i śmietana	jogurty i napoje mleczne	serwatka
2016 I-XII	1 755	2 663	2 901	461	1 110	675	1 992	3 252	3 698	504	1 148	491
2017 I-XII	2 029	3 038	4 664	644	1 216	995	1 669	3 504	5 356	772	1 144	534
2017 I	2 427	2 978	3 965	576	1 169	914	1 712	3 599	4 525	607	1 130	779
II	2 236	2 904	3 758	617	1 184	1 044	1 596	3 266	4 522	637	1 143	580
III	2 280	2 933	3 896	650	1 212	911	1 366	3 405	4 380	651	1 063	549
IV	2 220	2 886	3 902	578	1 197	1 092	1 559	3 153	4 657	641	1 104	662
V	2 265	2 937	4 232	567	1 224	1 177	1 414	3 513	4 871	718	1 146	464
VI	1 823	2 999	4 637	674	1 197	1 130	1 623	3 804	5 156	765	1 140	351
VII	1 832	3 105	5 181	649	1 191	1 078	2 010	3 484	5 624	897	1 261	447
VIII	1 928	3 205	5 364	697	1 202	1 100	1 852	3 843	6 026	927	1 122	503
IX	1 814	3 198	5 722	756	1 260	1 032	1 886	3 728	6 381	906	1 109	568
X	1 931	3 179	5 549	698	1 261	875	1 975	3 471	6 379	946	1 166	718
XI	1 497	3 115	4 917	660	1 263	838	1 840	3 498	5 779	816	1 175	899
XII	1 773	3 000	4 606	623	1 253	710	1 488	3 380	5 637	687	1 201	617
2018 I	1 372	2 960	4 057	547	1 260	810	1 166	3 377	5 580	899	1 105	457
II	1 655	2 999	4 228	580	1 306	782	1 460	3 563	4 966	580	1 173	564
Wskaźnik zmian w % (liczony na podstawie danych o większym stopniu dokładności)												
<u>II 2018</u> <u>I 2018</u>	120,6	101,3	104,2	106,0	103,7	96,5	125,2	105,5	89,0	64,5	106,2	123,4
<u>II 2018</u> <u>II 2017</u>	74,0	103,3	112,5	94,0	110,3	74,9	91,5	109,1	109,8	91,1	102,6	97,2

Źródło: Opracowanie IERiGŻ-PIB na podstawie wstępnych danych MF.

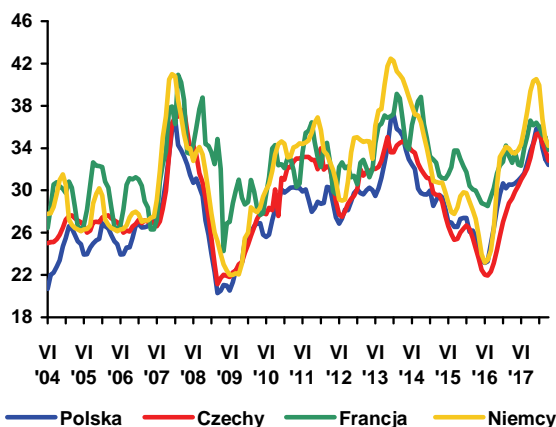
Rys. 1. Przeciętne ceny targowiskowe (zł/szt.)

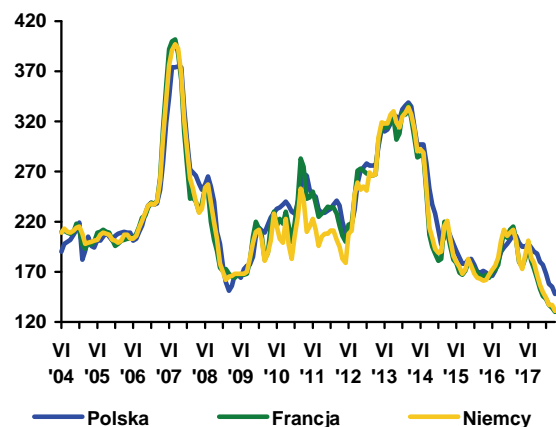
Rys. 2. Ceny mleka wyrażone w kg pszenicy oraz mieszanki B

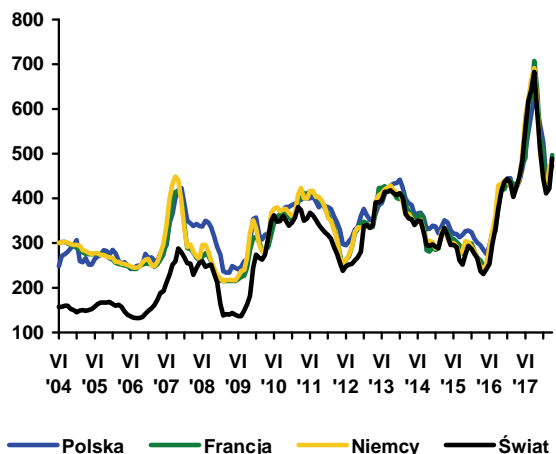
Rys. 3. Ceny skupu mleka surowego (EUR/100 kg)

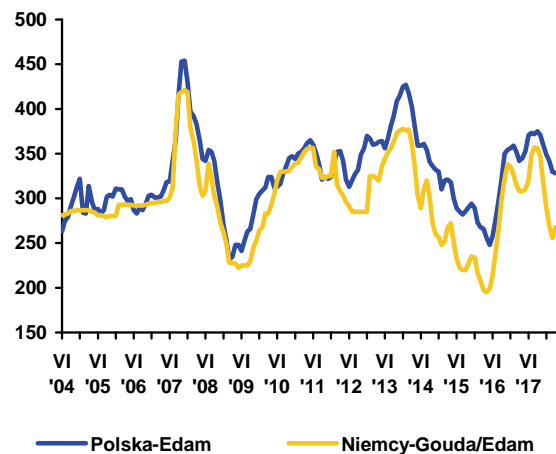
Rys. 4. Ceny zbytu mleka odtłuszczonego w proszku (EUR/100 kg)

Rys. 5. Ceny zbytu masła w blokach (EUR/100 kg)

Rys. 6. Ceny zbytu serów dojrzewających (EUR/100 kg)

Źródło: Opracowanie IERiGŻ-PIB na podstawie danych GUS, ZSRIR, Komisji Europejskiej, Dairy Markets i Dairy Economic Consulting CLAL.

Dorota Pasińska

Zgodnie z przewidywaniami ekspertów USDA światowa produkcja wołowiny w 2018 r. wzrosła o ponad 2% do 63 mln t (w porównaniu do 2017 r.). Zwiększył się ona w Brazylii, Chinach, Indiach, Argentynie, Australii, Meksyku, Pakistanie, Turcji i Stanach Zjednoczonych, zmalała zaś w Unii Europejskiej i Rosji. Wzrost produkcji w Brazylii będzie rezultatem większego średniego ciężaru tusz, silnego popytu wewnętrznego oraz zwiększenie możliwości eksportu. Do zwiększenia produkcji w Argentynie przyczyni się najprawdopodobniej konieczność wcześniejszej sprzedaży zwierząt przez niektórych producentów. Niekorzystne warunki pogodowe w Australii przyczyniają się do spowolnienia odbudowy stad, nie mniej jednak większy przeciętny ciężar ubijanych sztuk spowoduje, że produkcja w tym kraju zwiększy się. W br. wolumen handlu zagranicznego wołowiną wzrosła o ok. 5%. O wzroście światowego importu zadecyduje przede wszystkim zwiększenie się popytu ze strony Chin i Hongkongu. Ze względu na rosyjskie sankcje wobec Brazylii zmieniają się kierunki eksportowe przede wszystkim liczących się światowych dostawców tego gatunku mięsa, a globalna konkurencja będzie intensywniejsza niż w roku poprzednim.

W okresie styczeń-marzec 2018 r. skupiono 109,3 tys. t bydła (wagi żywej), tj. o 5,6% więcej niż w roku poprzednim, a przedsiębiorstwa przemysłu mięsnego zatrudniające 50 i więcej pracowników wytworzyły 47,4 tys. t wołowiny (spadek o 3,3%). Średnia cena skupu bydła wyniosła w tym okresie 6,46 zł/kg i była o 3,7% wyższa niż przed rokiem, a w marcu 2018 r. – 6,34 zł/kg (spadek o 2,0% w porównaniu z lutym 2018. r.). Cena skupu młodego bydła wyniosła w marcu 2018 r. 6,48 zł/kg i była o 2,1% niższa niż przed miesiącem, a o 1,7% wyższa niż w marcu 2017 r. Relacja cen żywicz:mieszanka B2 dla opasów była niższa niż przed rokiem, ale wyższa niż w marcu 2016 r.

Utrzymuje się regionalne zróżnicowanie cen skupu bydła oraz cen sprzedaży ćwierci z byków do lat dwóch i krów. W trzecim tygodniu kwietnia 2018 r., tak jak dotychczas, najniższe ceny skupu notowano w regionie północnym (6,26 zł/kg), a najwyższe w regionie centralnym (6,91 zł/kg). Ćwierci z krów były najtańsze w regionie południowym (11 785 zł/t), a byków w regionie centralnym (13 470 zł/t), natomiast ceny ćwierci z byków do dwóch lat były najwyższe w regionie południowym (13 911 zł/t), a krów w regionie centralnym (11 937 zł/t).

Przeciętne ceny tusz w Polsce są niższe niż ich średnia cena w UE. W okresie 09.04-15.04.2018 r. przeciętna cena tusz kategorii A/C/Z¹ klasy R3² była w Polsce o ok. 11% niższa niż średnio w UE (384,09 EUR/dt) i wyniosła 340,58 EUR/dt, a tusz

młodego męskiego bydła w wieku 12-24 miesiące (kategorii A klasy U+R+O) o 11% niższa (340,48 EUR/dt). Tusze kategorii A/C/Z klasy R3 były droższe niż w Polsce również u naszych głównych odbiorców tj. we Włoszech (o 16%), Niemczech (o 14%), Hiszpanii (o 13%), Francji (o 1%) i Wielkiej Brytanii (o 20%). Ceny tych tusz były najniższe w następujących krajach UE: na Łotwie (262,26 EUR/dt), w Rumunii (285,95 EUR/dt), Holandii (326,19 EUR/dt), a najwyższe w Szwecji (430,68 EUR/dt) i Wielkiej Brytanii (428,18 EUR/dt).

W pierwszym kwartale 2018 r. mięso wołowe zdrożało w detalu średnio o 3,6%, a cielęce o 3,0% (w porównaniu z analogicznym okresem roku poprzedniego). Ceny detaliczne różnych rodzajów mięsa wołowego zmieniły się nieznacznie. W marcu 2018 r. w porównaniu z grudniem 2017 r. spośród asortymentów monitorowanych przez GUS zdrożały: szponder (mięso wołowe z kością) z 19,49 do 19,70 zł/kg, rostbef i antrykot z 27,98 do 28,30 zł/kg, mięso cielęce z kością z 29,31 do 29,35 zł/kg, mięso cielęce bez kości z 48,29 do 48,80 zł/kg, a mięso wołowe bez kości z udźca staniało z 33,63 do 33,50 zł/kg.

Liczba ubitych sztuk bydła wzrosła w okresie styczeń-luty 2018 r. o 8,3% (do 303,0 tys. szt.), na co złożyło się zwiększenie ubojów byków o 10,6%, jałówek o 5,5%, krów o 7,7% oraz spadek ubojów cieląt o 6,5%. Podobnie jak przed rokiem największy udział wśród ubitych sztuk bydła miały byki (51,0%), a następnie krowy (ok. 30,4%), choć udział tych ostatnich zmalał o 0,2 pkt. proc., co może zwiastować spowolnienie przeciętnej stopy redukcji pogłowia krów mlecznych. Większy udział w ubojach miały byki (wzrost o 1,1 pkt. proc.), a mniejszy cielęta (spadek o 0,5 pkt. proc. do 3,0%).

1. A – tusze niekastrowanego młodego bydła w wieku 12 do poniżej 24 miesięcy, C – tusze wykastrowanego bydła męskiego w wieku powyżej 12 miesięcy, Z – tusze młodego bydła w wieku od 8 do poniżej 12 miesięcy.

2. U, R, O – klasy uformowania tuszy, U- tusza bardzo dobra o profilach zasadniczo wypukłych i bardzo dobrze rozwiniętych mięśniach, R - tusza dobra o kształtach prostych na całej długości i dobrze rozwiniętych mięśniach, O - tusza dostateczna o profilu na ogół prostym do wklęsłych i przeciętnie wykształconych mięśniach, 3 - ilość tłuszczu na tuszy oraz w jamie piersiowej, klasa ta charakteryzuje się średnim odtuszczeniem, poza udźcem i łopatką prawie wszędzie mięśnie pokryte tłuszczem, niewielkie złogi tłuszczu w jamie klatki piersiowej.

Tab. 1. Skup, eksport i import produktów wołowych (w tys. ton)

Wyszczególnienie		Skup żywca wołowego w wadze żywej ^a	Eksport produktów wołowych w tys. ton			Import produktów wołowych w tys. ton		
			ogółem	żywiec	mięso świeże, schłodzone i mrożone	ogółem	żywiec	mięso świeże, schłodzone i mrożone
2017	I	32,5	32,1	0,9	27,1	7,4	4,3	2,5
	II	32,0	35,3	1,1	29,8	6,3	3,3	2,1
	III	39,0	40,5	1,3	34,7	5,3	3,1	1,6
	IV	30,9	35,1	1,0	29,7	7,3	4,1	2,4
	V	35,7	39,8	1,1	34,5	5,5	3,0	1,9
	VI	37,2	40,6	1,4	34,9	5,4	2,7	1,9
	VII	38,2	42,5	1,0	37,2	4,2	2,2	1,5
	VIII	37,8	41,3	0,9	35,7	5,4	3,5	1,3
	IX	39,4	44,1	1,0	38,6	5,1	2,8	1,6
	X	38,1	43,1	1,1	37,6	6,0	3,5	1,8
	XI	36,6	38,1	1,2	32,6	6,6	3,8	2,2
	XII	31,8	34,1	1,1	28,8	7,3	3,7	2,6
2018	I	33,0	34,8	0,9	29,3	6,4	3,1	2,5
	II	35,8	32,8	0,8	27,9	6,4	3,4	2,3
	III	40,5	x	x	x	x	x	x
w % skupu	sprzed roku	103,8	x	x	x	x	x	x
	sprzed m-ca	113,1	x	x	x	x	x	x

^a dane za okresy miesięczne dotyczące skupu produktów rolnych dotyczą danych meldunkowych o ilości skupu realizowanego przez osoby prawne i samodzielne jednostki organizacyjne niemające osobowości prawnej

Źródło: Na podstawie danych MF, skup na podstawie Biuletynu Statystycznego GUS.

Tab. 2. Cena skupu, zbytu i cena detaliczna wołowiny

Wyszczególnienie		Cena skupu żywca wołowego w zł/kg	Cena skupu cieląt w zł/kg żywca	Cena zbytu mięsa wołowego z kością Rostbef w zł/kg	Cena detaliczna mięsa wołowego z kością ^a w zł/kg	Relacje ceny zbytu wołowiny z kością do ceny żywca wołowego	Relacje ceny detalicznej wołowiny z kością do ceny żywca wołowego
2016	XII	6,22	9,60	25,25	26,60	4,06	4,28
2017	I	6,31	8,82	25,05	26,81	3,97	4,25
	II	6,19	9,32	25,03	27,00	4,04	4,36
	III	6,19	8,79	25,09	26,95	4,05	4,35
	IV	6,24	8,87	25,18	27,04	4,04	4,33
	V	6,28	9,13	25,19	27,05	4,01	4,31
	VI	6,23	9,21	25,18	27,12	4,04	4,35
	VII	6,19	9,23	25,34	27,16	4,09	4,39
	VIII	6,36	8,55	25,34	27,27	3,98	4,29
	IX	6,31	8,81	25,33	27,42	4,01	4,35
	X	6,44	6,74	25,55	27,59	3,97	4,28
	XI	6,52	9,66	25,59	27,71	3,92	4,25
	XII	6,68	10,60	25,70	27,98	3,85	4,19
2018	I	6,58	10,04	25,57	28,15	3,89	4,28
	II	6,47	9,60	25,59	28,21	3,96	4,36
	III	6,34	x	25,70	28,30	4,05	4,46
w % ceny	sprzed roku	102,4	x	x	x	x	x
	sprzed m-ca	98,0	x	x	x	x	x

^a obejmuje średnie ceny detaliczne antrykotu i rostbefu

Źródło: Na podstawie danych GUS.

Tab. 3. Ceny zakupu bydła rzeźnego w ubojniach, ceny targowiskowe cieląt i ceny zbytu wołowiny

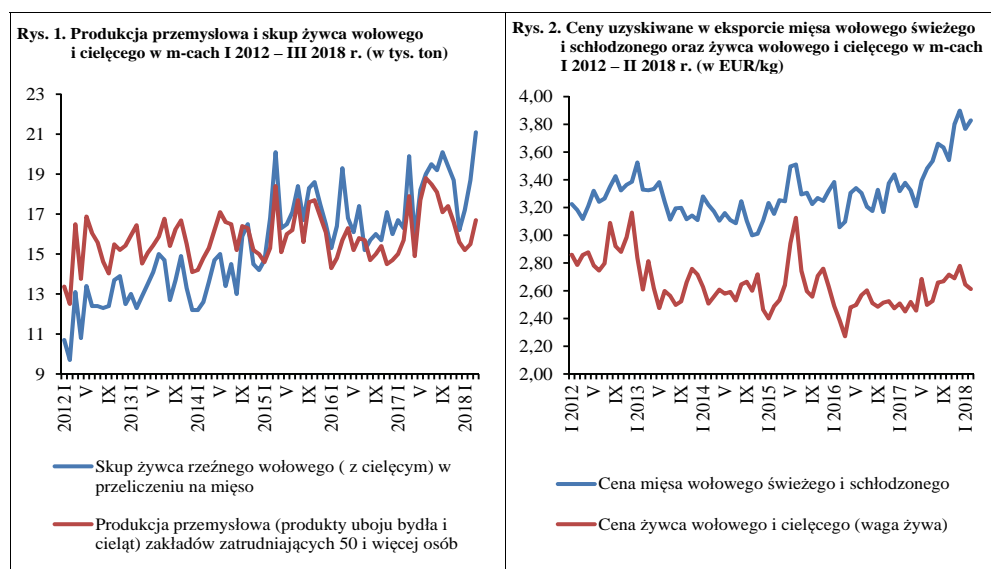
Wyszczególnienie	VII 2017	VIII 2017	IX 2017	X 2017	XI 2017	XII 2017	I 2018	II 2018	III 2018	IV 2018
	3 tyg. m-ca	3 tyg. m-ca	3 tyg. m-ca	3 tyg. m-ca	3 tyg. m-ca	3 tyg. m-ca	3 tyg. m-ca	3 tyg. m-ca	3 tyg. m-ca	3 tyg. m-ca
Cena zakupu bydła rzeźnego w ubojniach (zł/kg wagi żywej):										
Bydło ogółem	6,19	6,38	6,50	6,57	6,71	6,72	6,69	6,88	6,86	6,86
Byki (12-24 miesiące)	6,98	7,26	7,36	7,53	7,67	7,61	7,54	7,56	7,50	7,50
Krowy	4,98	5,03	5,20	5,29	5,39	5,40	5,34	5,39	5,47	5,50
Średnia cena targowiskowa cieląt 60-100 kg (zł/kg wagi żywej)	13,10	12,72	12,83	13,08	13,00	12,92	13,33	12,93	12,80	13,60
Cena sprzedaży w zakładach mięsnych (zł/tonę):										
ćwierci z byków do 2 lat	12622	13101	13203	13497	13892	14022	13680	13722	13671	13710
ćwierci z krów rzeźnych	10353	10642	11160	11145	11215	11300	11230	11252	11556	11829
Średnia cena rynkowa (EUR/100 kg) tuszy od młodego bydła:										
UE	371,90	377,78	381,01	382,87	387,43	391,84	389,40	384,84	386,13	384,09
Polska	315,89	324,14	329,18	338,68	345,97	344,49	344,93	344,53	337,97	340,58

Źródło: Na podstawie tygodniowych informacji Departamentu Rynków Rolnych MRiRW, danych KE.

Tab. 4. Ceny tusz kategorii A/C/Z klasy R3 w wybranych krajach UE (w EUR/100 kg)

Wyszczególnienie	Niemcy	Irlandia	Hiszpania	Francja	Włochy	Polska	Wielka Brytania	EU	
2017	I	379,24	374,94	384,39	334,87	401,37	319,61	421,80	374,40
	II	378,17	375,38	383,60	336,31	408,70	319,66	421,56	375,29
	III	371,60	380,66	380,94	337,74	405,26	315,52	412,79	372,07
	IV	361,96	395,37	379,44	337,55	398,41	317,63	421,87	371,66
	V	360,54	406,45	381,50	337,77	391,78	321,72	427,29	372,80
	VI	361,84	408,60	381,67	338,97	387,51	319,48	425,47	372,64
	VII	364,10	400,48	384,04	340,01	394,89	317,40	428,81	374,10
	VIII	379,90	385,05	385,26	345,24	403,70	326,37	423,02	377,40
	IX	384,79	374,49	390,74	348,24	411,50	330,31	429,18	381,40
	X	394,43	369,25	391,68	352,85	419,65	336,90	422,08	383,63
	XI	405,12	373,78	394,29	356,35	423,43	346,04	423,49	387,44
	XII	410,69	391,30	398,03	356,56	427,48	346,56	425,05	390,64
2018	I	403,41	395,01	397,39	352,52	426,89	347,11	420,12	389,26
	II	396,22	388,17	397,63	347,47	422,62	345,79	414,09	385,78
	III	398,55	392,64	395,43	347,80	417,26	338,53	416,05	386,07

Źródło: Dane KE.

Źródło: Opracowanie na podstawie danych GUS, MF.

W I kwartale 2018 r. przeciętna cena skupu trzody w Polsce wyniosła ok. 4,44 zł/kg i była o 9,6% niższa niż rok wcześniej. W kwietniu wyniosła ona ok. 4,55 zł/kg i była o ok. 15% niższa od ceny z kwietnia 2017 r. Podobnej, lub nieco wyższej stopy spadku cen (w odniesieniu do analogicznego miesiąca poprzedniego roku) można spodziewać się także w maju i w czerwcu br. W I kwartale 2018 r. spadek cen trzody wyrażonych w złotych był większy niż cen wyrażonych w euro, ze względu na roczną aprecjację złotego względem euro, natomiast w kwietniu, spadek cen w obu walutach był taki sam. W I kwartale 2018 r. przeciętna cena trzody klasy E wyniosła w UE-28 ok. 141 EUR/100 kg, a w Polsce ok. 140 EUR/100 kg. Ceny te były niższe niż w I kwartale 2017 r. odpowiednio o 8% i 7%. W kwietniu średnia cena w UE-28, w tym także w Polsce wyniosła ok. 144 EUR/100 kg. Obie ceny były o 15% niższe niż przed rokiem.

Spadek cen trzody jest wynikiem wzrostu ubojów trzody, będących następstwem większej liczebności pogłowie w końcu 2017 r. W grudniu 2017 r. pogłowie trzody w UE-28 wyniosło 150,2 mln sztuk i było o 2% większe niż rok wcześniej, w tym w Danii o 4,5%, w Hiszpanii o 3,1%, a w Niemczech o 0,7%.

Z danych Eurostatu wynika, że w okresie dwóch pierwszych miesięcy 2018 r. uboje trzody w UE-28 wyniosły 4 112 tys. t i były o 6,4% większe niż w tym samym okresie 2017 r. Największy wzrost ubojów nastąpił w Hiszpanii (o 9,9%) i w Holandii (o 7,9%). We Francji uboje wzrosły o 4,2%, w Danii o 3,5%, a w Niemczech o 2,3%.

Z krótkookresowej prognozy z marca 2018 r.¹ wynika, że w 2018 r. produkcja trzody zwiększy się o 201 tys. t (o 0,8%), a eksport o 64 tys. t (o 2,5%). Eksport zaabsorbuje więc jedynie jedną trzecią przyrostu produkcji. W rezultacie podaż rynkowa wieprzowiny w 2018 r. będzie większa niż w 2017 r. o ok. 137 tys. t. W 2017 r. na skutek spadku produkcji i eksportu, podaż rynkowa zwiększyła się o 57 tys. t, a więc była o ok. 60% mniejsza. Jeśli przewidywania te okazałyby się słuszne, to spadek cen mógłby być znaczący, gdyż nadwyżka podaży będzie prawdopodobnie narastała z każdym kolejnym miesiącem.

Rabobank² przewiduje jeszcze większy wzrost produkcji, która w UE-28 może być większa niż rok wcześniej o ok. 2%. W takiej sytuacji jedynie eksport może złagodzić spadek cen.

W okresie dwóch pierwszych miesięcy 2018 r. eksport produktów wieprzowych z UE-28 do krajów trzecich wyniósł 659 tys. t i był o 1% większy niż rok wcześniej. Eksport do Chin zmniejszył się w skali roku o 10%, a do Hongkongu o 20%. Zwiększył się natomiast eksport do Japonii o 10%, do Korei Płd. o 28% i na Filipiny o 24%. Utrudnieniem dla zwiększenia eksportu do Chin jest wzrost chińskiej produkcji wieprzowiny i niskie ceny na tamtejszym rynku. USDA³ przewiduje, że w 2018 r. produkcja wieprzowiny w Chinach będzie o ok. 2% większa niż rok wcześniej. W pierwszych miesiącach 2018 r. ceny wieprzowiny na rynku chińskim były o ok. 30% niższe niż rok wcześniej.

Dla Unii Europejskiej dodatkowym ryzykiem, mogącym wpłynąć na poziom eksportu i cen wieprzowiny może być też rozszerzająca się choroba ASF. Występuje ona w takich krajach, jak Polska, Litwa, Łotwa, a także we Włoszech, w Czechach, Rumunii i na Węgrzech. Z tego powodu wiele krajów decyduje o zaprzestaniu importu z krajów dotkniętych chorobą. Na przykład Japonia zrezygnowała z importu z Węgier. Jest to szczególnie dotkliwe dla Węgier, gdyż eksport w tym kierunku stanowił ok. 25% węgierskiego eksportu wieprzowiny.

1. Short-term outlook for EU agricultural markets in 2018 and 2019, European Commission, 15. 03.2018.
2. Pork Quarterly Q2 2018.
3. Livestock and Poultry: World Markets and Trade, USDA, FAS, 10 April 2018.

**Danuta
Zawadzka**

Tab. 1. Skup trzody i handel zagraniczny wieprzowiną

Lata i miesiące	Skup trzody ^a		Eksport mięsa, podrobów i przetworów ^{c,d}		Import mięsa, podrobów i przetworów ^{c,d}		Saldo handlu zagranicznego tys. ton
	tys. ton	wskazniki zmian ^b	tys. ton	wskazniki zmian ^b	tys. ton	wskazniki zmian ^b	
2016 VI	119,2	100,8	71,1	114,7	52,7	91,5	18,4
VII	111,3	95,0	57,4	88,4	54,6	89,7	-1,3
VIII	125,0	115,2	65,7	106,1	61,6	104,8	4,1
IX	123,5	105,3	70,4	104,1	58,0	91,6	12,4
X	129,7	105,1	68,2	98,1	66,4	107,6	1,8
XI	131,6	102,1	66,4	100,9	60,5	105,2	5,9
XII	134,8	99,9	61,7	105,5	57,9	95,1	3,8
2017 I	122,9	97,1	63,2	107,3	54,4	103,0	8,8
II	119,0	94,0	67,8	102,9	52,0	96,5	15,8
III	137,8	104,7	78,1	123,6	65,3	96,8	12,2
IV	120,8	100,6	64,2	95,8	55,8	99,3	8,4
V	125,0	102,1	70,7	106,3	62,1	108,8	8,5
VI	115,9	97,2	68,3	96,1	59,4	112,7	9,1
VII	129,0	115,9	66,1	115,2	58,0	106,2	8,1
VIII	139,4	111,5	71,5	108,8	62,9	102,1	9,5
IX	133,1	107,8	74,0	105,1	43,3	74,7	10,8
X	146,7	113,1	78,1	114,5	65,6	98,8	13,8
XI	147,5	112,1	75,9	114,3	67,7	111,9	7,7
XII	135,1	100,2	70,6	114,4	64,2	110,9	6,4
2018 I	144,9	117,9	76,3	120,7	64,9	119,3	11,4
II	123,7	104,0	65,9	97,2	62,2	119,6	3,7
III	153,0	111,0	x	x	x	x	x

^a miesięczny skup nie jest pełny, gdyż nie obejmuje skupu realizowanego przez małe jednostki, w przeciwieństwie do okresów rocznych i półrocznych, ^b analogiczny okres poprzedniego roku = 100, ^c w wadze produktu, ^d dane miesięczne eksportu i importu nie są pełne, gdyż nie obejmują żywych zwierząt, niektórych przetworów i podrobów.

Źródło: Dane GUS, MF i przeliczenia własne.

Tab. 2. Ceny żywca wieprzowego, mieszanki T-2, Prowitu i prosiąt

Lata i miesiące	Cena skupu trzody w zł/kg wagi żywej	Relacje cen trzody do targowiskowych cen:		Cena mieszanki T-2 w zł/dt	Relacja cen trzoda: mieszanka T-2	Cena Prowitu w zł/dt	Relacja cen trzoda: Prowit	Cena prosiąt w zł/szt.
		żyta	jęczmienia					
2016 VI	4,90	8,2	7,0	137,30	3,6	253,06	1,9	151
VII	5,30	8,8	7,6	137,31	3,9	253,46	2,1	155
VIII	5,31	9,3	8,0	137,36	3,9	253,98	2,1	155
IX	5,29	8,8	7,8	136,31	3,9	254,17	2,1	164
X	5,02	8,6	7,5	137,21	3,7	252,89	2,0	167
XI	4,91	8,3	7,2	135,82	3,6	252,25	1,9	171
XII	5,03	8,6	7,3	138,87	3,6	251,54	2,0	165
2017 I	4,91	8,3	7,1	138,85	3,5	251,64	2,0	167
II	4,83	8,0	6,9	139,65	3,5	252,69	1,9	172
III	4,99	8,2	6,9	139,83	3,6	252,84	2,0	175
IV	5,39	8,8	7,5	137,85	3,9	252,69	2,1	182
V	5,53	8,7	7,5	137,04	4,0	252,29	2,2	188
VI	5,61	8,7	7,5	137,43	4,1	252,23	2,2	188
VII	5,28	8,0	7,0	137,78	3,8	252,37	2,1	193
VIII	5,29	8,2	7,2	137,94	3,8	252,48	2,1	197
IX	5,28	8,2	7,3	139,14	3,8	251,45	2,1	189
X	4,84	7,5	6,7	137,02	3,5	251,04	1,9	188
XI	4,65	7,2	6,3	138,37	3,4	250,80	1,9	187
XII	4,56	7,0	6,1	138,80	3,3	250,24	1,8	183
2018 I	4,26	6,5	5,7	139,02	3,1	251,53	1,7	194
II	4,43	6,8	5,9	139,47	3,2	251,48	1,8	186
III	4,63	7,1	6,1	139,63	3,3	252,47	1,8	185

Źródło: Dane GUS i przeliczenia własne.

Tab. 3. Ceny producenta, zbytu i ceny detaliczne wieprzowiny w Polsce (w zł/kg)

Lata i miesiące	Cena skupu za wagę poubojową schłodzoną	Ceny zbytu			Ceny detaliczne			Cena detaliczna w % cen zbytu		
		schabu środk. z/k	szynki gotowanej	kielbasy toruńskiej	schabu środk. z/k	szynki gotowanej	kielbasy toruńskiej	schabu środk. z/k	szynki gotowanej	kielbasy toruńskiej
2016 VI	6,41	12,84	19,82	12,34	13,89	24,43	15,31	108,2	123,3	124,1
VII	6,94	13,10	20,07	12,53	14,25	24,65	15,10	108,8	122,8	120,5
VIII	6,95	13,18	20,21	12,38	14,46	24,92	15,53	109,7	123,3	125,4
IX	6,93	13,27	20,26	12,64	14,50	24,86	15,59	109,3	122,7	122,7
X	6,58	13,17	20,34	12,71	14,57	25,04	14,57	110,6	123,1	123,1
XI	6,43	13,10	20,30	12,71	14,41	25,08	15,93	110,0	123,5	125,3
XII	6,59	13,24	20,34	12,71	14,53	24,93	15,83	109,7	122,6	124,5
2017 I	6,43	13,13	20,32	12,62	x	25,01	x	x	123,0	x
II	6,33	12,99	20,34	12,67	x	25,16	x	x	123,7	x
III	6,40	13,05	20,39	12,72	x	24,97	x	x	122,5	x
IV	7,05	13,44	20,47	12,90	x	25,12	x	x	122,7	x
V	7,23	13,68	20,65	13,11	x	25,25	x	x	122,3	x
VI	7,33	13,74	20,79	13,29	x	25,41	x	x	122,2	x
VII	6,90	13,70	20,79	13,39	x	25,60	x	x	123,1	x
VIII	6,91	13,66	20,81	13,44	x	25,75	x	x	123,7	x
IX	6,90	13,60	20,90	13,50	x	25,93	x	x	124,1	x
X	6,32	13,44	20,91	13,47	x	26,15	x	x	125,1	x
XI	6,07	13,30	20,84	13,46	x	26,15	x	x	125,5	x
XII	5,95	13,34	20,88	13,56	x	26,26	x	x	125,8	x
2018 I	5,55	13,02	20,71	13,47	x	26,35	x	x	127,2	x
II	5,78	12,94	20,60	13,42	x	26,41	x	x	128,0	x
III	6,04									

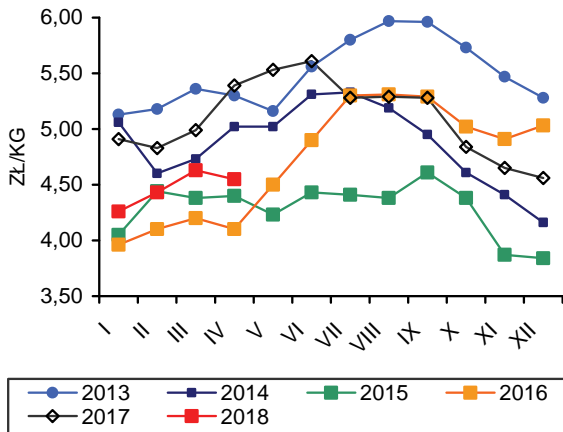
Źródło: Dane GUS i przeliczenia własne.

Tab. 4. Rynkowe ceny trzody w Unii Europejskiej (EUR/100 kg wagi poubojowej)

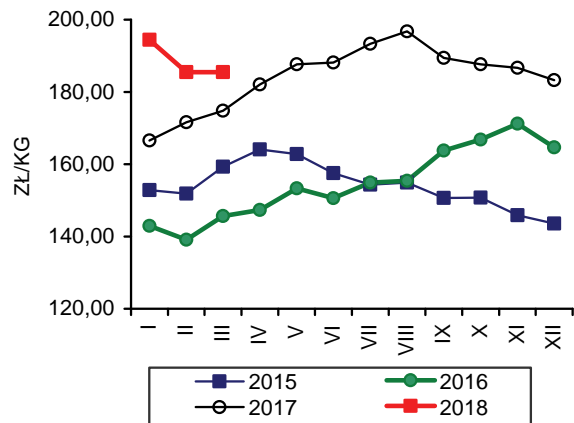
Lata i miesiące	UE-28	Polska	Niemcy	Dania	Ceny w Polsce w % cen w:		
					UE-28	Niemczech	Danii
2016 IV	127,57	127,53	131,85	123,73	100,0	96,7	103,1
V	136,85	136,86	143,89	128,84	100,0	95,1	106,2
VI	151,40	150,30	157,84	140,85	99,3	95,2	106,7
VII	161,54	161,22	168,60	149,63	99,8	95,6	107,7
VIII	163,46	163,28	169,78	147,14	99,9	96,2	111,0
IX	165,64	164,76	172,77	150,90	99,5	95,4	109,2
X	158,01	155,69	161,21	147,49	98,5	96,6	105,6
XI	151,55	149,12	157,48	142,51	98,4	94,7	104,6
XII	153,09	151,47	159,67	146,20	98,9	94,9	103,6
2017 I	151,69	149,99	157,40	141,79	98,9	95,3	105,8
II	152,31	148,98	156,61	141,49	97,8	95,1	105,3
III	156,53	153,49	161,92	143,98	98,1	94,8	106,6
IV	168,85	169,22	176,82	153,96	100,2	95,7	109,9
V	174,01	176,02	182,65	161,56	101,2	96,4	109,0
VI	176,72	178,89	185,64	163,49	101,2	96,4	109,4
VII	172,72	172,26	177,51	158,54	99,7	97,0	108,7
VIII	170,17	169,62	174,74	154,58	99,7	97,1	109,7
IX	165,32	165,27	168,26	151,26	100,0	98,2	109,3
X	151,38	149,70	154,01	142,05	98,9	97,2	105,4
XI	145,65	144,87	149,32	137,20	99,5	97,0	105,6
XII	142,79	142,46	145,52	134,29	99,8	97,9	106,1
2018 I	136,32	134,69	137,11	126,85	98,8	98,2	106,2
II	140,80	140,83	146,43	124,96	100,0	96,2	112,7
III	146,75	146,08	152,28	130,27	99,5	95,9	112,1

Źródło: Dane Komisji Europejskiej.

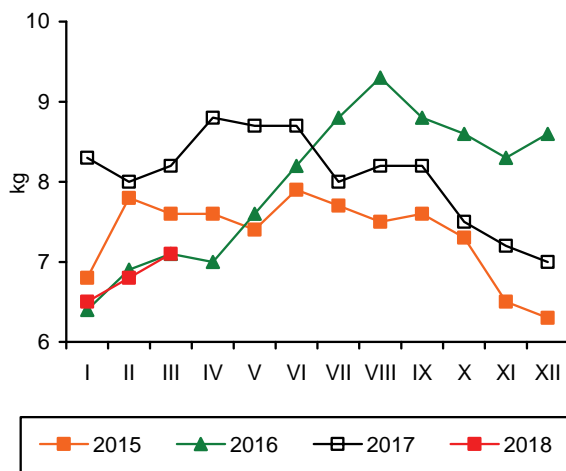
Rys. 1. Ceny skupu żywca wieprzowego w Polsce

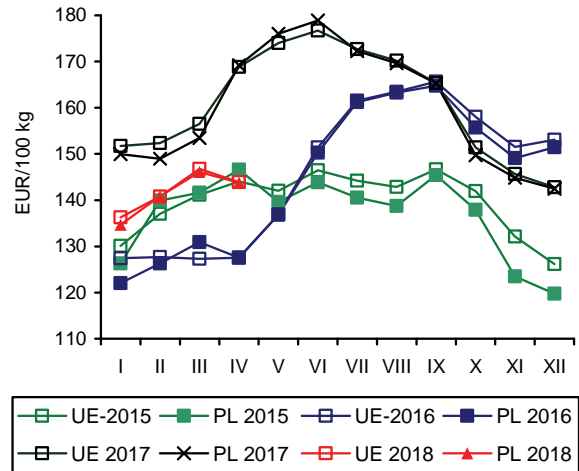
Rys. 2. Miesięczne ceny prosiąt w Polsce

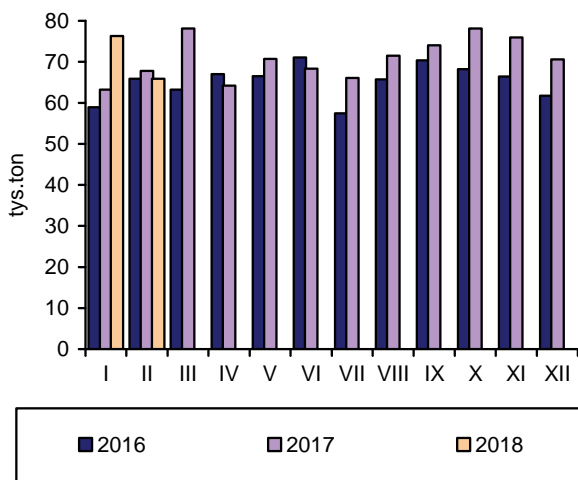
Rys. 3. Ceny żywca wieprzowego wyrażone w kg żyta w Polsce

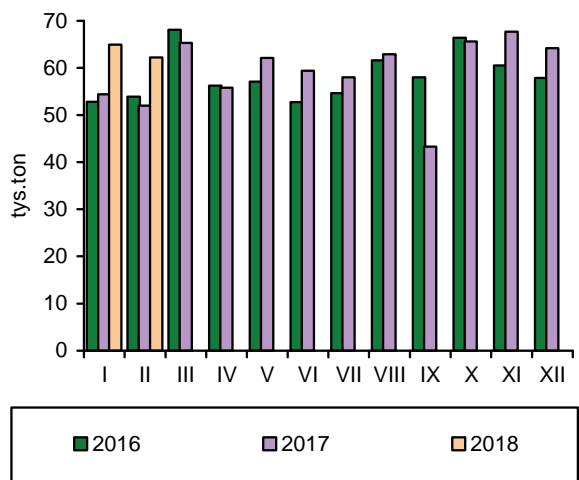
Rys. 4. Przeciętne ceny trzody klasy E w UE (EUR/100 kg wagi poubojowej)

Rys. 5. Polski eksport produktów wieprzowych

Rys. 6. Polski import produktów wieprzowych

Źródło: GUS, CIHZ, CAAC, Komisja Europejska oraz przeliczenia własne.

Zakłady przemysłu drobiarskiego, zatrudniające 50 i więcej stałych pracowników, wytworzyły w marcu 2018 r. ok. 225 tys. t mięsa drobiowego, tj. o 16% więcej niż przed miesiącem, ale o 2,2% mniej niż przed rokiem. Łącznie w pierwszym kwartale br. przemysłowa produkcja mięsa drobiowego wyniosła ok. 635 tys. t i była o 0,5% mniejsza niż w analogicznym okresie 2017 r. Przyczyną tego bezprecedensowego spadku produkcji było spowolnienie dynamiki eksportu.

Sprzedaż zagraniczna zwiększyła się w lutym 2018 r. w relacji rok do roku o 5,9%, tzn. o prawie 5 tys. t. Tempo wzrostu eksportu w dwóch pierwszych miesiącach roku w relacji do analogicznego okresu w 2017 r. wyniosło ok. 10%. Nie wszystkie rynki zamknięte po wykryciu w Polsce wirusa grypy ptaków w 2017 r. zostały ponownie udostępnione dla polskiego towaru. W lutym br. sprzedaż zagraniczna stanowiła ok. 39% przemysłowej produkcji mięsa drobiowego wytwarzanej w dużych zakładach, podczas gdy w styczniu ponad 50%, a w całym 2017 r. prawie 42%. Import mięsa drobiowego zmniejszył się w lutym 2018 r. o 7,3% w relacji do lutego 2017 r. Stanowiło to niewielki odsetek krajowej konsumpcji.

W pierwszym kwartale br. nie zmieniły się przeciętne miesięczne koszty paszowe w chowie kurcząt rzeźnych. Pełnoporcjowe mieszanki pasz dla brojlerów podrożały zaledwie o 0,1% w relacji rok do roku. Pasje dla indyków były o 1,3% tańsze. Ceny skupu kurcząt obniżyły się w kwietniu 2018 r. o 0,9% w relacji miesiąc do miesiąca, ale były o 3,7% wyższe niż w kwietniu poprzedniego roku. Ceny skupu indyków rzeźnych w kwietniu były o 0,6% wyższe niż przed miesiącem, ale o 8% niższe niż przed rokiem. Przeciętna miesięczna cena skupu kurcząt w pierwszych czterech miesiącach br. była o 3% wyższa od poziomu ubiegłorocznego, a indyków o 4% niższa. Średnia relacja cen żywiec/pasza na rynku kurcząt wyniosła 2,60 wobec 2,53 przed rokiem, a na rynku indyków 3,62 wobec 3,72. Przeciętna opłacalność produkcji kurcząt poprawiła się więc w pierwszych miesiącach br., a indyków uległa dalszemu pogorszeniu, zbliżając się już do progu rentowności chowu.

Ceny zbytu kurcząt patroszonych uzyskiwane przez zakłady przemysłu drobiarskiego były w kwietniu 2018 r. o 3,6% niższe niż przed miesiącem, ale aż o 10,3% wyższe niż przed rokiem. Średnia cena zbytu indyków obniżyła się w relacji miesiąc do miesiąca o 7% i była o 9,6% niższa niż w kwietniu poprzedniego roku. Udział

producenta kurcząt rzeźnych w cenie zbytu tuszki wynosił w marcu 2018 r. 51,8%, a producenta indyków rzeźnych 59,6%. W analogicznym okresie 2017 r. proporcje te wynosiły odpowiednio: 51,9 i 60,6%.

Przeciętna miesięczna cena detaliczna kurczęcia patroszonego w pierwszym kwartale 2018 r. wyniosła 7,20 zł/kg i była o 7% wyższa niż w analogicznym okresie poprzedniego roku. Dynamika wzrostu cen detalicznych drobiu była więc relatywnie wysoka. W marcu cena detaliczna tuszki kurczęcia wzrosła o 2,2% w relacji miesiąc do miesiąca i o 5,5% w relacji rok do roku.

Relacje cen polskiego i unijnego drobiu na jednolitym rynku europejskim pogorszyły się, choć nadal pozostały korzystne. W marcu 2018 r. średnia cena sprzedaży mięsa kurcząt w UE o 39,2% przewyższała polską cenę wyrażoną w euro. Przed rokiem była wyższa o 42%. Przeciętna cena sprzedaży tuszek kurcząt w UE wzrosła w tym czasie o 4%, podczas gdy w Polsce o 6,1%. We wszystkich obserwowanych państwach członkowskich UE ceny kurcząt patroszonych wzrosły. Jedynie we Francji nie zmieniły się. Najsilniejszy wzrost miał miejsce w Czechach, a najniższy Niemczech i w Hiszpanii.

Według danych GUS, miesięczna konsumpcja mięsa drobiowego w gospodarstwach domowych w trzecim kwartale 2017 r. wyniosła średnio 1,54 kg/osobę, a wędlin drobiowych 0,19 kg/osobę. W okresie trzech kwartałów 2017 r. bezpośrednio miesięczne spożycie mięsa drobiowego w gospodarstwie domowym wyniosło ok. 1,55 kg/osobę, a wędlin 0,18 kg. W relacji do analogicznego okresu przed rokiem konsumpcja mięsa drobiowego zwiększyła się o 0,6%, a wędlin drobiowych pozostała na takim samym poziomie. Potwierdza to niską elastyczność dochodową popytu na drób.

**Grzegorz
Dybowski**

Tab. 1. Przemysłowa produkcja mięsa drobiowego w zakładach o zatrudnieniu powyżej 50 osób (tys. ton)

Wyszczególnienie	2014	2015	2016	2017	2018
I	162,0	174,0	195,0	212,0	216,0
II	142,0	159,0	188,0	196,0	194,0
III	157,0	174,0	198,0	230,0	225,0
IV	169,0	171,0	218,0	209,0	
V	163,0	182,0	196,0	232,0	
VI	145,0	173,0	206,0	228,0	
VII	169,0	174,0	201,0	227,0	
VIII	154,0	165,0	206,0	228,0	
IX	171,0	172,0	211,0	225,0	
X	179,0	201,0	217,0	236,0	
XI	163,0	189,0	220,0	239,0	
XII	156,0	190,0	207,0	217,0	
RAZEM	1930,0	2124,0	2463,0	2679,0	

Źródło: Dane GUS.

Tab. 2. Handel zagraniczny mięsem drobiowym (tony)

Wyszczególnienie	Import			Eksport		
	2016	2017	2018	2016	2017	2018
I	2958	4265	4958	72222	86295	98474
II	2743	4710	4364	76211	83677	88618
III	2612	5212		81296	90495	
IV	3143	3673		86933	84695	
V	4120	4273		85630	94870	
VI	2965	3998		86315	96539	
VII	4402	3875		83359	90103	
VIII	4009	4156		81933	93086	
IX	4748	4534		90229	100657	
X	5014	7201		97592	106751	
XI	4614	5731		97405	105119	
XII	5222	4949		84670	89299	
RAZEM	46550	56577		1023795	1121586	

Źródło: Opracowanie IERiGŻ-PIB na podstawie danych MF.

Tab. 3. Ceny na rynku kurcząt brojlerów

Miesiące	Mieszanka dla kurcząt pełnoporcjowa grower/finiszera (zł/tonę)		Żywiec (skup) (zł/kg) ^a		Tuszka (zbyt) patroszona, z szyją (zł/kg) ^{a, b}		Tuszka (detal) (zł/kg)	
	2017	2018	2017	2018	2017	2018	2017	2018
I	1281	1286	3,12	3,28	6,76	6,35	6,60	7,12
II	1302	1300	3,28	3,36	6,26	6,62	6,66	7,16
III	1300	1300	3,41	3,43	6,17	6,41	6,94	7,32
IV	1304		3,28	3,40	6,02	6,64	6,89	
V	1315		3,20		5,82		6,88	
VI	1307		3,35		6,10		6,94	
VII	1320		3,43		6,06		7,25	
VIII	1303		3,48		6,58		7,26	
IX	1279		3,48		5,93		7,27	
X	1274		3,45		5,94		7,15	
XI	1254		3,41		5,98		7,20	
XII	1277		3,37		5,88		7,01	

^a trzeci tydzień każdego miesiąca, ^b konfekcjonowane

Źródło: Opracowanie IERiGŻ-PIB na podstawie danych GUS, KRDiG i MRiRW.

Tab. 4. Ceny na rynku indyków brojlerów

Wyszczególnienie	Mieszanki dla indyków pełnoporcjowe grower/finiszer (zł/szt.)			Żywiec (skup) – indory (zł/kg) ^a			Tuszka (zbyt), (zł/kg) ^a		
	2016	2017	2018	2016	2017	2018	2016	2017	2018
I	1350	1343	1302	5,91	4,94	5,04	8,83	7,90	8,22
II	1331	1369	1374	5,73	5,05	4,90	8,73	8,20	7,86
III	1347	1351	1333	5,65	5,05	4,70	9,78	8,44	8,51
IV	1325	1358		5,48	5,14	4,73	8,50	8,75	7,91
V	1328	1366		5,38	5,21		8,85	8,71	
VI	1332	1382		5,36	5,47		8,67	8,52	
VII	1355	1395		5,17	5,31		8,10	8,46	
VIII	1336	1384		5,09	5,17		8,19	8,30	
IX	1317	1345		5,03	5,11		8,06	8,25	
X	1300	1380		4,97	5,17		7,91	9,02	
XI	1290	1316		5,01	5,11		8,68	8,64	
XII	1311	1302		5,00	5,03		9,01	9,72	

^a trzeci tydzień każdego miesiąca

Źródło: Opracowanie IERiGŻ-PIB na podstawie danych GUS i MRiRW.

Tab. 5. Ceny sprzedaży mięsa kurcząt w wybranych krajach UE (EUR/100 kg)

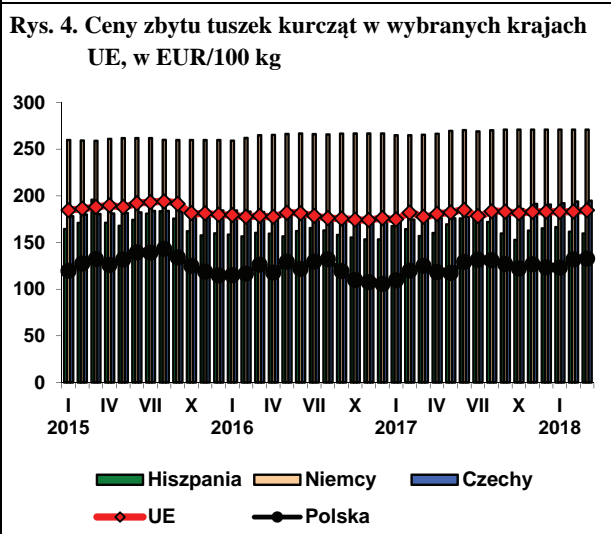
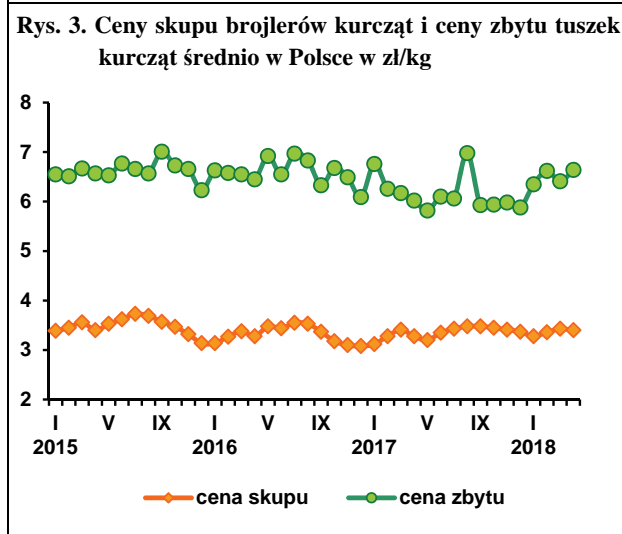
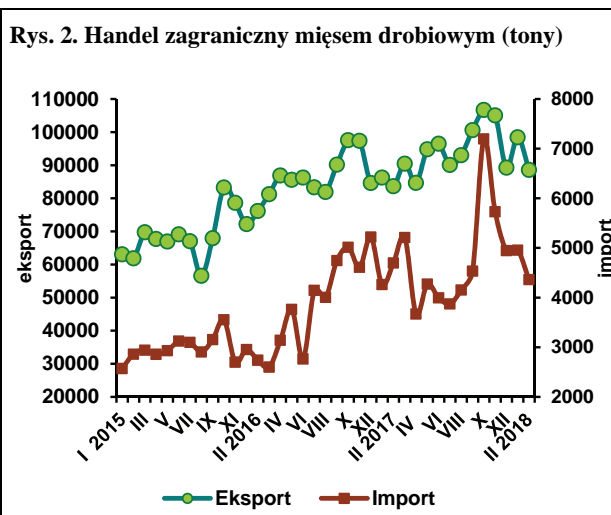
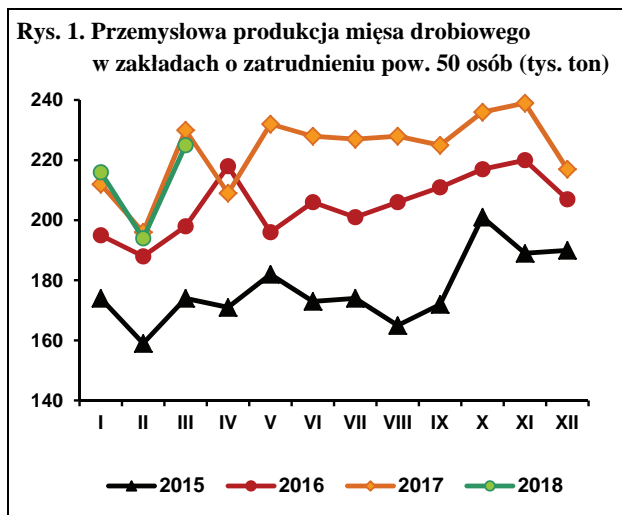
Wyszczególnienie	Polska	Niemcy	Czechy	Węgry	Francja	Holandia	Hiszpania	UE	
2016	I	115,10	259,32	184,38	149,17	225,00	186,00	158,60	179,56
	II	116,51	262,10	183,28	148,55	225,00	186,00	156,73	177,61
	III	126,21	265,00	182,71	148,59	225,00	186,00	160,46	179,01
	IV	117,85	265,43	181,69	146,45	225,00	186,00	159,55	177,68
	V	129,49	266,52	180,98	142,14	225,00	186,00	156,69	181,83
	VI	121,68	267,00	178,18	142,80	225,00	186,00	162,25	181,41
	VII	129,36	266,32	177,54	140,45	225,00	186,00	165,52	178,59
	VIII	132,09	266,00	176,03	141,14	225,00	182,13	163,04	176,24
	IX	119,34	266,87	175,33	139,76	225,00	181,20	158,18	175,79
	X	109,95	267,00	175,50	142,96	225,06	179,71	155,47	174,55
	XI	107,57	267,00	176,10	143,48	229,30	174,33	153,32	174,20
	XII	105,62	267,00	174,84	140,08	230,00	171,00	158,25	174,46
2017	I	109,51	265,06	174,73	140,00	230,00	171,00	167,56	176,00
	II	119,81	265,00	174,58	142,23	230,00	171,00	164,31	178,47
	III	125,04	265,61	174,35	140,86	230,00	171,00	156,94	177,62
	IV	118,21	266,70	176,34	143,56	230,00	171,00	160,21	180,74
	V	117,48	269,77	176,08	143,51	230,00	171,00	169,53	182,20
	VI	129,28	270,63	177,89	145,74	230,00	171,00	175,83	184,92
	VII	131,51	269,13	181,45	144,31	230,00	171,00	178,04	178,24
	VIII	130,90	270,42	182,71	149,22	230,00	171,00	172,09	183,48
	IX	127,09	271,00	182,69	147,37	230,00	171,00	159,74	183,70
	X	122,28	271,00	186,03	147,20	230,00	171,00	152,88	181,63
	XI	126,73	271,00	191,50	147,12	230,00	171,67	162,84	182,83
	XII	123,30	271,00	190,83	147,06	230,00	176,00	165,30	183,05
2018	I	123,71	271,00	192,54	149,90	230,00	176,00	166,64	183,15
	II	131,80	271,00	194,12	146,41	230,00	-	161,63	183,32
	III	132,62	271,00	194,83	148,41	230,00	-	159,80	184,66

Źródło: Dane MRiRW.

Tab. 6. Spożycie mięsa drobiowego i wędlin drobiowych wg budżetów rodzinnych (w kg/1 osobę miesięcznie)

Kwartał	Mięso drobiowe			Wędliny drobiowe		
	2015	2016	2017	2015	2016	2017
I	1,54	1,55	1,55	0,18	0,18	0,18
II	1,51	1,51	1,56	0,17	0,18	0,18
III	1,47	1,55	1,54	0,18	0,18	0,19
IV	1,61	1,67	-	0,17	0,19	-

Źródło: Dane GUS.

Źródło: Dane GUS, MRiRW i MF.

W drugiej połowie 2017 r. wystąpiła bardzo silna wzrostowa tendencja cen na uniijnym rynku jaj. Przyczyną było wykrycie niedozwolonych substancji i wycofanie dużych partii jaj z handlu detalicznego w wielu krajach UE. Spowodowało to powstanie w krótkim czasie luki podażowej na rynku. Również w Polsce, w okresie od sierpnia do listopada, nastąpił duży wzrost cen, w tym także cen eksportowych. Zachęcało to do zwiększania korzystnej sprzedaży zagranicznej kosztem podaży w kraju. Przeciętne ceny jaj klasy L i M wyrażone w euro kształtowały się w drugim półroczu 2017 r. na poziomie 145,17 EUR/100 sztuk, podczas gdy w Niemczech 176,67, a średnio w UE 155 EUR/100 sztuk.

Od początku 2018 r. sytuacja na rynku jaj konsumpcyjnych zaczęła się stabilizować, a ceny stopniowo obniżały się. W styczniu średnia miesięczna cena jaj wszystkich klas wagowych wyniosła 42,90 zł/100 sztuk, tzn. była o 17,4% niższa niż w grudniu. Jednak nadal o 32,6% przewyższała poziom ze stycznia 2017 r. W lutym i w marcu miał miejsce dalszy spadek cen jaj. W kwietniu przeciętna cena jaj wszystkich klas wagowych wyniosła 36,35 zł/100 sztuk i była już tylko o 0,6% wyższa niż przed rokiem, ale o 5,4% niższa niż w marcu. W relacji miesiąc do miesiąca najsilniej potaniały jaja średnie, klasy M o 9,5% oraz małe, klasy S o 7,8%. Jaja bardzo duże, klasy XL sprzedawane były po cenach o 4,3% niższych, a duże, klasy L o 1,2% niższych niż w marcu. W relacji rok do roku jaja małe, klasy S były droższe o 4,2%, a jaja bardzo duże, klasy XL o 10,7%. Jaja średnie, klasy M potaniały o 10,3%, a jaja duże, klasy L o 2,5%. Mimo to, średnia cena jaj wszystkich klas wagowych z okresu styczeń-kwiecień br. była o 17% wyższa niż przed rokiem.

Przeciętne miesięczne ceny przemysłowych mieszanek pasz pełnoporcjowych dla kur niosek były w marcu br. o 2,6% wyższe niż w lutym i o 9,6% wyższe od notowanych rok wcześniej, natomiast ceny płacone producentom jaj wzrosły w tym czasie o 19%. Opłacalność produkcji jaj była więc nadal wysoka. Warto jednak zauważyć, że dynamika przeciętnych cen uzyskiwanych przez producentów jaj (+19%) była w 2018 r. niższa niż tempo wzrostu cen sprzedaży jaj przez zakłady pakujące (+21,7%) oraz przez handel detaliczny (+36,5%).

Ceny skupu jaj przeznaczonych do przetwórstwa przemysłowego kształtowały się w kwietniu br. na poziomie 3279 zł/t, i były o 3,7% wyższe niż w poprzednim roku. W pierwszych czterech miesiącach 2018 r. przeciętna miesięczna cena skupu jaj przerobowych była o 11,3% wyższa niż w analogicznym okresie 2017 r.

Przeciętna miesięczna cena detaliczna jaj konsumpcyjnych w 2017 r. była o ok. 10% wyższa niż w 2016 r. W pierwszym kwartale br. cena detaliczna jaj wyniosła 0,71 zł/sztukę i była o 36,5% wyższa niż przed rokiem. W marcu jaja sprzedawano w detalu po cenach o 2,8% niższych niż w lutym. Wysokie ceny sprawiły, że jaja stały się relatywnie drogim źródłem białka zwierzęcego.

W pierwszych dwóch miesiącach 2018 r. sprzedano za granicę o 86,4% więcej jaj w skorupkach niż przed rokiem. Eksport przetworów z jaj zmniejszył się o 0,2%. Import jaj w skorupkach był o 25,2% mniejszy niż w 2017 r., a przetworów z jaj o 12,7% większy. Spadek eksportu jaj w skorupkach w lutym w relacji do stycznia o 59% i przetworów z jaj o 25% świadczy o stabilizowaniu się uniijnego rynku jaj. W kolejnych miesiącach proces ten będzie prawdopodobnie postępował, co wpłynie na spadek cen na rynku krajowym.

W trzecim kwartale 2017 r. konsumpcja jaj w gospodarstwach domowych wyniosła 10,74 sztuki/osobę i była o 6,5% mniejsza niż w analogicznym okresie 2016 r. W ciągu trzech kwartałów zwiększyła się do 11,8 sztuki/osobę, tzn. o 1,3% w relacji rok do roku. Okres ten nie obejmuje jednak najsilniejszego wzrostu cen detalicznych jaj, który rozpoczął się dopiero w czwartym kwartale.

Tab. 1. Handel zagraniczny jajami i przetworami z jaj (tony)

Miesiące	Jaja świeże				Przetwory z jaj			
	import		eksport		import		eksport	
	2017	2018	2017	2018	2017	2018	2017	2018
I	2268	1172	19160	47124	589	888	3626	4171
II	1851	1907	16558	19451	876	763	3690	3133
III	1985		16003		745		3432	
IV	1385		15025		331		2648	
V	1514		18480		537		3264	
VI	1346		15731		387		4068	
VII	1206		15354		365		3674	
VIII	1399		50199		776		3519	
IX	718		34397		502		3572	
X	1091		22942		589		4537	
XI	820		23124		710		3658	
XII	878		19121		390		2430	
RAZEM	16461		251194		6797		42118	

Źródło: Opracowanie IERiGŻ-PIB na podstawie danych MF.

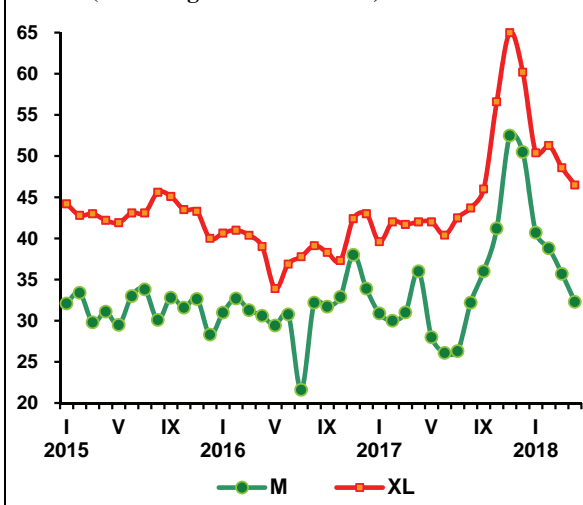
Tab. 2. Ceny sprzedaży jaj klasy A w zakładach pakujących (zł/100 szt)^a

Miesiące	XL		L		M		S	
	2017	2018	2017	2018	2017	2018	2017	2018
I	39,60	50,40	34,90	47,30	30,90	40,70	24,00	33,20
II	42,00	51,30	34,00	44,30	30,00	38,80	25,00	27,50
III	41,70	48,60	33,00	40,00	31,00	35,70	30,00	29,40
IV	42,00	46,50	40,50	39,50	36,00	32,30	26,00	27,10
V	42,00		32,00		28,00		23,00	
VI	40,40		31,90		26,10		23,90	
VII	42,50		31,80		26,30		21,30	
VIII	43,70		36,70		32,20		22,80	
IX	46,00		39,00		36,00		27,90	
X	56,60		48,90		41,20		38,00	
XI	65,00		58,70		52,50		44,90	
XII	60,20		57,10		50,50		39,90	

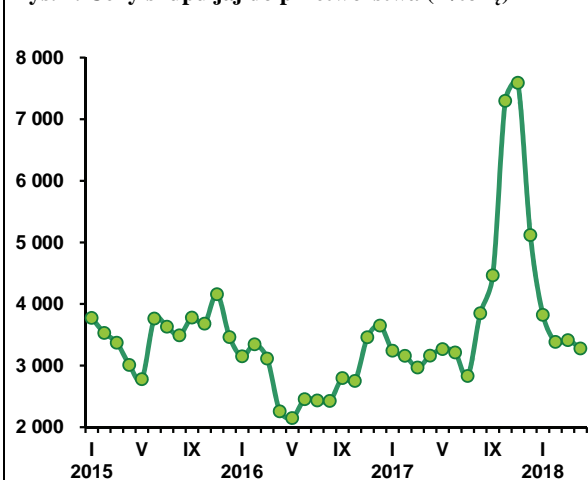
^a trzeci tydzień każdego miesiąca

Źródło: Dane MRiRW.

Rys. 1. Średnie ceny sprzedaży jaj spożywczych w Polsce (klasa wagowa M i XL –/szt)

Rys. 2. Ceny skupu jaj do przetwórstwa (zł/tonę)

W I kwartale 2018 r. przeciętna cena jagniąt w UE-28 wyniosła 531,03 EUR/100 kg wagi poubojowej i była o 1% niższa niż rok wcześniej, w tym w marcu wyższa o 10,4%. Wzrost ten, przynajmniej częściowo, wiązał się z wcześniejszymi zakupami przedświątecznymi (w 2017 r. Wielkanoc wypadła dwa tygodnie później). Przeciętna cena owiec ciężkich wyniosła natomiast w UE-28 w I kwartale br. 573 EUR/100 kg i była o 21,5% wyższa niż rok wcześniej. W Polsce ceny owiec ciężkich są relatywnie niskie, a ich roczny wzrost jest mały. W I kwartale 2018 r. cena polskich owiec ciężkich wyniosła 369,24 EUR/100 kg i była o 3,2% wyższa niż w I kwartale 2017 r., w tym w marcu w stosunku do marca 2017 r. była wyższa o 6,2%. Z danych Zintegrowanego Systemu Rolniczej Informacji Rynkowej wynika, że w I kwartale przeciętna cena owiec w Polsce wyniosła 7,90 zł/kg i była o 1% wyższa niż przed rokiem, w tym w marcu o 6,4%.

Zgodnie z prognozą Komisji Europejskiej z marca 2018 r., w 2018 r. produkcja mięsa owczego może wynieść 886 tys. t, co oznacza jej wzrost w stosunku do ubiegłego roku o ok. 1% (o ok. 9 tys. t). Komisja Europejska zakłada również, że import mięsa owczego z krajów trzecich do UE-28 może wynieść 187 tys. t, a więc byłby większy niż rok wcześniej o 5% (o ok. 5 tys. t). W rezultacie podaź rynkowa tego mięsa zwiększyłaby się o ok. 14 tys. t. Zdaniem Komisji przeloży się to na wzrost spożycia z 1,7 kg w wadze detalicznej na 1 mieszkańca w 2017 r. do 1,8 kg.

W okresie dwóch pierwszych miesięcy 2018 r. sprowadzono do UE-28 z krajów trzecich 28,8 tys. t produktów owczych. Import ten był o 18% większy niż rok wcześniej. Spośród krajów UE-28 największymi importerami była Wielka Brytania (ok. 47% importu ogółem) i Niemcy (ok. 12%). Import z Nowej Zelandii w okresie styczeń-luty

2018 r. był o 14% większy niż przed rokiem, podobnie jak import z Australii. Zmniejszył się natomiast przywóz z Urugwaju (o 62%) i Chile (o 48%). Kwota przyznana Nowej Zelandii (z zerową stawką celną) została wykorzystana w 14%.

DEFRA¹ przewiduje, że produkcja mięsa owczego w Wielkiej Brytanii, w drugim kwartale 2018 r. będzie mniejsza o ok. 1%, a w trzecim większa o 1,5%. W IV kwartale ponownie mniejsza o 1,6%. Wpłynąć to może na ceny owiec, zwłaszcza owiec ciężkich, w całej Unii Europejskiej, gdyż Wielka Brytania jest największym producentem mięsa owczego w Unii Europejskiej. W kwietniu cena owiec ciężkich w UE-28 wyniosła 623 EUR/100 kg wagi poubojowej, w tym w Wielkiej Brytanii 658 EUR. Ceny te były wyższe niż w kwietniu 2017 r. odpowiednio o 24% i 35%. Z danych dotyczących przyszłej produkcji mięsa owczego, tak w całej Unii Europejskiej, jak też w Wielkiej Brytanii można wnioskować, że w drugiej połowie roku prawdopodobny jest spadek cen.

¹ Department for Environment Food and Rural Affairs.

**Danuta
Zawadzka**

Tab. 1. Produkcja baraniny w Polsce (w tonach wagi poubojowej)

Wyszczególnienie	2015	2016	2017	zmiana w % 2017/2016
I półrocze	609	735	672	91,4
II półrocze	478	531	618	116,4
Rok	1 087	1 266	1 290	101,9

Źródło: Dane GUS.

Tab. 2. Polski handel zagraniczny żywcem i mięsem baranin w ekwiwalencie mięsa (tony)

Lata	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII	Rok
Eksport 2017	74,1	88,2	116,8	208,7	132,7	43,0	90,3	46,4	53,2	68,2	67,1	107,2	1096
2018	66,9	66,1	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x
miesiąc roku poprzedniego = 100	90,3	74,9	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x
Import 2017	107,1	86,3	149,8	122,4	98,4	40,3	74,8	87,3	70,6	110,9	98,0	116,1	1063
2018	91,6	79,3	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	1162
miesiąc roku poprzedniego = 100	85,5	91,9	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	109,3

Źródło: Dane MF.

Tab. 3. Przeciętne ceny skupu owiec w Polsce (w zł/kg wagi żywej)

Lata	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII	I	II
2016/17	8,59	5,86	6,89	7,10	7,96	6,45	7,29	6,75	6,52	7,56	6,20	6,26
2017/18	7,39	7,45	6,09	6,28	5,79	6,00	5,86	6,41	6,21	7,56	6,11	6,59
miesiąc roku poprzedniego = 100	86,0	127,1	88,4	88,5	72,7	93,0	80,4	95,0	95,2	100,0	98,5	105,3

Źródło: Dane GUS.

Tab. 4. Średnie ceny zakupu owiec żywych w Polsce

Wyszczególnienie	zł/kg		EUR/kg	
	cena za wagę żywą	cena za wagę poubojową	cena za wagę żywą	cena za wagę poubojową
I 2017	7,8	16,6	1,81	3,85
II	7,7	16,3	1,78	3,79
III	7,8	16,6	1,84	3,92
IV	8,1	17,6	1,67	4,13
V	7,9	17,1	1,87	4,07
VI	7,7	16,8	1,82	3,98
VII	7,4	16,0	1,74	3,76
VIII	7,6	16,5	1,78	3,86
IX	7,5	16,2	1,76	3,83
X	7,7	16,4	1,80	3,84
XI	7,6	16,2	1,80	3,84
XII	7,9	16,8	1,87	3,99
I 2018	7,6	16,2	1,83	3,89
II	7,9	16,7	1,88	4,01
III	8,3	17,7	1,97	4,19

Źródło: Dane Zintegrowanego Systemu Rolniczej Informacji Rynkowej MRiRW oraz przeliczenia własne.

Tab. 5. Przeciętne ceny detaliczne udźca baraniego w Polsce (zł/kg)

Lata	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII	I	II	III
2016/2017	55,73	55,46	55,35	55,14	55,43	54,38	54,95	55,17	54,94	55,04	54,35	53,10
2017/2018	53,55	54,38	55,02	55,36	55,01	54,12	55,84	55,55	54,52	55,16	54,91	54,80
miesiąc roku poprzedniego = 100	96,1	98,1	99,4	100,4	99,2	99,5	101,6	100,7	99,2	100,2	101,0	103,2

Źródło: Dane GUS.

Tab. 6. Przeciętne ceny jagniąt w UE-28 i we Włoszech (EUR/100 kg wagi poubojowej)

Lata	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII	I	II	III
UE-28												
2016/2017	562,1	544,9	543,9	555,6	585,2	598,9	620,5	635,5	619,1	578,1	554,0	484,0
2017/2018	541,7	555,7	562,7	541,4	561,9	618,3	614,3	603,7	597,1	542,6	516,2	534,5
miesiąc roku poprzedniego = 100	96,4	102,0	103,5	97,4	96,0	103,2	99,0	95,0	96,4	93,9	93,2	110,4
Włochy												
2016/2017	530,1	517,7	539,9	572,1	578,2	601,7	633,6	663,9	588,8	527,2	492,3	494,3
2017/2018	627,5	578,4	625,3	607,6	617,5	555,3	662,2	681,0	681,5	554,2	499,8	586,9
miesiąc roku poprzedniego = 100	118,4	111,7	120,8	106,2	106,8	92,3	104,5	102,6	115,7	105,1	101,5	118,7

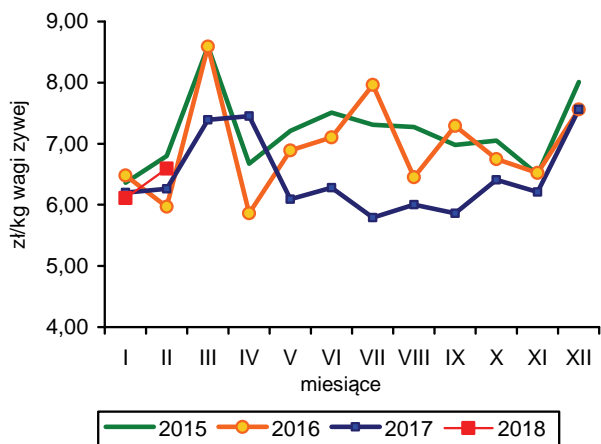
Źródło: Dane Komisji Europejskiej oraz obliczenia własne.

Tab. 7. Przeciętne ceny owiec ciężkich w UE-28 i w Wielkiej Brytanii (EUR/100 kg wagi poubojowej)

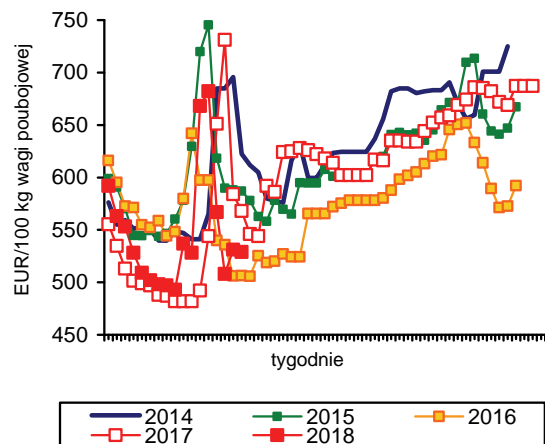
Lata	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII	I	II	III
UE-28												
2016/2017	526,2	522,1	504,3	491,8	493,6	489,4	469,0	468,8	478,7	470,3	455,3	471,8
2017/2018	491,5	523,4	541,9	528,9	504,8	482,3	480,2	487,7	495,5	494,9	521,5	573,1
miesiąc roku poprzedniego = 100	93,4	100,2	107,5	107,5	102,3	98,5	102,4	104,0	103,5	105,1	114,5	121,5
Wielka Brytania												
2016/2017	529,6	549,9	525,6	496,3	483,2	471,9	430,6	438,4	454,8	440,7	448,3	456,0
2017/2018	484,5	535,0	559,6	510,1	469,9	429,0	430,1	442,9	450,9	465,5	517,8	582,0
miesiąc roku poprzedniego = 100	91,5	97,3	106,5	102,8	97,3	90,9	99,9	101,0	99,1	105,6	115,5	127,6

Źródło: Dane Komisji Europejskiej oraz obliczenia własne.

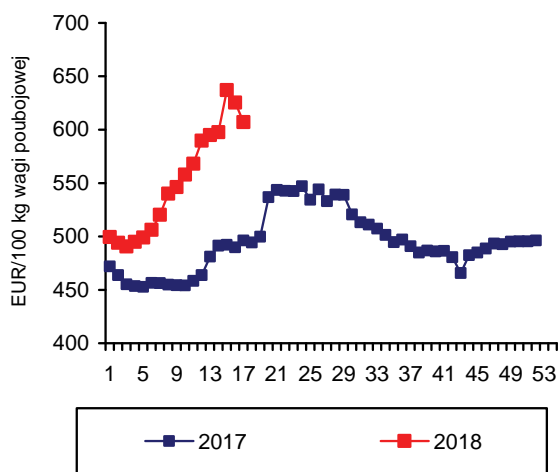
Rys. 1. Ceny skupu żywca baraniego w Polsce w zł/kg

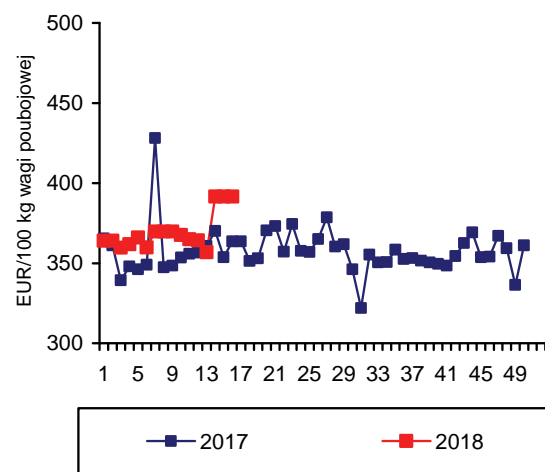
Rys. 2. Ceny jagniąt we Włoszech

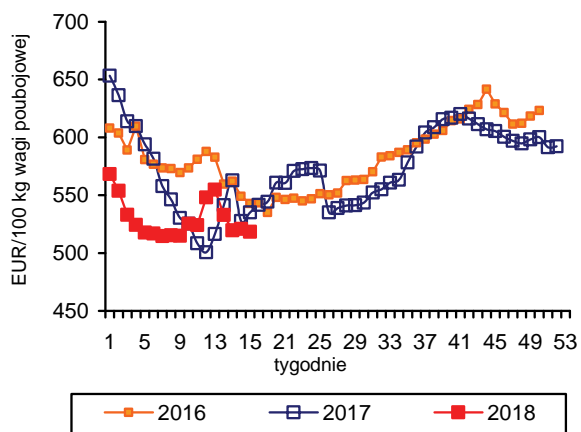
Rys. 3. Tygodniowe ceny owiec ciężkich w UE-28

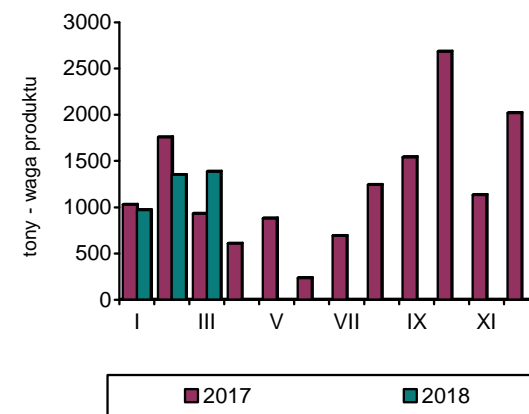
Rys. 4. Tygodniowe ceny owiec ciężkich w Polsce

Rys. 5. Ceny jagniąt w UE-28

Rys. 6. Import baraniny i jagnięciny z Australii przez kraje UE-28

Źródło: GUS, Komisja Europejska, MAF, AFFA.

W I kwartale 2018 r. połowy ryb na Bałtyku wyniosły 60,6 tys. t i były o 2,2% większe niż w analogicznym okresie roku poprzedniego. Zwiększono przede wszystkim wyładunki śledzi (o 44,2% do 13,7 tys. t) oraz storni (o 4,9% do 6,8 tys. t). Połowy szprotów wyniosły 38,3 tys. t (spadek o 7,0%), a dorszy 1,2 tys. t (spadek o 32,7%). Bardzo dobre wyniki odnotowano w połowach ryb liczonych w sztukach – troci i łososi. Połowy troci zwiększyły się w analizowanym okresie o 29,4% do 26,2 tys. szt., a łososi o 77,5% do 2,5 tys. szt.

W styczniu i lutym 2018 r. łączna produkcja dużych przetwórci rybnych wyniosła 79,3 tys. t i była o 9,4 tys. t, tj. o 13,4% większa niż w analogicznym okresie 2017 r. Zwiększyła się przede wszystkim produkcja ryb mrożonych (2-krotnie do 5,7 tys. t), świeżych lub chłodzonych filetów (o 24% do 10,6 tys. t) oraz marynat (o 18,5% do 15,8 tys. t). Na poziomie roku poprzedniego utrzymała się produkcja ryb wędzonych (11,5 tys. t), z dominującym udziałem łososi (73%). Na zwiększoną produkcję ryb mrożonych wpłynęła głównie duża podaż z połowów własnych śledzi i szprotów. Ryby mrożone będą mogły być wykorzystywane przez przetwórci w kolejnych miesiącach roku do produkcji m.in. konserw, marynat, czy ryb wędzonych, kiedy to dostępność surowca bałtyckiego będzie ograniczona. Wzrost produkcji marynat wynikał prawdopodobnie także z niskich cen importowanych śledzi i zwiększonego ich przywozu w pierwszych miesiącach roku.

W okresie styczeń-luty 2018 r., spośród podstawowych grup produktów (brak danych o wywozie burtowym uniemożliwia pełną analizę eksportu), zwiększono eksport przetworów i konserw z ryb (o 3,5% do 23,9 tys. t), przy podobnym jak rok wcześniej wywozie filetów i mięsa z ryb oraz ryb wędzonych (odpowiednio 14,1 i 8,9 tys. t). Wartość eksportu tych trzech grup produktów wyniosła 1,21 mld zł i była o 2,3% wyższa niż przed rokiem. Przetwory ze śledzi eksportowano średnio po 12,12 zł/kg (wzrost o 0,5%), wędzone łososi po 59,37 zł/kg (spadek o 8,1%), a mrożone filety z dorszy po 24,68 zł/kg (wzrost o 12,2%). Import ryb i owoców morza wyniósł w okresie styczeń-luty 2018 r. 106,0 tys. t (liczony w masie produktów) o wartości 1,47 mld zł i był odpowiednio o 11,4% większy i o 5,1% niższy niż w analogicznym okresie roku poprzedniego. Przywóz filetów i mięsa z ryb zwiększono o 24,9% do 40,9 tys. t, ryb mrożonych o 7,5% do 23,1 tys. t, przetworów i konserw z ryb o 3,0% do 7,4 tys. t oraz ryb świeżych i chłodzonych o 2,5% do 27,4 tys. t. W ujęciu gatunkowym zdecydowanie więcej niż przed rokiem sprowadzono śledzi (o 45,0% do 22,2 tys. ton),

mintajów (o 18,5% do 8,2 tys. t) oraz dorszy (o 9,4% do 11,2 tys. t). Import makrel zwiększono o 4,7% do 10,9 tys. t, a łososi o 2,0% do 23,9 tys. t. Średnia cen transakcyjna filetów ze śledzi była niższa niż przed rokiem o 45%, mrożonych filetów z mintajów o 16,6%, świeżych łososi o 13,3%, a spośród głównych gatunków wyższe ceny notowano tylko w przypadku świeżych i mrożonych dorszy (o ok. 5,0%) i konserwowanych tuńczyków (o ok. 8,0%).

W pierwszych miesiącach 2018 r. zmiany cen zbytu ryb i przetworów rybnych były niewielkie. W lutym 2018 r. w porównaniu z grudniem 2017 r. ceny spadły o 0,1%. Dynamika spadku cen mięsa i nabiału była w tym czasie zdecydowanie wyższa (spadek cen odpowiednio o 1,4 i 2,6%). W okresie od grudnia 2016 r. do marca 2017 r. najbardziej podrożały mrożone filety z mintajów i morskich ryb (o 6,0% do 19,58 i 15,99 zł/kg), a spadły ceny produktów śledziowych – śledzi solonych niepatroszonych oraz płatów śledziowych (o 1,2% do 10,55 i 11,01 zł/kg).

W I kwartale 2018 r. ceny detaliczne ryb, owoców morza oraz ich przetworów były o 1,0% wyższe niż w analogicznym okresie roku poprzedniego, podobnie jak w relacji marzec br. do marca ub.r. Produkty rybne były zatem w I kwartale 2018 r. grupą żywności o relatywnie niewielkiej dynamice wzrostu cen. Ceny żywności i napojów bezalkoholowych wzrosły bowiem w tym okresie o 3,9%, w tym mięso zdrożało o 4,0%, a nabiał i jaja o 9,0%. Spośród produktów substytucyjnych ryby potaniały zarówno względem wieprzowiny, której ceny wzrosły o 2,6%, jak i mięsa drobiowego (wzrost cen o 5,4%) oraz wołowiny i cielęciny (wzrost o 2,9%). Wyższe od wzrostu cen detalicznych ryb i ich przetworów było także tempo wzrostu cen wędlin, które podrożały przeciętnie o 4,3%. Spośród produktów rybnych w okresie styczeń-marzec 2018 r. najbardziej podrożały mrożone owoce morza (o 1,9%), ryby mrożone (o 1,7%) oraz grupa pozostałych przetworów z ryb i owoców morza (o 1,3%). Tempo wzrostu cen ryb świeżych i chłodzonych wyniosło 0,3%, a ryb i owoców morza suszonych, solonych i wędzonych 0,5%. Znacznie tańsze niż w I kwartale 2017 r. były świeże i chłodzone owoce morza (o 2,6%).

**Krzysztof
Hryszko**

Tab. 1. Połowy ryb bałtyckich (tony, sztuki)

Miesiące	tony						sztuki	
	szprot	śledź	dorsz	plaskie	pozostałe	razem	troć wędrowna	łosoś bałtycki
2014 I-XII	58 575	28 137	11 895	12 640	7 072	118 313	30 921	3 108
2015 I-XII	64 173	39 714	13 611	9 440	7 581	134 515	31 783	3 745
2016 I-XII	60 046	44 047	10 359	15 080	9 162	138 694	42 398	3 623
2017^{a,b} I-XII	69 862	43 531	7 324	11 022	5 112	136 851	41 674	6 099
2017 ^{a,b} II	10 763	1 770	370	2 157	105	15 165	6 037	404
III	23 104	5 128	756	2 259	306	31 553	9 801	615
IV	11 547	2 369	575	679	645	15 815	9 406	1 017
V	6 411	2 848	859	782	1 412	12 312	5 191	1 558
VI	1 327	2 126	553	461	646	5 113	133	12
VII	466	2 877	200	502	378	4 423	1 375	38
VIII	222	3 947	146	505	483	5 303	1 104	21
IX	1 430	4 229	502	323	387	6 871	1 282	28
X	1 644	4 442	638	333	322	7 379	411	60
XI	2 516	6 206	1 228	600	197	10 747	1 956	650
XII	3 162	4 990	859	386	135	9 532	574	1 316
2018 ^{a,b} I	10 375	4 710	423	1 895	333	17 736	3 244	244
II	13 244	5 113	289	3 166	163	21 975	9 702	768
III	14 646	3 876	476	1 703	227	20 928	13 240	1 471
Wskaźnik zmian (%)								
<u>III 2018</u> <u>III 2017</u>	63,4	75,6	63,0	75,4	74,2	66,3	135,1	239,2
<u>I-III 2018</u> <u>I-III 2017</u>	93,0	144,2	67,3	104,9	142,3	102,2	129,4	177,5

^a dane nieostateczne, ^b stan bazy na dzień 07.05.2018 r.

Źródło: Morski Instytut Rybacki na podstawie danych MGMIŻŚ.

Tab. 2. Produkcja ryb i produktów rybnych (tony)^a

Miesiące	Filety z ryb morskich świeże lub chłodzone	Ryby, filety oraz mięso z ryb mrożone	Ryby solone, suszone i wędzone	Przetwory i konserwy rybne				Razem
				razem	w tym			
					śledzie	sardynki i szproty	makrele	
2014 I-XII	9 012	76 394	89 459	199 756	97 134	11 997	10 403	374 621
2015 I-XII	20 042	60 499	94 385	212 490	101 076	14 158	11 750	387 483
2016 I-XII	59 309	64 214	100 322	224 047	108 641	13 861	14 362	447 892
2017 I-XII	62 617	64 248	87 703	228 514	108 162	14 105	15 482	443 082
2017 II	4 119	5 099	6 881	20 070	10 051	1 305	1 470	36 169
III	4 759	9 106	7 888	22 583	10 824	1 331	1 584	44 336
IV	5 094	6 461	7 027	17 205	7 418	1 121	1 446	35 787
V	4 608	4 072	6 014	17 029	7 033	1 107	1 237	31 723
VI	4 713	4 427	5 458	17 475	6 978	1 312	1 252	32 073
VII	4 366	3 645	5 958	13 656	6 833	624	869	27 625
VIII	5 846	4 748	6 303	18 677	8 877	923	1 221	35 574
IX	5 838	5 324	7 456	19 442	9 382	1 226	1 222	38 060
X	6 704	5 377	7 854	21 561	10 452	1 277	1 349	41 496
XI	5 802	5 250	9 415	22 729	11 717	1 411	1 403	43 196
XII	6 344	5 502	11 043	20 407	10 823	1 221	997	43 296
2018 I	5 011	6 155	6 208	21 072	9 841	1 450	1 537	38 446
II	5 582	7 192	6 931	21 159	9 587	1 627	1 832	40 864
Wskaźnik zmian (%)								
<u>II 2018</u> <u>II 2017</u>	135,5	141,0	100,7	105,4	95,4	124,7	123,9	113,0
<u>I-II 2018</u> <u>I-II 2017</u>	124,0	129,1	98,9	111,9	109,0	120,6	115,7	113,4

^a dane miesięczne o produkcji wytworzonej pochodzą od tzw. dużych jednostek przemysłowych i nieprzemysłowych, zatrudniających 50 osób i więcej, które złożyły sprawozdania

Źródło: Obliczenia IERiGŻ-PIB na podstawie danych GUS.

Tab. 3. Handel zagraniczny rybami i produktami (tys. ton)^a

Miesiące	Eksport ^b					Import				
	razem	przetwory i konserwy	filety i mięso	ryby solone, suszone i wędzone	ryby mrożone	razem	filety i mięso	ryby mrożone	przetwory i konserwy	ryby świeże lub chłodzone
2014 I-XII	380,8	119,1	68,9	53,5	71,8	532,5	187,1	96,2	47,2	161,2
2015 I-XII	440,7	126,2	73,2	55,4	83,4	533,3	182,9	87,7	48,5	176,1
2016 I-XII	469,6	135,6	78,3	59,1	85,2	569,1	199,9	104,0	45,4	178,2
2017 ^c I-XII	472,8	139,2	87,0	53,3	81,0	575,0	194,3	109,2	45,6	178,2
2017 ^c II	41,5	12,3	7,4	4,5	7,6	50,0	17,3	11,7	3,9	13,3
III	57,8	13,1	9,3	5,5	8,4	54,1	18,6	10,7	4,6	16,0
IV	46,0	10,0	7,6	4,4	5,9	39,7	10,8	8,3	3,4	13,7
V	44,7	11,3	7,3	4,1	8,6	42,7	12,1	9,8	3,6	13,6
VI	31,7	11,0	6,4	3,6	6,2	38,9	10,8	8,8	3,1	12,4
VII	28,6	9,1	5,2	3,7	6,3	35,5	10,3	6,4	3,1	12,4
VIII	31,1	10,9	6,6	4,0	4,7	48,0	14,7	7,9	3,4	18,0
IX	32,4	11,5	6,8	3,7	4,0	51,5	19,2	8,2	3,5	15,8
X	38,6	12,6	8,4	4,6	6,2	55,9	18,7	10,5	4,4	18,0
XI	42,5	13,9	8,7	5,2	6,8	63,1	27,0	9,8	4,9	16,3
XII	38,0	12,8	6,5	5,5	7,0	50,4	19,4	7,3	4,4	15,3
2018 ^{c,d} I	33,6	12,1	7,6	4,2	2,6	60,1	24,1	12,8	4,0	15,3
II	33,9	11,7	6,4	4,7	3,0	45,9	16,7	10,3	3,4	12,0
Wskaźnik zmian (%)										
II 2018 II 2017	81,6	95,0	87,3	104,4	39,0	91,8	96,5	88,0	87,7	90,0
I-II 2018 I-II 2017	82,7	103,5	98,8	99,5	32,7	111,4	124,9	107,5	103,0	102,5

^a wskaźniki zmian obliczone na danych o większej dokładności; ^b z eksportem burtowym, ^c dane wstępne, ^d bez eksportu burtowego

Źródło: Obliczenia IERiGŻ-PIB na podstawie danych MF (Ministerstwo Finansów).

Tab. 4. Ceny ryb w imporcie (zł/kg)

Miesiące	Filety ze śledzia 03049923 ^b		Mrożona makrela 03035410 ^b			Filety mrożone			Łosoś świeży 03021400 ^b	Konserwy z tuńczyka 160414 ^b
	Norwegia	Islandia	Holandia	W. Owcze	Norwegia	mintaj 03047500 ^b	panga 03046200 ^b	morszczuk 03047415 ^b		
						Chiny	Wietnam	Argentyna	Norwegia	Filipiny
2014 I-XII	5,61	5,90	5,01	5,29	5,14	6,70	5,89	11,51	21,12	12,05
2015 I-XII	6,27	6,17	4,42	5,35	4,75	7,96	6,90	13,88	20,26	14,77
2016 I-XII	7,98	7,62	4,82	5,57	5,00	7,77	6,12	13,94	27,54	13,82
2017 ^a I-XII	6,48	5,39	5,10	5,36	5,11	7,26	5,97	12,87	27,14	15,93
2017 ^a II	8,53	7,83	5,27	5,62	5,39	8,28	5,83	14,30	30,19	17,03
III	7,84	7,21	5,26	5,29	5,29	7,81	6,05	13,70	28,23	15,06
IV	7,98	7,27	4,95	5,18	5,17	7,39	6,43	13,56	28,38	16,14
V	7,22	7,04	5,20	5,26	5,47	8,72	5,89	13,32	28,87	-
VI	6,90	6,22	5,40	4,95	2,71	7,25	6,98	12,03	28,98	15,65
VII	5,93	5,61	5,18	5,08	5,15	7,46	5,76	12,70	28,29	15,17
VIII	6,12	4,98	4,96	4,86	4,99	7,76	6,06	12,31	26,01	15,59
IX	5,93	5,06	4,86	5,40	5,36	6,72	5,61	12,20	24,80	14,83
X	5,87	4,70	5,02	5,47	5,50	6,43	6,38	11,92	25,27	16,18
XI	5,50	4,35	4,84	5,52	5,34	6,36	5,44	12,17	23,68	16,96
XII	5,68	4,31	4,89	5,62	5,11	6,30	6,30	12,25	23,24	17,12
2018 I	4,97	4,56	5,13	6,14	5,31	6,70	6,68	12,10	24,70	15,92
II	5,06	4,74	5,20	5,74	5,35	6,49	5,78	11,60	25,80	16,52
Wskaźnik zmian (%)										
II 2018 II 2017	59,3	60,5	98,7	102,1	99,3	78,4	99,1	81,1	85,5	97,0
I-II 2018 I-II 2017	59,5	57,9	96,4	112,7	97,4	81,4	101,5	81,3	78,9	94,8

^a dane wstępne, ^b kod CN wg taryfy celnej

Źródło: Obliczenia IERiGŻ-PIB na podstawie MF.

Tab. 5. Ceny ryb w eksporcie (zł/kg)

Miesiące	Przetwory ze śledzi 16041291 ^b	Filety z dorsza 03047190 ^b			Łosoś wędzony 03054100 ^b	Pstrąg wędzony 03054300 ^b	Krewetki przetw. 160521 ^b	Flądra mrożona 03033910 ^b	Szprotki świeże 03024390 ^b
	Niemcy	Wielka Brytania	Dania	Niemcy	Niemcy	Niemcy	Niemcy	Ukraina	Dania
2014 I-XII	9,45	20,43	19,02	17,74	54,88	50,67	53,35	2,54	1,43
2015 I-XII	9,03	25,09	21,54	22,24	52,10	51,17	58,25	2,73	1,10
2016 I-XII	10,96	27,52	24,47	25,75	57,20	54,80	96,26	2,58	1,19
2017 ^a I-XII	11,43	24,69	23,91	23,66	68,16	59,96	112,56	3,23	b.d.
2017 ^a II	11,49	24,20	23,87	22,41	66,19	51,30	113,44	3,47	1,39
III	11,45	24,26	23,54	24,05	65,76	53,08	122,19	3,46	1,39
IV	11,64	23,84	26,33	23,48	68,13	55,82	159,10	3,09	1,01
V	11,69	23,46	25,59	23,55	69,64	57,75	182,48	3,46	0,88
VI	11,39	24,77	24,33	24,28	69,28	58,62	201,20	2,34	-
VII	11,20	25,85	23,31	25,28	69,77	61,40	186,82	-	-
VIII	11,22	25,23	24,25	21,68	69,41	62,93	40,41	-	-
IX	11,31	25,86	27,56	23,48	69,65	62,84	88,07	3,08	b.d.
X	11,43	26,37	24,09	22,88	68,42	67,16	81,74	3,05	b.d.
XI	11,05	25,51	22,01	25,50	68,75	65,65	92,32	-	b.d.
XII	11,60	25,40	24,30	24,59	69,86	67,17	80,79	2,24	b.d.
2018 I	11,91	27,62	21,91	24,80	61,16	55,71	86,77	-	b.d.
II	11,97	26,74	26,71	25,22	59,05	53,11	100,94	2,11	
Wskaźnik zmian (%)									
II 2018 / II 2017	104,2	110,5	111,9	112,5	89,2	103,5	89,0	60,8	x
I-II 2018 / I-II 2017	103,0	112,4	108,9	109,9	92,4	102,9	86,3	60,8	x

^a dane wstępne, ^b kod CN wg taryfy celnej

Źródło: Obliczenia IERiGŻ-PIB na podstawie danych MF.

Tab. 6. Ceny zbytu ryb i produktów rybnych (zł/kg z VAT) oraz udział ceny zbytu w cenie detalicznej

Miesiące	Karp żywy		Pstrąg świeży niepatroszony		Filety z morskiczka		Filety z mintaja		Śledź solony, odglowiony niepatroszony		Platy/filety ze śledzi	
2014 I-XII	10,43	-	12,82	58%	14,35	66%	10,13	-	9,73	76%	10,49	69%
2015 I-XII	10,70	-	13,53	61%	14,85	66%	11,78	-	10,01	81%	10,46	70%
2016 I-XII	11,49	-	13,67	60%	15,34	64%	14,76	-	10,58	84%	11,46	74%
2017 I-XII	12,25	-	14,15	61%	15,60	63%	17,46	-	11,22	85%	12,25	74%
2017 II	11,69	-	14,08	60%	15,76	64%	15,88	-	10,88	83%	12,57	76%
III	11,79	-	14,00	60%	15,77	64%	15,96	-	11,25	86%	12,61	76%
IV	12,37	-	14,90	64%	15,95	65%	17,87	-	11,27	87%	12,56	76%
V	12,31	-	14,41	62%	15,86	64%	17,51	-	11,49	88%	12,51	75%
VI	12,46	-	14,23	61%	16,12	65%	17,69	-	11,48	88%	12,50	75%
VII	12,31	-	14,30	61%	15,75	64%	17,48	-	11,51	87%	12,39	74%
VIII	12,38	-	14,06	60%	15,27	62%	17,62	-	11,55	87%	12,41	74%
IX	12,68	-	14,08	60%	15,95	64%	18,00	-	11,46	86%	12,30	74%
X	12,73	-	14,10	60%	15,06	61%	18,79	-	11,40	86%	12,05	72%
XI	12,37	-	13,78	59%	14,97	61%	18,56	-	10,78	81%	11,49	69%
XII	12,42	-	13,87	60%	15,09	61%	18,48	-	10,68	81%	11,14	69%
2018 I	12,57	-	13,52	58%	15,92	65%	18,53	-	11,06	83%	11,14	69%
II	12,73	-	13,70	58%	15,92	65%	19,76	-	10,52	80%	11,03	69%
III	12,72	-	13,94	59%	15,99	66%	19,58	-	10,55	80%	11,01	69%
Wskaźnik zmian (%)												
III 2018 / III 2017	107,9	x	99,6	x	101,4	x	122,7	x	93,8	x	87,3	x
I-III 2018 / I-III 2017	108,7	x	97,9	x	101,3	x	121,8	x	97,3	x	88,2	x

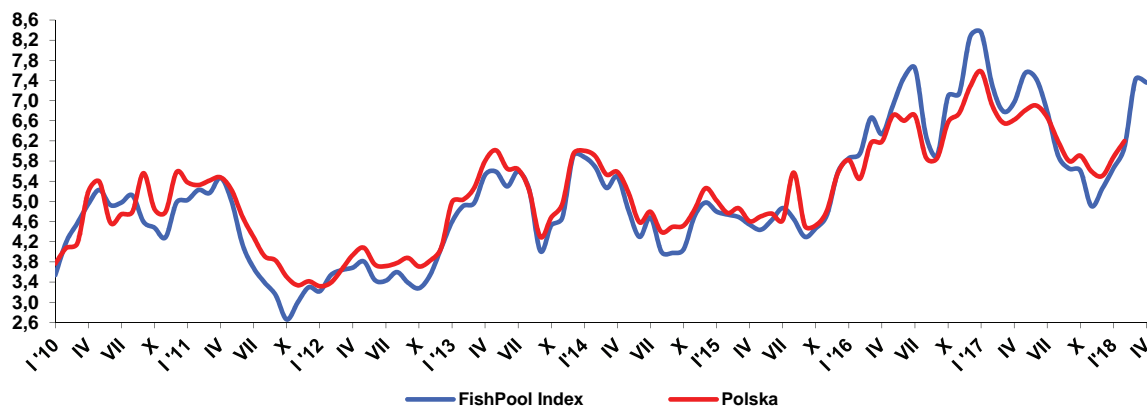
Źródło: Opracowanie IERiGŻ-PIB na podstawie danych GUS.

Tab. 7. Ceny detaliczne wybranych ryb i produktów rybnych (zł/kg)

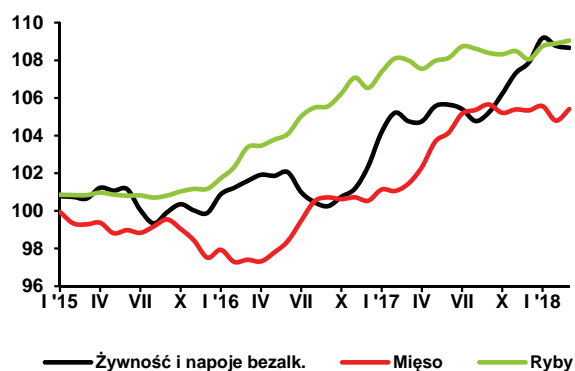
Miesiące	Filety mrożone		Ryby wędzone			Konserwy			Platy śledziowe	Karp świeży	Pstrąg świeży
	morszczuk	dorsz	łosoś	pstrąg	makreła	filety ze śledzia w sosie pom.	sardynki w oleju	tuńczyk w sosie wł.			
2014I-XII	21,76	26,97	77,54	31,88	16,72	25,52	27,87	34,06	15,24	14,11	22,18
2015I-XII	22,58	30,52	76,20	32,40	15,88	25,16	27,85	33,53	15,00	14,18	22,33
2016I-XII	24,10	32,40	84,50	33,04	15,58	25,19	28,06	33,18	15,45	14,44	22,84
2017I-XII	24,66	32,54	101,80	33,38	16,12	25,61	29,44	32,94	16,55	14,98	23,35
2017I	24,58	33,13	97,50	33,59	15,96	25,32	28,63	32,65	16,46	14,91	23,43
II	24,54	32,92	100,00	33,67	16,18	25,39	28,63	32,76	16,49	15,18	23,47
III	24,65	32,80	101,00	33,41	16,15	25,35	28,75	32,71	16,57	-	23,22
IV	24,45	32,56	101,00	33,37	16,03	25,16	28,63	32,59	16,51	-	23,26
V	24,80	32,63	102,10	33,41	16,14	25,32	28,88	33,06	16,66	-	23,35
VI	24,76	32,57	102,60	33,37	16,10	25,45	29,00	33,06	16,57	-	23,29
VII	24,71	32,48	102,30	33,21	16,13	25,55	29,19	33,12	16,67	-	23,57
VIII	24,67	32,31	102,80	33,28	16,13	25,87	30,06	33,12	16,66	-	23,35
IX	24,73	32,36	103,00	33,33	16,16	25,87	30,56	33,24	16,66	-	23,34
X	24,78	32,28	103,00	33,22	16,26	25,87	30,38	33,12	16,65	-	23,56
XI	24,57	32,25	103,30	33,40	16,13	26,03	30,50	33,24	16,57	15,47	23,17
XII	24,63	32,21	102,80	33,35	16,03	26,13	30,38	32,88	16,13	14,37	23,17
2018I	24,63	32,28	101,00	33,57	16,15	26,29	30,50	33,35	16,15	15,10	23,46
II	24,61	32,33	100,30	33,56	16,12	26,39	30,38	33,12	16,04	15,16	23,53
III	24,40	32,39	100,30	33,57	16,19	26,52	30,44	33,53	16,03	-	23,54
Wskaźnik zmian (%)											
<u>III 2018</u> <u>III 2017</u>	99,0	98,8	99,3	100,5	100,2	104,6	105,9	102,5	96,7	x	101,4
<u>I-III 2018</u> <u>I-III 2017</u>	99,8	98,1	101,0	100,0	100,4	104,1	106,2	101,9	97,4	100,6	100,6

Źródło: Dane GUS.

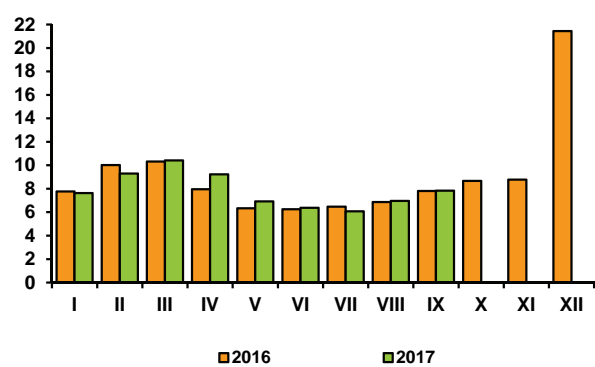
Rys. 1. Cena świeżych łososi norweskich (na podstawie FishPool, 3-6 kg) i średnie ceny płacone przez krajowych importerów (EUR/kg)

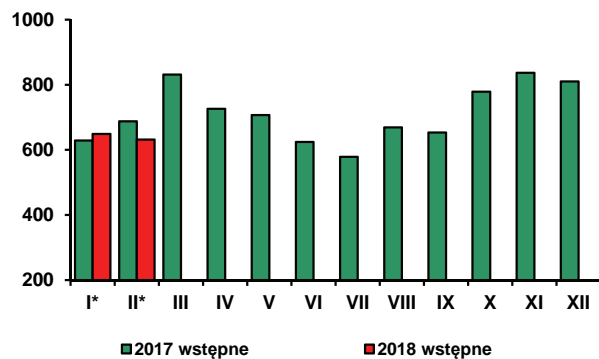
Rys. 2. Dynamika cen detalicznych (XII 2014=100)

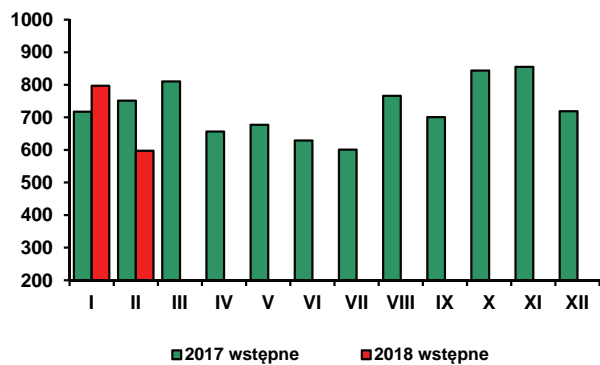
Rys. 3. Przeciętne miesięczne wydatki na zakup ryb i przetworów rybnych (w zł/osobę)

Rys. 4. Eksport ryb i produktów rybnych (mln zł)

Rys. 5. Import ryb i produktów rybnych (mln zł)

* w 2018 r. bez eksportu burtowego

Źródło: Rys. 1 – FishPool i MF, rys. 2-3 – dane GUS, rys. 4-5 - dane MF.

Odnotowany w marcu br. wzrost krajowej podaży podstawowych surowców rolniczych i produkcji artykułów żywnościowych sprzyjał spadkowi cen detalicznych tych produktów. W przeciwnym kierunku oddziaływało natomiast wzmocnienie eksportu oraz popytu wewnętrznego związanego ze świętami wielkanocnymi. Według GUS, w wyniku zwiększonej krajowej podaży podstawowych gatunków żywca, łączny skup żywca rzeźnego (w wadze poubojowej ciepłej) był w marcu br. o 11,5% większy niż przed miesiącem, w tym żywca wieprzowego o 23,7%, wołowego o 13,1%, a drobiowego o 4,4% większy. Skup mleka wzrósł o 11,4%, a ziarna zbóż o 9,7%, w tym pszenicy o 13,8%. Zwiększyła się produkcja większości monitorowanych przez GUS grup asortymentowych wyrobów spożywczych, w tym m.in. mięsa wieprzowego (mierzona wielkością ubojów trzody chlewnej) o 23%, tłuszczów zwierzęcych topionych o 18,5%, mięsa drobiowego o 16%, wędlin o 29,1% i konserw wieprzowych o 6,9%. Więcej wyprodukowano ryb morskich mrożonych (o 5,3%) i konserw rybnych (o 13,8%). Dynamiczny wzrost produkcji zanotowano w przypadku dań gotowych na bazie mięsa (o 36,8%), posiłków i dań gotowych na bazie warzyw (o 26%), soków owocowych i warzywnych (o 39%), śmietany normalizowanej (o 27,6%), sera świeżego (o 17,6%), pieczywa świeżego (o 16,9%, w tym żytniego o 15,7%, a mieszanego o 8,2%), jogurtu (o 15,6%) oraz margaryny i mieszanek do smarowania pieczywa (o 11,3%). Większa w marcu br. niż w poprzednim miesiącu była także produkcja mleka i śmietany w proszku (o 8%), serów dojrzewających (o 7%) i czekolady (o 2,8%, łącznie z białą).

Sezonowe ożywienie krajowego popytu w okresie przedświątecznym było dodatkowo wspierane przez poprawę sytuacji dochodowej ludności i pozytywne zjawiska na rynku pracy. W marcu br. przeciętne zatrudnienie w sektorze przedsiębiorstw było o 3,7% większe niż w marcu ub. roku. Stopa bezrobocia rejestrowanego wyniosła 6,6% i w stosunku do analogicznego miesiąca 2017 r. zmalała o 1,4 pkt. proc. Przeciętne miesięczne wynagrodzenie brutto w sektorze przedsiębiorstw było nominalnie i realnie odpowiednio o 6,7% i 5,4% większe niż przed rokiem. Przeciętna miesięczna emerytura i renta brutto z pozarolniczego systemu ubezpieczeń społecznych, po waloryzacji przeprowadzonej na początku miesiąca, wzrosła w skali roku nominalnie o 4,9%, a realnie o 3%. Wzrost krajowego popytu znalazł odzwierciedlenie w sprzedaży detalicznej. W marcu br. w przedsiębiorstwach handlowych i niehandlowych o liczbie pracujących powyżej 9 osób sprzedaż detaliczna żywności, napojów i wyrobów tytoniowych, w cenach stałych, była o 26,2% większa niż w lutym br. i o 13,8% większa niż w analogicznym miesiącu przed rokiem.

W efekcie działania tych czynników, **w marcu 2018 r., w porównaniu z poprzednim miesiącem**, ceny żywności i napojów bezalkoholowych obniżyły się o 0,1%, po spadku o 0,4% w lutym. Ceny żywności zmalały o 0,13%, natomiast napojów bezalkoholowych wzrosły o 0,22%. Najbardziej potaniały jaja (o 3,5%) i cukier (o 2,7%). Spadły także średnie ceny owoców (o 1,1%), warzyw (o 0,6%) i tłuszczów jadalnych (o 0,5%). O spadku cen owoców zdecydowały obniżki cen owoców jagodowych, pestkowych i przetworów owocowych, przy wzroście cen jabłek, cytrusów i bananów. Spośród warzyw tańsze niż miesiąc wcześniej były m.in. ogórki, sałata, cebula i kapusta, a droższe – kalafiorowate, marchew i buraki. Spadkowi cen masła i margaryn towarzyszył wzrost cen tłuszczów wieprzowych i olejów roślinnych. Obniżyły się ceny czekolady i lodów, a wzrosły wyrobów cukierniczych, przy stabilizacji cen

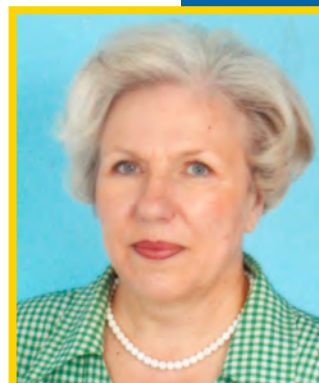
dżemów, marmolad i miodu. Przeciętne ceny artykułów mięsnych zwiększyły się o 0,6%, pieczywa i produktów zbożowych o 0,2%, a artykułów mleczarskich, ryb i owoców morza po 0,1%. Podrożało mięso wieprzowe i drobiowe oraz wędliny, przy niewielkiej redukcji cen mięsa wołowego. Nieco więcej niż przed miesiącem konsumenci musieli płacić za pieczywo, makarony, płatki śniadaniowe, ryż i kasze, a mniej za mąkę. Spadkowi cen mleka spożywczego pitnego, mleka w proszku oraz napojów i deserów mlecznych towarzyszył wzrost cen jogurtów, twarogów, serów dojrzewających i śmietany.

W marcu 2018 r. ceny żywności i napojów bezalkoholowych były przeciętnie o 3,7% wyższe niż w analogicznym mie-

siącu 2017 r. Wzrost cen żywności wyniósł 3,9%, a napojów bezalkoholowych 1,6%. Wzrosły (w ujęciu rocznym) ceny wszystkich monitorowanych przez GUS produktów, z wyjątkiem cukru i warzyw. Najbardziej zwiększyły się ceny jaj (o 31,1%), owoców (o 10,9%) i tłuszczów jadalnych (o 10,7%). Spośród tłuszczów podrożało głównie masło (o 20,8%) i tłuszcze wieprzowe (o 5,8%). Istotnie wzrosły ceny jabłek (o 57,9%), bananów (o 14,8%) i cytrusów (o 3,4%), przy stabilizacji cen przetworów owocowych. W marcu br. za artykuły mleczarskie konsumenci płacili o 4,3% więcej niż rok wcześniej. Ceny śmietany podniosły się o 9,9%, jogurtów o 8,3%, serków twarogowych smakowych oraz napojów i deserów mlecznych o 6,8%, a serów dojrzewających i topionych o 3,3%. Wzrost cen artykułów mięsnych wyniósł 3,9%, w tym mięsa drobiowego 4,3%, wędlin 4,2%, a mięsa wołowego i wieprzowego odpowiednio 3,5% i 3,0%. W marcu br. przeciętnie o 3,3% droższe niż przed rokiem były przetwory zbożowe i pieczywo, w tym pieczywo o 4,5%, a makarony o 2,8%, przy spadku cen mąki (o 0,8%). Ceny dżemów, marmolady i miodu wzrosły o 6,3%, czekolady o 1,5%, a wyrobów cukierniczych o 1,0%. Średnio o 1,0% podrożały ryby i owoce morza. Ceny napojów bezalkoholowych zwiększyły się o 1,6%, w tym kawy i soków owocowych po 2,9%, herbaty o 1,9%, a wód mineralnych i źródłanych o 1,1%. W marcu br., w skali roku, wzrost cen żywności i napojów bezalkoholowych był najwyższy spośród wszystkich grup towarów i usług konsumpcyjnych.

Według metodologii Eurostatu (HICP), w marcu br., w porównaniu z poprzednim miesiącem, w UE-28 i w strefie euro ceny żywności wzrosły odpowiednio o 0,1% i 0,2%. W stosunku do marca ub.r. ich poziom podniósł się odpowiednio 1,9% i 1,5%. W ujęciu rocznym żywność najbardziej podrożała na Słowacji (o 5,7%), w Estonii (o 3,9%), na Słowenii (o 3,4%) i w Polsce (o 3,0%).

Według FAO, w marcu 2018 r., w porównaniu z poprzednim miesiącem, światowe ceny żywności wzrosły o 1,1%. Podrożały produkty mleczne (o 3,3%) i zboża (o 2,7%), a potaniały artykuły mięsne (o 5,0%), cukier (o 3,4%) i oleje roślinne (o 0,8%). Do wzrostu cen produktów mlecznych przyczyniła się mniejsza od oczekiwanej produkcja mleka w Nowej Zelandii oraz utrzymujący się duży popyt importowy na masło. W marcu 2018 r. przeciętny poziom światowych cen żywności był o 0,7% wyższy niż rok wcześniej. Zdecydowały o tym wzrosty cen zbóż (o 12,0%), produktów mlecznych (o 4,0%) i mięsnych (o 2,8%). Niższe niż przed rokiem były natomiast ceny cukru (o 27,5%) i olejów roślinnych (o 6,4%).

Krystyna
Świetlik

Tab. 1. Wskaźniki cen towarów i usług konsumpcyjnych w marcu 2018 r.

Wyszczególnienie	III 2018			I-III 2018
	II 2018=100	III 2017=100	XII 2017=100	I-III 2017=100
O G Ó Ł E M	99,9	101,3	100,0	101,5
Żywność i napoje bezalkoholowe	99,9	103,7	100,7	103,9
Napoje alkoholowe i wyroby tytoniowe	100,1	103,9	100,8	101,1
Odzież i obuwie	102,3	96,3	96,9	95,9
Mieszkanie	99,8	101,6	100,2	101,7
Użytkowanie mieszkania i nośniki energii	99,8	102,0	100,2	102,1
w tym nośniki energii	99,5	101,7	99,6	101,7
Wyposażenie mieszkania i prowadzenie gospodarstwa domowego	99,6	100,0	100,3	100,3
Zdrowie	99,9	101,4	100,6	101,7
Transport	99,3	97,1	98,1	98,3
w tym paliwa do prywatnych środków transportu	99,1	97,7	98,4	97,9
Łączność	100,0	100,6	98,8	101,1
Rekreacja i kultura	99,5	101,0	100,4	101,7
Edukacja	100,1	102,2	100,4	102,1
Restauracje i hotele	100,1	102,9	100,7	102,9
Inne towary i usługi	99,4	99,6	99,6	99,8

Źródło: Dane GUS.

Tab. 2. Wskaźniki cen podstawowych grup żywności w marcu 2018 r.

Wyszczególnienie	III 2018			I-III 2018
	II 2018=100	III 2017=100	XII 2017=100	I-III 2017=100
Żywność (bez napojów)	99,9	103,9	100,7	104,2
Pieczywo i produkty zbożowe	100,2	103,3	101,3	103,3
Pieczywo	100,1	104,5	101,4	104,5
Ryż	100,1	101,8	101,2	101,4
Makarony	100,5	102,8	100,5	102,3
Mięso i przetwory	100,6	103,9	100,1	104,0
Mięso wieprzowe	101,3	103,5	98,7	102,6
Mięso wołowe	99,8	103,0	100,4	103,6
Mięso drobiowe	101,5	104,3	101,8	105,4
Przetwory mięsne i wędliny	100,1	103,9	100,0	104,0
Ryby i owoce morza	100,1	101,0	100,9	101,0
Mleko, sery i jaja	99,5	107,9	98,7	109,0
Artykuły mleczarskie	100,1	104,3	100,1	104,7
Mleko	99,6	102,3	99,3	102,4
Sery twarogowe	100,2	102,2	100,6	102,4
Sery dojrzewające i topione	100,2	103,3	99,4	103,5
Jaja	96,5	131,1	92,4	136,6
Oleje i tłuszcze	99,5	110,7	96,8	112,1
Masło	99,0	120,8	93,7	123,0
Pozostałe tłuszcze zwierzęce	101,5	105,8	99,8	106,0
Margaryna i inne tłuszcze roślinne	99,4	100,8	100,2	101,8
Oleje roślinne	100,4	100,8	100,8	101,3
Owoce	98,9	110,9	108,4	112,0
Jabłka	102,5	157,9	106,0	156,9
Owoce cytrusowe	100,4	103,4	102,7	105,4
Banany	102,9	114,8	123,9	114,2
Warzywa	99,4	99,8	102,2	99,1
Ziemniaki	100,6	103,3	102,3	107,5
Cukier, dżem, miód, czekolada i wyroby cukiernicze	99,4	97,1	98,4	97,6
Cukier	97,3	69,9	85,5	73,7
Napoje bezalkoholowe	100,2	101,6	101,2	101,5

Źródło: Dane GUS.

Tab. 3. Wskaźniki zmian cen detalicznych towarów żywnościowych i średniej płacy ^a (miesiąc poprzedni = 100)

Wyszczególnienie	Lata	Miesiące											
		I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII
I. Żywność i napoje bezalkoholowe	2015	100,7	100,0	99,9	100,6	99,8	100,1	98,9	99,3	100,6	100,4	99,7	99,9
	2016	101,0	100,3	100,4	100,3	99,9	100,2	99,0	99,5	99,8	100,5	100,4	101,2
	2017	101,8	101,0	99,6	100,0	100,8	100,1	99,8	99,4	100,4	100,9	101,0	100,5
	2018	101,2	99,6	99,9									
Pieczywo i produkty zbozowe	2015	100,2	99,8	100,0	100,1	100,0	99,9	100,0	100,0	100,0	100,0	99,7	100,1
	2016	100,2	100,0	100,0	100,2	100,0	100,0	100,0	100,0	100,1	100,4	100,1	100,0
	2017	100,4	100,2	100,2	100,0	100,3	100,1	100,5	100,3	100,1	100,3	100,3	100,2
	2018	100,7	100,4	100,2									
Mięso	2015	99,9	99,4	99,9	100,1	99,4	100,2	99,9	100,3	100,4	99,5	99,4	99,1
	2016	100,4	99,3	100,1	99,9	100,5	100,6	101,1	101,0	100,2	99,9	100,1	99,8
	2017	100,6	99,9	100,4	100,9	101,3	100,5	101,0	100,2	100,3	99,6	100,2	100,0
	2018	100,2	99,3	100,6									
Ryby i owoce morza	2015	100,9	99,9	100,0	100,1	99,9	99,9	100,0	99,9	100,1	100,2	100,1	100,0
	2016	100,6	100,6	101,0	100,1	100,3	100,3	100,9	100,4	100,1	100,6	100,8	99,5
	2017	100,8	100,7	99,9	99,6	100,4	100,1	100,6	99,9	99,8	99,9	100,2	99,6
	2018	100,6	100,1	100,1									
Mleko, sery, jaja	2015	100,2	99,5	99,9	99,7	99,3	99,6	99,7	99,4	100,0	99,8	99,8	99,9
	2016	99,9	99,7	99,8	99,5	99,7	99,9	100,0	100,2	100,1	100,8	100,8	101,0
	2017	101,0	100,6	100,2	99,7	100,3	100,1	100,5	100,7	100,7	101,3	104,9	100,9
	2018	100,1	99,1	99,5									
Oleje i tłuszcze	2015	100,2	99,8	99,1	99,7	99,4	98,1	99,1	99,4	99,6	99,8	99,9	99,3
	2016	100,6	100,0	99,2	100,4	99,5	100,1	100,3	101,1	101,4	102,3	102,0	101,0
	2017	101,6	100,7	100,1	98,1	102,7	100,5	104,0	105,0	103,5	101,9	101,0	97,5
	2018	99,2	98,1	99,5									
Owoce	2015	103,1	100,4	101,5	105,8	107,2	100,4	98,2	96,8	98,4	99,7	97,3	100,5
	2016	104,0	104,3	102,3	100,2	100,1	102,3	98,3	96,8	96,5	96,7	98,8	104,3
	2017	107,7	102,5	100,3	99,1	105,8	100,8	99,1	96,0	99,0	102,5	99,8	100,4
	2018	106,9	102,5	98,9									
Warzywa	2015	105,4	102,3	99,2	102,2	97,2	101,7	90,7	94,1	106,6	105,7	100,7	102,2
	2016	104,3	101,7	101,6	102,6	98,7	99,2	88,4	92,2	97,9	103,9	102,8	109,3
	2017	106,9	106,4	94,6	100,1	97,4	98,2	92,5	91,9	102,4	106,7	103,1	106,6
	2018	104,5	98,4	99,4									
Cukier, dżem, miód, czekolada i wyroby cukiernicze	2015	100,1	100,2	100,0	100,5	99,9	100,0	100,8	101,1	100,5	100,8	100,3	99,2
	2016	100,7	100,9	100,7	100,6	99,9	99,8	100,5	101,0	101,2	100,5	100,0	99,8
	2017	100,8	99,8	99,6	100,3	100,7	99,9	100,6	100,1	99,1	99,6	99,3	98,6
	2018	100,3	98,7	99,4									
Cukier	2015	98,7	101,1	102,3	101,2	100,2	98,8	104,1	104,5	104,2	101,6	99,9	100,2
	2016	101,0	104,6	104,3	101,5	100,6	100,7	100,2	105,7	104,8	101,4	100,0	100,2
	2017	100,3	100,3	100,0	99,6	100,2	99,4	99,4	97,8	97,1	98,2	94,2	94,5
	2018	96,5	91,1	97,3									
II. Towary i usługi konsumpcyjne	2015	99,8	99,9	100,2	100,4	100,0	100,0	99,9	99,6	99,7	100,1	99,9	99,8
	2016	99,5	99,9	100,1	100,3	100,1	100,2	99,7	99,8	100,0	100,5	100,1	100,7
	2017	100,4	100,3	99,9	100,3	100,0	99,8	99,8	99,9	100,4	100,5	100,5	100,2
	2018	100,3	99,8	99,9									
III. Średnia płaca ^a	2015	90,0	101,0	105,8	97,8	97,1	100,9	101,4	98,3	100,9	101,3	101,3	108,4
	2016	90,8	100,9	105,2	99,1	96,6	102,1	100,9	98,2	100,1	101,0	101,7	107,1
	2017	92,3	100,6	106,3	98,1	97,8	102,7	99,9	99,8	99,6	102,3	100,8	107,9
	2018	92,3	100,2	106,2									

^a przeciętne miesięczne wynagrodzenie brutto w sektorze przedsiębiorstw o liczbie pracujących powyżej 9 osób

Źródło: Dane GUS.

Tab. 4. Wskaźniki zmian cen detalicznych towarów żywnościowych i średniej płacy ^a (miesiąc analogiczny = 100)

Wyszczególnienie	Lata	Miesiące											
		I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII
I. Żywność i napoje bezalkoholowe	2015	96,1	98,4	96,5	97,5	97,8	98,3	98,3	99,3	99,8	100,4	100,1	99,9
	2016	100,0	100,4	100,8	100,6	100,8	100,9	101,0	101,2	100,4	100,4	101,2	100,8
	2017	103,3	103,9	103,1	102,8	103,7	103,7	104,4	104,3	105,0	105,8	106,0	105,4
	2018	104,8	103,4	103,7									
Pieczywo i produkty zbożowe	2015	99,6	99,4	99,5	99,7	99,5	99,6	99,7	99,6	99,7	99,7	99,5	99,9
	2016	99,9	100,1	100,1	100,2	100,2	100,3	100,3	100,3	100,4	100,8	101,1	101,0
	2017	101,2	101,4	101,6	101,4	101,7	101,8	102,3	102,6	102,6	102,5	102,7	102,9
	2018	103,2	103,4	103,3									
Mięso	2015	96,7	96,5	97,2	97,5	96,7	96,5	96,0	96,4	97,4	97,8	97,9	97,5
	2016	98,0	97,9	98,1	97,9	99,0	99,4	100,7	101,3	101,2	101,6	102,3	103,1
	2017	103,2	103,8	104,1	105,1	105,9	105,8	105,7	104,8	104,9	104,6	104,6	104,8
	2018	104,3	103,7	103,9									
Ryby i owoce morza	2015	99,1	98,7	99,1	99,3	99,4	99,5	99,6	99,6	100,0	100,2	100,5	101,2
	2016	100,8	101,4	102,4	102,4	102,8	101,8	104,1	104,7	104,7	105,1	105,8	105,3
	2017	105,2	105,6	104,5	103,9	104,0	103,9	103,6	103,0	102,7	102,0	101,4	101,4
	2018	101,3	100,8	101,0									
Mleko, sery, jaja	2015	98,3	97,4	97,4	97,5	96,8	96,8	96,9	96,7	96,7	96,7	96,9	96,9
	2016	96,6	96,9	96,7	96,5	96,9	97,2	97,5	98,2	98,4	99,3	100,3	101,5
	2017	102,5	103,4	103,8	104,0	104,6	104,9	105,4	105,9	106,6	107,1	111,5	111,4
	2018	110,3	108,7	107,9									
Oleje i tłuszcze	2015	94,4	94,1	93,7	94,5	93,4	93,5	92,6	92,7	92,8	93,0	93,7	94,4
	2016	94,6	94,9	95,0	95,7	95,8	96,8	98,1	99,8	101,6	104,2	106,4	108,1
	2017	109,6	110,4	111,4	108,9	112,3	112,8	116,9	121,5	123,9	123,2	121,9	117,5
	2018	114,3	111,3	110,7									
Owoce	2015	92,4	91,7	90,3	94,8	99,7	103,4	106,3	109,7	108,4	110,0	109,1	109,0
	2016	109,3	113,6	114,5	108,6	101,9	104,1	104,6	104,6	102,3	98,9	100,4	104,1
	2017	107,4	105,6	103,7	102,4	108,1	106,2	106,6	105,3	107,9	114,4	116,3	113,3
	2018	112,6	112,7	110,9									
Warzywa	2015	86,1	88,8	89,7	93,3	97,6	100,0	99,6	108,3	111,1	114,1	109,0	107,0
	2016	105,2	104,4	106,9	107,9	110,1	107,9	105,2	102,8	94,3	92,5	94,4	100,9
	2017	104,1	108,7	101,3	99,0	97,8	98,0	101,6	100,8	105,2	107,6	108,0	104,9
	2018	102,7	95,1	99,8									
Cukier, dzem, miód, czekolada i wyroby cukiernicze	2015	93,5	94,7	95,3	97,9	97,8	98,4	99,7	101,3	101,8	102,8	103,6	103,3
	2016	103,7	104,4	105,1	105,2	105,2	105,1	104,8	104,8	105,5	105,2	104,9	105,6
	2017	105,2	104,2	103,2	103,0	103,8	103,9	104,1	103,4	101,3	100,4	99,7	98,5
	2018	98,4	97,4	97,1									
Cukier	2015	67,7	71,2	75,4	82,8	84,7	86,9	93,5	101,3	108,2	111,6	115,2	118,0
	2016	120,6	124,8	127,2	127,6	128,2	130,6	125,7	127,2	127,8	127,5	127,6	127,7
	2017	126,8	121,6	116,6	114,4	113,8	112,4	111,5	103,3	95,7	92,7	87,3	82,3
	2018	79,2	71,9	69,9									
II. Towary i usługi konsumpcyjne	2015	98,6	98,4	98,5	98,9	99,1	99,2	99,3	99,4	99,2	99,3	99,4	99,5
	2016	99,1	99,2	99,1	98,9	99,1	99,2	99,1	99,2	99,5	99,8	100,0	100,8
	2017	101,7	102,2	102,0	102,0	101,9	101,5	101,7	101,8	102,2	102,1	102,5	102,1
	2018	101,9	101,4	101,3									
III. Średnia płaca ^a	2015	103,6	103,2	104,9	103,7	103,2	102,5	103,3	103,4	104,1	103,3	104,0	103,1
	2016	104,0	103,9	103,3	104,6	104,1	105,3	104,8	104,7	103,9	103,6	104,0	102,7
	2017	104,3	104,0	105,2	104,1	105,4	106,0	104,9	106,6	106,0	107,4	106,5	107,3
	2018	107,3	106,8	106,7									

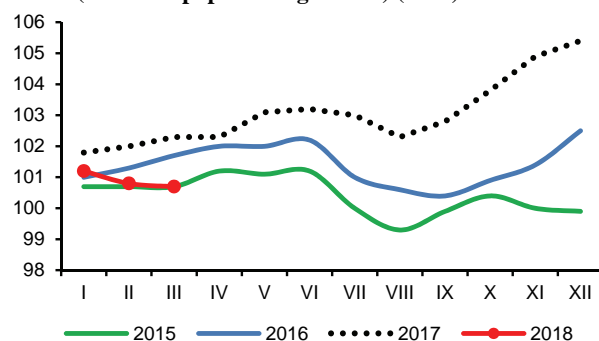
^a przeciętne miesięczne wynagrodzenie brutto w sektorze przedsiębiorstw o liczbie pracujących powyżej 9 osób
 Źródło: Dane GUS.

Tab. 5. Miesięczne ceny detaliczne wybranych artykułów żywnościowych

Wyszczególnienie a – 2017 r. b – 2018 r.		I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII
		w złotych											
Ryż – 1 kg	a	3,86	3,88	3,86	3,84	3,85	3,84	3,86	3,83	3,84	3,82	3,86	3,83
	b	3,83	3,81	3,83									
Chleb mieszany – 0,5 kg	a	2,22	2,22	2,23	2,23	2,23	2,24	2,25	2,28	2,28	2,29	2,30	2,31
	b	2,33	2,34	2,35									
Makaron – 250 g	a	2,25	2,25	2,25	2,23	2,24	2,23	2,25	2,27	2,27	2,27	2,27	2,28
	b	2,29	2,29	2,30									
Mąka pszenna „Poznańska” – 1kg	a	2,50	2,52	2,53	2,46	2,51	2,48	2,50	2,51	2,52	2,46	2,49	2,43
	b	2,53	2,49	2,44									
Mięso wołowe z kością (rostbef) – 1kg	a	26,81	27,00	26,95	27,04	27,05	27,12	27,16	27,27	27,42	27,59	27,71	27,98
	b	28,15	28,21	28,30									
Mięso wołowe bez kości (z udźca) – 1kg	a	32,88	32,56	32,91	33,24	33,20	33,30	33,22	33,30	33,16	33,21	33,39	33,63
	b	33,69	33,72	33,50									
Mięso wieprzowe bez kości (schab środkowy) – 1 kg	a	17,39	16,80	16,55	17,32	18,13	17,91	18,01	17,88	18,02	17,65	17,36	17,30
	b	17,12	16,47	17,00									
Kurczę patroszone – 1 kg	a	6,60	6,66	6,94	6,89	6,88	6,94	7,25	7,26	7,27	7,15	7,17	7,11
	b	7,12	7,16	7,32									
Szynka wieprzowa gotowana – 1 kg	a	25,01	25,16	24,97	25,12	25,25	25,41	25,60	25,75	25,93	26,15	26,15	26,26
	b	26,35	26,41	26,29									
Kielbasa , na wagę – 1kg	a	17,34	17,37	17,18	17,35	17,45	17,75	17,58	17,77	17,89	17,92	18,05	18,16
	b	18,32	18,36	18,32									
Filety mrożone z morskuszka, niepanierowane, na wagę – 1 kg	a	24,58	24,54	24,65	24,45	24,80	24,76	24,71	24,67	24,73	24,78	24,57	24,63
	b	24,63	24,61	24,40									
Mleko 3,2-3,5% tł., sterylizowane (UHT), w kartonie – 1 l	a	2,79	2,78	2,73	2,73	2,77	2,75	2,76	2,76	2,80	2,80	2,77	2,78
	b	2,78	2,77	2,76									
Jogurt naturalny – a-150 g, b-400 g	a	1,06	1,06	1,06	1,07	1,07	1,06	1,07	1,08	1,10	1,12	1,13	1,14
	b	2,60	2,59	2,60									
Ser twarogowy półtłusty – 1 kg	a	13,41	13,37	13,30	13,21	13,33	13,38	13,41	13,43	13,41	13,45	13,45	13,36
	b	13,44	13,36	13,39									
Ser dojrzewający „Gouda” – 1 kg	a	20,99	20,89	20,61	20,55	20,51	20,62	20,93	21,32	21,36	21,38	21,49	21,52
	b	21,21	20,75	20,69									
Śmietana 30% tł. (kremówka) – 0,5l	a	6,07	6,13	6,10	6,03	6,11	3,13	6,22	6,35	6,46	6,61	6,80	6,83
	b	6,83	6,78	6,76									
Jaja świeże – 1 szt.	a	0,52	0,52	0,52	0,52	0,51	0,51	0,51	0,52	0,52	0,55	0,71	0,75
	b	0,74	0,71	0,69									
Masło 82,0-82,5% tł. „Extra” świeże, w kostkach 200 g	a	5,02	5,03	4,99	4,98	5,03	5,12	5,78	6,37	6,80	7,08	7,00	6,75
	b	6,35	5,95	5,91									
Margaryna do smarowania pieczywa – 400 g	a	3,87	3,86	3,87	3,91	3,94	3,88	3,84	3,90	3,89	3,90	3,94	3,90
	b	3,80	3,71	3,73									
Olej rzepakowy krajowy – 1l	a	5,95	6,10	6,18	6,07	6,21	6,11	6,09	6,16	6,07	6,12	6,14	6,03
	b	6,06	6,06	6,10									
Ślönina – 1 kg	a	5,68	5,67	5,72	5,78	5,87	5,90	5,96	5,99	6,03	6,05	6,07	6,08
	b	6,08	6,05	6,05									
Smalec bez dodatków – 250 g	a	1,66	1,63	1,65	1,65	1,66	1,66	1,67	1,67	1,67	1,69	1,70	1,75
	b	1,76	1,70	1,74									
Cukier biały kryształ – 1 kg	a	3,17	3,18	3,19	3,17	3,17	3,15	3,13	3,07	2,98	2,92	2,76	2,62
	b	2,52	2,28	2,21									
Jabłka – 1 kg	a	2,37	2,36	2,43	2,49	2,78	3,23	3,47	3,55	3,56	3,53	3,58	3,59
	b	3,61	3,71	3,81									

Źródło: Dane GUS.

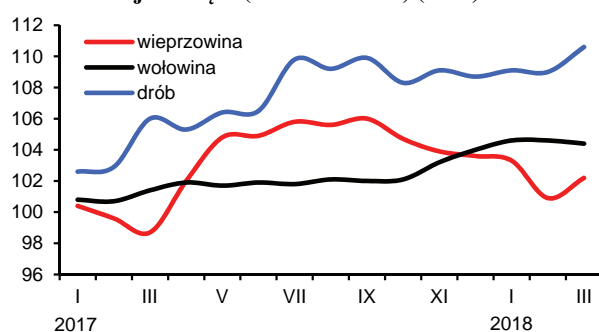
Rys. 1. Wskaźniki cen detalicznych żywności i napojów (XII roku poprzedniego = 100) (w %)

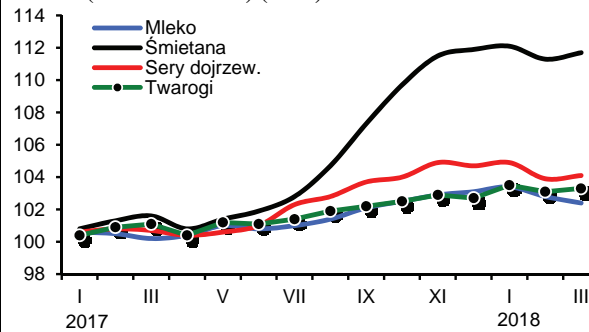
Rys. 2. Dynamika cen detalicznych (XII 2016 = 100) (w %)

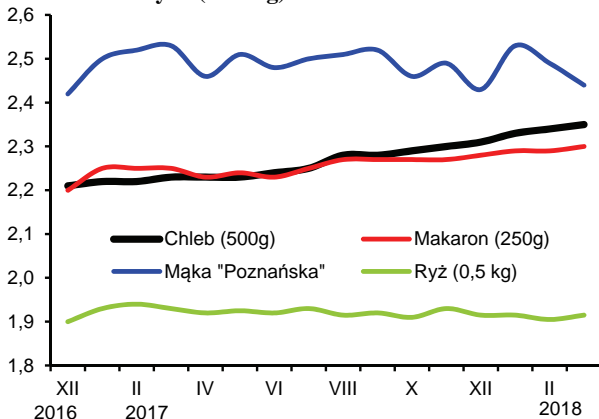
Rys. 3. Dynamika cen detalicznych wybranych rodzajów mięsa (XII 2016 = 100) (w %)

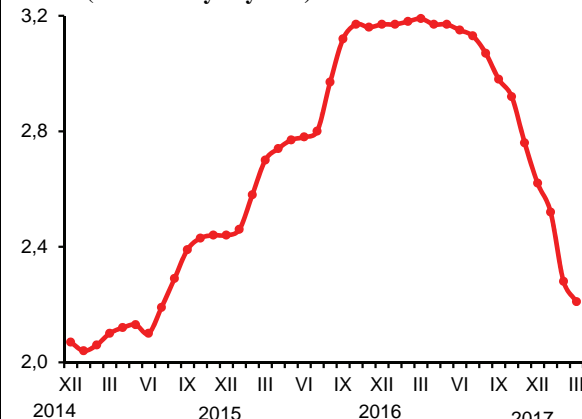
Rys. 4. Dynamika cen detalicznych nabiału (XII 2016 = 100) (w %)

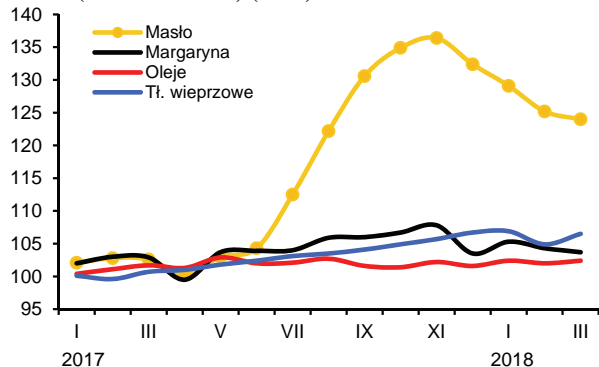
Rys. 5. Ceny detaliczne wybranych produktów zbożowych (w zł/kg)

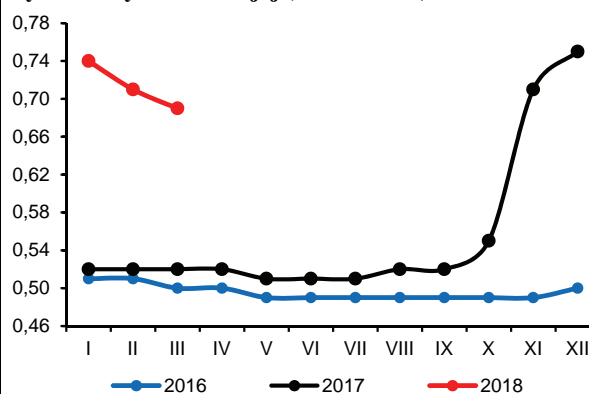
Rys. 6. Ceny detaliczne cukru w zł/kg (cukier biały kryształ)

Rys. 7. Dynamika cen detalicznych tłuszczów (XII 2016 = 100) (w %)

Rys. 8. Ceny detaliczne jaj (w zł za 1 szt.)

Źródło: Dane GUS i obliczenia własne.

W marcu 2018 r., pod wpływem zwiększonego popytu na podstawowe środki do produkcji dla rolnictwa, ceny umiarkowanie wzrosły. Tempo wzrostu cen przyspieszyło w porównaniu z poprzednim miesiącem, było również większe niż rok wcześniej, tj. w marcu 2017 r. W marcu br. w porównaniu z miesiącem poprzednim wzrosły przede wszystkim ceny materiałów budowlanych oraz maszyn rolniczych. W niewielkim stopniu podrożały również nawozy mineralne, w tym głównie nawozy azotowe. Pod wpływem obniżek cen paliw ropopochodnych oraz gazu ziemnego potaniały bezpośrednie nośniki energii. Pomimo utrzymującego się zwiększonego popytu ceny środków ochrony roślin pozostały stabilne. Ceny większości środków produkcji, w tym głównie maszyn rolniczych i materiałów budowlanych były wyższe w porównaniu z marcem 2017 r. Wyjątkiem były nawozy mineralne, które potaniały pod wpływem m.in. spadku cen światowych.

W marcu 2018 r. utrzymał się podwyższony popyt na nawozy mineralne, w tym głównie na nawozy azotowe, co skutkowało wzrostem ich cen. Podwyżki były jednak stosunkowo niewielkie. Saletrzak podrożał o 0,8%, a saletra amonowa o 0,4%. Ceny w marcu 2018 r. nadal pozostawały na poziomach niższych niż rok wcześniej. Nawozy mineralne były średnio o 2,5% tańsze niż w marcu 2017 r. Obniżki cen w tym okresie dotyczyły większości nawozów, w tym głównie nawozów wieloskładnikowych i fosforowych. W kolejnych miesiącach 2018 r., a zwłaszcza w drugiej połowie roku, popyt na nawozy mineralne będzie stopniowo malał, co powinno sprzyjać posezonowym obniżkom cen. Obniżkom cen będą ponadto sprzyjały systematycznie rosnące od kilku lat dostawy nawozów na krajowym rynku, w tym głównie nawozów importowanych, które są zazwyczaj tańsze od nawozów wyprodukowanych w kraju, ale także stosunkowo niskie ceny nawozów w handlu światowym.

Relacje cen nawozów mineralnych do cen zbóż nieznacznie poprawiły się w porównaniu z poprzednim miesiącem. Na zakup 1 kg NPK należało w marcu br. przeznaczyć równowartość 5,1 kg pszenicy, tj. o prawie 0,1 kg mniej niż w miesiącu poprzednim oraz o 0,1 kg mniej niż rok wcześniej. Nawozy mineralne potaniały również względem żywa wieprzowego. Na zakup 1 dt NPK należało przeznaczyć równowartość 70 kg żywa wieprzowego, tj. o 7 kg mniej niż w lutym i tyle samo co rok wcześniej.

Światowe ceny nawozów mineralnych od ponad 2 lat są stosunkowo stabilne. W marcu br. ceny wzrosły o 1,4%¹ w porównaniu z miesiącem poprzednim, nadal były jednak przeciętnie o 0,8% niższe niż rok wcześniej. W kolejnych miesiącach br. ceny nawozów mineralnych w handlu światowym prawdopodobnie nie zmienią się istotnie i nadal będą pozostawały na poziomie zbliżonym do ubiegłorocznego. Wzrost kosztów produkcji w związku z drożającymi surowcami energetycznymi będzie sprzyjał podwyżkom cen, w tym głównie nawozów azotowych. W przeciwnym kierunku będzie jednak działała stopniowo rosnąca podaż nawozów pod wpływem wzrostu mocy produkcyjnych w związku z zakończeniem inwestycji zapoczątkowanych w latach 2010-2011, tj. w okresie dobrej koniunktury na rynku nawozowym.

Spadki cen surowców energetycznych w handlu światowym w lutym br. przełożyły się na obniżki cen nośników energii na krajowym rynku. W lutym 2018 r. nośniki energii na krajowym rynku potaniały średnio o 1,0%, a w marcu o kolejne 0,5%. W marcu br. potaniały głównie paliwa ropo-

pochodne, ale także gaz ziemny LPG i węgiel energetyczny. Bezpośrednie nośniki energii były w marcu tego roku przeciętnie o 1,3% droższe niż rok wcześniej. Obniżki cen paliw ropopochodnych oraz autogazu nie zdołały zniwelować wyraźnych podwyżek cen paliw stałych. Wyraźny wzrost cen w tym okresie odnotowano w przypadku węgla kamiennego (o 10,9%) oraz ekogroszku (o 10,5%). Dynamiczny wzrost cen węgla można wiązać ze wzrostem cen w handlu światowym, ale też stosunkowo mniejszym wydobyciem krajowym.

W marcu 2018 r. ceny na światowym rynku surowców energetycznych wzrosły o 0,6%². Droższa była przede wszystkim ropa naftowa, w tym Brent o 1,6%, ale też gaz ziemny (średnio o 1,4%). Potaniał z kolei węgiel energetyczny. W ciągu 12 miesięcy Ropa Brent podrożała o 27,9%, a gaz ziemny średnio o 10,2%. Wyższe ceny ropy są m.in. konsekwencją przedłużenia obowiązywania umowy OPEC o ograniczeniu wydobycia. Rosnącym cenom ropy naftowej towarzyszył wzrost cen węgla kamiennego. W ciągu 12 miesięcy podrożał on o ponad 16%³.

Pod wpływem stosunkowo dobrej koniunktury w rolnictwie w 2017 r. zwiększył się popyt na maszyny rolnicze w pierwszych miesiącach 2018 r. W okresie styczeń-marzec br. liczba rejestracji nowych przyczep rolniczych wzrosła o 41,3% w porównaniu z analogicznym okresem 2017 r.⁴ Liczba rejestracji nowych ciągników rolniczych była w tym okresie niższa niż rok wcześniej, po bardzo dobrych wynikach w grudniu 2017 r., co z kolei miało związek z rejestracją ciągników, które nie spełniały nowych wymogów homologacyjnych. Przypuszcza się, że sprzedaż większości innych środków mechanizacji rolnictwa w okresie styczeń-marzec 2018 r. była większa niż rok wcześniej. Większej sprzedaży maszyn rolniczych towarzyszył wzrost ich cen. Maszyny rolnicze były w marcu br. średnio o ponad 0,4% droższe niż miesiąc wcześniej, natomiast w ciągu 12 miesięcy zdrożały średnio o blisko 5%. Najbardziej w ciągu 12 miesięcy, o ponad 10% podrożały kultywatory, roztrzaskacze obornika oraz pługi. Podwyżki cen sprzętu rolniczego mogły być ponadto związane z podwyżkami cen stali, która stanowi dość istotny składnik kosztów, zwłaszcza w przypadku produkcji maszyn do uprawy gleby.

W marcu br. średnie ceny materiałów budowlanych wzrosły o kolejne 0,6%. Ceny środków ochrony roślin nie zmieniły się istotnie. W ciągu 12 miesięcy ceny materiałów budowlanych pod wpływem m.in. zwiększenia inwestycji wzrosły przeciętnie o 5,7%. Najbardziej podwyższono ceny płyt OSB, płyt styropianowych oraz materiałów stalowych. Wzrost cen środków ochrony roślin był stosunkowo niewielki. Środki ochrony podrożały w porównaniu z marcem 2017 r. przeciętnie o 1,0%.

1. Na podstawie indeksu zmian cen nawozów mineralnych obliczanego przez Bank Światowy.
2. Na podstawie indeksu zmian cen surowców energetycznych obliczanego przez Bank Światowy
3. Notowania fob Richards Bay.
4. Informacje Polskiego Związku Przemysłu Motoryzacyjnego (PZPM) na podstawie danych CEPIK.

Arkadiusz
Zalewski

Tab. 1. Ceny nawozów mineralnych i ich relacje do cen podstawowych produktów rolnych

Rodzaj nawozu	Jedn. miary	Ceny (zł)	Dynamika cen (%)					Relacje 1 kg NPK do:	
			III 2018	III 2018 II 2018	III 2018 XII 2017	III 2018 III 2017	I-III 2018 I-III 2017	pszenicy kg	zyw. wiep. kg
Saetrzak 28%N	1 dt	109,28	100,8	102,0	99,5	99,7	5,84	0,84	
Saetra amonowa 34%N	1 dt	125,24	100,4	101,7	99,6	100,2	5,51	0,80	
Mocznik 46%N	1 dt	146,92	99,6	99,8	97,4	99,9	4,78	0,69	
Superfosfat prosty 20% P ₂ O ₅	1 dt	85,40	100,2	100,3	96,0	94,8	6,39	0,92	
Superfosfat potrójny 40% P ₂ O ₅	1 dt	150,64	100,6	100,6	96,8	96,2	5,63	0,81	
Fosforan amonu 18% N, 46% P ₂ O ₅	1 dt	194,16	99,8	99,7	96,7	96,2	4,54	0,66	
Sól potasowa 60% K ₂ O	1 dt	153,04	100,3	100,3	98,3	97,3	3,82	0,55	
Polifoska 8% N, 24% P ₂ O ₅ , 24% K ₂ O	1 dt	168,64	100,0	99,5	96,0	95,6	4,50	0,65	

Źródło: Dane GUS i obliczenia własne.

Tab. 2. Ceny środków ochrony roślin i ich relacje do cen podstawowych produktów rolnych

Rodzaj środka	Jedn. miary	Ceny (zł)	Dynamika cen (%)					Relacje środków ochrony do:	
			III 2018	III 2018 II 2018	III 2018 XII 2017	III 2018 III 2017	I-III 2018 I-III 2017	pszenicy kg	zyw. wiep. kg
Mospilan 20 SP	80 g	45,21	100,1	100,2	100,6	100,5	67,63	9,76	
Dursban 480 EC	1 l	48,64	100,1	100,0	96,8	95,7	72,76	10,51	
Decis Mega 50 EW	250 ml	36,90	100,4	100,7	101,7	101,2	55,20	7,97	
Zaprawa nasienna „T75 DS/WS”	0,8 kg	42,13	100,7	100,8	102,9	103,1	63,02	9,10	
Gwarant 500 SC	1 l	52,72	99,8	99,4	98,2	98,3	78,86	11,39	
Miedzian 50 WP	1,5 kg	66,46	100,3	100,1	100,2	99,9	99,42	14,35	
Roundup	1 l	37,45	99,7	100,0	102,2	103,1	56,02	8,09	
Acrobat MZ 69 WG	1 kg	84,46	100,0	100,0	104,6	105,4	126,34	18,24	
Fusilade Forte	1 l	137,01	99,7	99,6	101,6	102,5	204,95	29,59	
Chwastox Extra 300 SL	1 l	19,74	100,3	100,8	102,0	102,4	29,53	4,26	
Środek gryzoniobójczy	1 kg	34,36	99,2	98,9	100,1	100,8	51,40	7,42	

Źródło: Dane GUS i obliczenia własne.

Tab. 3. Ceny nośników energii i ich relacje do cen podstawowych produktów rolnych

Rodzaj środka	Jedn. miary	Ceny (zł)	Dynamika cen (%)					Relacje nośników energii do:	
			III 2018	III 2018 II 2018	III 2018 XII 2017	III 2018 III 2017	I-III 2018 I-III 2017	pszenicy kg	zyw. wiep. kg
Węgiel kamienny (kostka)	1 t	906,19	99,6	99,2	110,9	111,7	1355,56	195,72	
Ekogroszek	1 t	876,70	99,8	99,8	110,5	110,9	1311,44	189,35	
Benzyna „Euro Super” 95	1 l	4,63	99,1	98,5	98,3	98,5	6,93	1,00	
Olej napędowy	1 l	4,55	99,3	99,1	98,7	98,5	6,81	0,98	
Olej opałowy, Ekoterm Plus	1 l	3,02	99,7	99,3	100,7	99,9	4,52	0,65	
Gaz propan-butan „LPG”	1 l	2,03	97,6	94,0	91,4	93,4	3,04	0,44	
Olej silnikowy „Castrol Magnatec 10W/40”	1 l	32,73	99,8	100,5	101,2	101,0	48,96	7,07	
Płyn do chłodziw „Pettygo”	1 l	12,97	100,4	99,9	100,5	100,7	19,40	2,80	
Energia elektryczna (taryfa G-11)	1 kWh	0,65	100,0	100,0	100,0	100,0	0,97	0,14	

Źródło: Dane GUS i obliczenia własne.

Tab. 4. Ceny materiałów budowlanych i ich relacje do cen podstawowych produktów rolnych

Rodzaj środka	Jedn. miary	Ceny (zł)	Dynamika cen (%)				Relacje materiałów budowlanych do:	
			III 2018	III 2018 II 2018	III 2018 XII 2017	III 2018 III 2017	I-III 2018 I-III 2017	pszenicy kg
Cement	50 kg	21,04	100,2	99,7	100,6	100,7	31,47	4,54
Wapno	1 t	608,21	99,9	100,6	103,3	103,8	909,81	131,36
Płyta styropianowa PS-E FS 15	1 m ³	176,08	100,9	101,9	109,4	111,6	263,40	38,03
Stal płaska (płaskownik)	1 t	3783,81	101,5	103,8	110,7	109,5	5660,15	817,24
Rura stalowa ocynkowana 12	1 m	14,22	100,1	101,4	107,1	107,0	21,27	3,07
Dwuteownik gruby	1 t	3662,07	101,3	103,0	105,8	104,9	5478,04	790,94
Blacha dachowa	1 m ²	30,10	100,4	100,0	102,6	103,5	45,03	6,50
Tynk „Atlas”	25 kg	50,46	100,7	101,3	100,2	99,0	75,48	10,90
Cegła pełna kl. 15	1 szt.	1,17	100,0	100,9	104,5	103,9	1,75	0,25
Okno z PCV 2 skrzydłowe szklone	1 szt.	734,54	100,8	100,9	103,8	103,5	1098,79	158,65
Tarcica iglasta, obrzynana	1 m ³	743,38	99,9	100,2	99,7	100,5	1112,01	160,56
Płyta OSB3 18mm 1,25x1,5m	1 szt.	80,85	101,6	104,3	124,8	122,2	120,94	17,46
Okno drewniane szklone	1 szt.	1964,73	101,2	101,9	105,3	105,1	2939,01	424,35
Drzwi płytowe zewnętrzne 2000x800 mm	1 szt.	1661,66	100,4	100,1	101,9	101,3	2485,65	358,89

Źródło: Dane GUS i obliczenia własne.

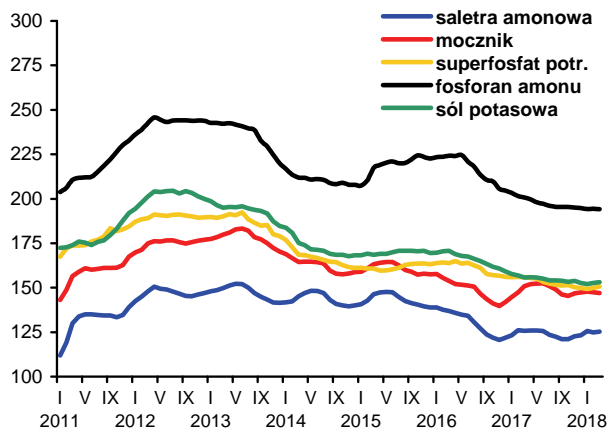
Tab. 5. Ceny maszyn i narzędzi rolniczych oraz ich relacje do cen podstawowych produktów rolnych

Rodzaj środka	Ceny (zł)	Dynamika cen (%)				Relacje środków mechanizacji do:	
		III 2018	III 2018 II 2018	III 2018 XII 2017	III 2018 III 2017	I-III 2018 I-III 2017	pszenicy dt
Kombajn zbożowy TC-5.80	577150,5	101,0	102,6	101,6	100,9	8633,52	1246,55
Kombajn do ziemniaków	90866,1	100,9	103,2	105,3	104,9	1359,25	196,25
Samochód dostawczy	110130,4	100,5	104,3	99,9	100,8	1647,43	237,86
Rozrzutnik obornika 2-osiowy	59395,9	102,0	105,9	111,9	110,0	888,50	128,28
Siewnik 25 redlic	19816,1	99,7	102,0	105,0	104,6	296,43	42,80
Ciągnik Ursus C-3110	181586,3	101,2	101,1	101,5	101,2	2716,32	392,20
Ciągnik 90 kW	224487,1	100,1	98,4	101,6	101,8	3358,07	484,85
Przyczepa do ciągnika samowładowcza	40469,0	100,7	100,7	102,5	102,3	605,37	87,41
Kopaczka elewatorowa	16838,4	100,6	103,2	104,3	103,8	251,88	36,37
Zestaw uprawowo-siewny	56705,5	101,0	101,8	104,3	104,0	848,25	122,47
Kosiarka rotacyjna 1650 mm	8594,5	100,8	103,5	107,0	106,9	128,56	18,56
Prasa zwijająca, stałokomorowa	65566,1	99,5	97,7	99,3	100,3	980,79	141,61
Opryskiwacz 400 l	6409,6	98,2	101,5	106,5	109,3	95,88	13,84
Agregat uprawowy (kultywator i wał strunowy)	8790,7	100,2	102,5	104,9	103,7	131,50	18,99
Sadzarka 2 rzędowa „Kora-2”	15827,3	100,8	103,1	106,3	105,3	236,76	34,18
Pług 4-skibowy	13494,0	99,2	99,8	110,8	110,5	201,86	29,14
Kultywator 2,1-2,8 m	5199,4	101,1	102,5	112,0	112,0	77,78	11,23
Glebogryzarka	6146,2	100,4	101,1	101,7	101,7	91,94	13,27
Rozsiewacz nawozów zawieszany	6265,7	101,0	103,0	103,2	102,4	93,73	13,53
Dojarka 2 konwie ^a	7291,5	100,0	102,0	102,8	102,5	109,07	54,33

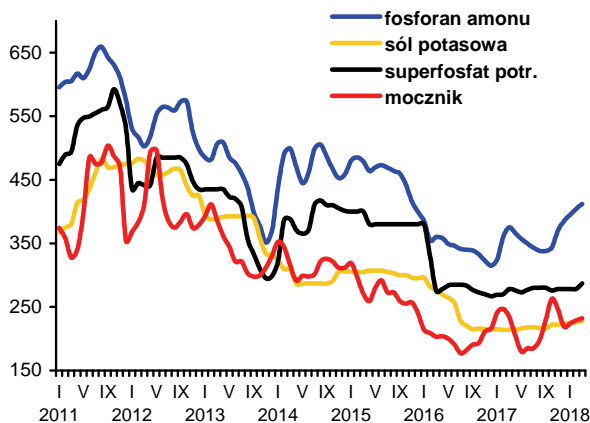
^a zamiast żywca wieprzowego przyjęto mleko w hl

Źródło: Dane GUS i obliczenia własne.

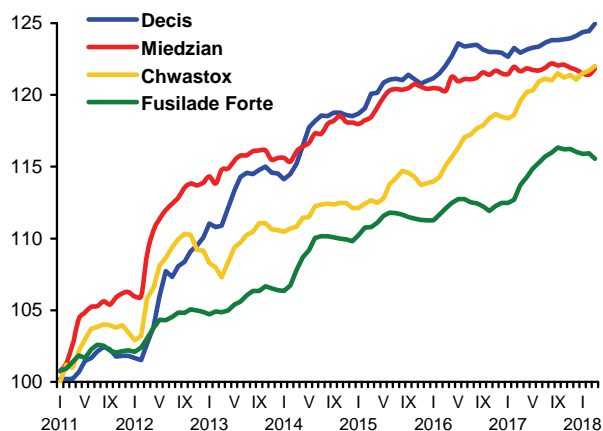
Rys. 1. Ceny wybranych nawozów mineralnych (zł/dt)

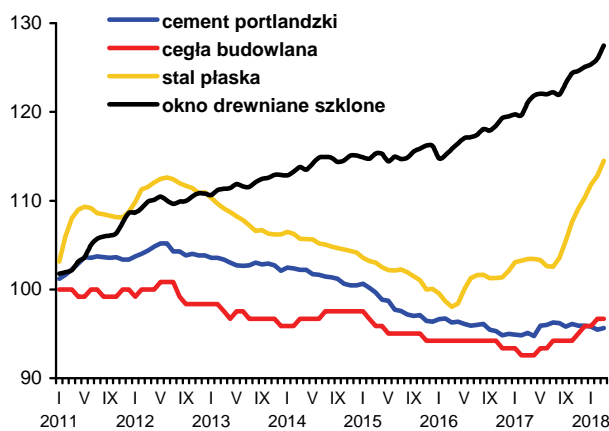
Rys. 2. Ceny nawozów mineralnych w handlu światowym (USD/t)

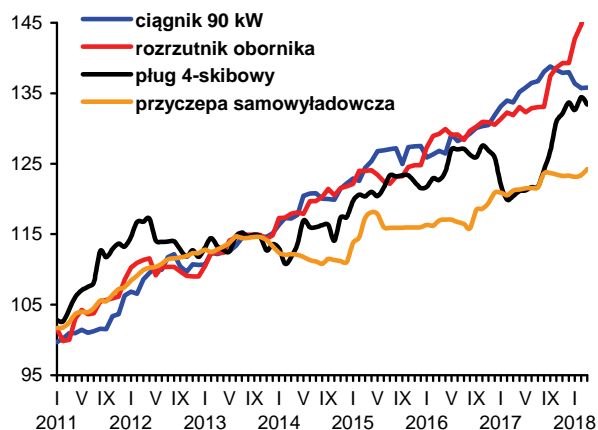
Rys. 3. Dynamika cen wybranych środków ochrony roślin (XII 2010=100)

Rys. 4. Dynamika cen wybranych materiałów budowlanych (XII 2010=100)

Rys. 5. Dynamika cen wybranych maszyn rolniczych (XII 2010=100)

Rys. 6. Ceny oleju napędowego i benzyny E95 w Polsce (lewa oś) oraz światowe ceny ropy naftowej (prawa oś)

